

Erfaringsopsamling af børnehuse Socialstyrelsen

Indholdsfortegnelse

Ledelsesresume	4
1. Indledning	10
1.1. Formål med erfaringsopsamlingen	11
1.2. Datagrundlag	12
1.3. Læsevejledning	18
2. Aktiviteten i børnehusene	19
2.1. Sager i børnehusene	19
2.2. Sagernes karakteristika	23
2.3. Karakteristika for de konsultative henvendelser	32
2.4. Indsatser i børnehusene	35
2.5. Konklusion – Aktiviteten i børnehusene	37
3. Anvendelsen af børnehusene	39
3.1. Udbredelse af børnehussamarbejdet	39
3.2. Den samlede oplevelse af børnehussamarbejdet	47
3.3. Konklusion – Anvendelse af børnehusene	53
4. Kompetencer og ressourcer	54
4.1. Børnehusenes faste medarbejdere	54
4.2. De fysiske rammer i børnehusene	62
4.3. Kapacitet i børnehusene	69
4.4. Konklusion – Kompetencer og ressourcer	69
5. Sagsforløbet i børnehusene	71
5.1. Henvi sning af sager til børnehuset	72
5.2. Børnehusenes sagshåndteringstid	78
5.3. Overlevering og myndighedsansvar	83
5.4. Tilkøbsydelse r	84
5.5. Konklusion – Sagsforløbet i børnehusene	85
6. Det tværsektorielle samarbejde	86
6.1. Sagssamråd	87
6.2. Øvrige tværsektorielle aktiviteter	95
6.3. Konklusion – Det tværsektorielle samarbejde	98
7. Organisatorisk forankring	99
7.1. Kommunernes varetagelse af driftsansvar	101

7.2.	Børnehusenes geografiske placering	103
7.3.	Den tværgående forankring af børnehuse	106
7.4.	Delkonklusion – Organisatorisk forankring	108
8.	Samarbejdet med Socialstyrelsen	109
8.1.	Socialstyrelsens konsulentbistand	109
8.2.	Børnehus IT	112
8.3.	Konklusion – Samarbejdet med Socialstyrelsen	114
9.	Konklusion	115
9.1.	Én indsats på ét sted	117
9.2.	Et smidigt tværsektorielt samarbejde	117
9.3.	En ensartet indsats	118
10.	Bilag	119
	Bilag A: Metode til udvælgelse af kommuner	119
	Bilag B: Spørgeskema til børnehuse	122
	Bilag C: Spørgeskema til driftskommuner	129
	Bilag D: Spørgeskema til udvalgte kommuner	135
	Bilag E: Spørgeskema til politikredse	141
	Bilag F: Besvarelser af spørgeskemaundersøgelser	145
	Bilag G: Figurer og tabeller	147
	Bilag H: Operationalisering	154

Ledelsesresumé

Som en del af overgrebspakken blev der i 2013 oprettet fem børnehuse, ét i hver region. Børnehusene skal samle og koordinere den tværsektorielle indsats mellem kommuner, politi og sundhedsvæsen i sager om overgreb mod børn og unge. Særligt skal de bidrage med en faglig udredning til brug for kommunerne i deres § 50-undersøgelse. I denne rapport opsamles de erfaringer, som aktørerne i børnehussamarbejdet har gjort sig i løbet af det første år.

Erfaringsopsamlingen viser overordnet set, at de involverede aktører har en positiv oplevelse af børnehusene og det tværsektorielle samarbejde. Den etablerede samarbejdsmodel opleves generelt som hensigtsmæssig i forhold til at sikre en højt kvalificeret indsats i sager om overgreb mod børn og unge.

Børnehusene har siden oprettelsen i 2013 opnået en god udbredelse. Der behandles et stort antal sager i børnehusene og de relevante myndigheder og fagpersoner indgår i samarbejdet. Medarbejderne i børnehusene opleves som fagligt kompetente, og husene opleves som trygge rammer for børnene og de unge. Endvidere giver de involverede aktører udtryk for, at det tværsektorielle samarbejde i børnehusene er velfungerende og værdiskabende.

Erfaringsopsamlingen har identificeret tre fokuspunkter for den fremadrettede udvikling af børnehussamarbejdet:

Øget realisering af målsætningen om, at børnehusene skal kunne levere én koordineret indsats på ét sted i alle sager om overgreb mod børn og unge. Dette er endnu ikke fuldt ud tilfældet, blandt andet fordi der er indikationer på, at ikke alle sager i målgruppen bliver til børnehussager, fordi der kan observeres forskelle i tilrettelæggelsen af den faglige indsats mellem børnehusene, og fordi der kan observeres et potentiale ved at inddrage sundhedsvæsenet yderligere i børnehussamarbejdet.

Udvikling af et endnu mere smidigt tværsektorielt samarbejde. Selvom samarbejdet opleves som velfungerende, viser erfaringsopsamlingen også, at der fortsat findes udfordringer for samarbejdet, herunder varigheden af sagsforløbene samt klarhed om ansvarsfordelingen mellem børnehuse og kommuner.

Sikring af en ensartet indsats på tværs af børnehusene. Erfaringsopsamlingen indikerer, at der er flere faktorer, som medfører en risiko for forskelle i indsatsen mellem børnehusene, herunder forskelle i de rammevilkår som fastlægges af driftskommunerne samt en begrænset tværgående styring.

Om erfaringsopsamlingen

Børnehusene har eksisteret i lidt over et år, og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har derfor igangsat en erfaringsopsamling. Deloitte har gennemført erfaringsopsamlingen i samarbejde med Socialstyrelsen i perioden januar til marts 2014.

Det overordnede analysespørgsmål for erfaringsopsamlingen er:

Hvilke erfaringer har de forskellige interessenter i og omkring børnehusene gjort sig i forhold til den tværsektorielle samarbejdsmodel?

For at besvare dette spørgsmål analyseres i erfaringsopsamlingen en følgende syv temaer:

- **Aktiviteten i børnehusene:** Hvilke aktiviteter gennemføres i børnehusene?
- **Anvendelsen af børnehusene:** Hvad er omfanget af kommunernes, politiets og sundhedsvæsnets anvendelse af børnehusene, og hvordan opleves anvendelsen af børnehusene generelt?
- **Kompetencer og ressourcer:** Besidder børnehusenes medarbejdere de rette kompetencer til at varetage den stillede opgave, og er børnehusene indrettet, så de understøtter det overordnede formål?
- **Sagsforløbet i børnehusene:** Hvordan opleves den indsats, der leveres i børnehusene, og hvordan opleves afgrænsningen af målgruppen og snitfladerne mellem børnehusene og de involverede myndigheder?
- **Det tværsektorielle samarbejde:** Hvordan opleves det tværsektorielle samarbejde i børnehusene?
- **Organisatorisk forankring:** Hvordan opleves den organisatoriske forankring af børnehusene i fem driftskommuner?
- **Samarbejdet med Socialstyrelsen:** Hvordan fungerer samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen, herunder den faglige understøttelse og varetagelsen af Børnehus IT.

Grundlaget for erfaringsopsamlingen er en kvalitativ og kvantitativ indsamling af erfaringer blandt de aktører, som er involveret i børnehussamarbejdet: Børnehusene, kommunerne, politiet, sundhedsvæsenet (børnelæger og retsmedicinere) samt Socialstyrelsen. Herudover er suppleret med data om sagerne fra børnehusenes it-system (Børnehus IT).

I det følgende gives et kort resumé af erfaringsopsamlingens vigtigste analyser og konklusioner for hvert af de syv analysetemaer.

Aktiviteten i børnehusene

Børnehusene har allerede fra starten af 2014 haft et højt aktivitetsniveau. Børnehusene har modtaget over 1.000 konsultative henvendelser og over 1.000 børnehussager i løbet af 2014.

De fem børnehuse har således i gennemsnit givet konsultativ bistand til kommunerne næsten 90 gange, modtaget 90 nye børnehussager og afsluttet 70

børnehussager om måneden. Dette overordnede aktivitetsniveau dækker over, at der er betydelige udsving i aktiviteten hen over året. Hvilket kan være en særlig udfordring i forhold til at tilpasse kapaciteten i børnehusene.

Børnehussagerne omhandler både voldelige og seksuelle overgreb, der er dog betydelig flere sager om voldelige overgreb. Sagerne om seksuelle overgreb omhandler i høj grad piger, særligt i alderen 12 til 17 år. Mens sagerne om voldelige overgreb omhandler både drenge og piger særligt i alderen fem til 11 år. Hovedparten af de formodede krænkerere i børnehussagerne er mænd, og langt størstedelen er mellem 30 og 50 år gamle.

Der er tydelige forskelle mellem børnehusene med hensyn til både, hvor mange og hvilke indsatser, der gennemføres i forbindelse med børnehussagerne. Dette kan blandt andet skyldes forskelle i børnehusenes registreringspraksis i Børnehus IT, forskelle i ressourcefordelingen som følge af, at budgettet for hvert børnehus varetages af husets driftskommune eller en forskellig tilrettelæggelse af det faglige arbejde mellem børnehusene.

Anvendelsen af børnehusene

Børnehusene har opnået en god udbredelse blandt de relevante myndigheder og fagpersoner.

En meget stor del af de relevante medarbejdere i kommunerne har været i kontakt med børnehusene, primært i forbindelse med konsultative henvendelser og børnehussager.

Politikredsene har ligeledes et veludbygget samarbejde med børnehusene, og medarbejderne har primært været i kontakt med børnehusene som sagsbehandler og/eller (video)afhører af børnene/de unge. Den enkelte medarbejder hos politiet har generelt haft kontakt til børnehusene i flere sager, end medarbejderne i kommunerne.

Endelig har samtlige børnehuse etableret kontakt til både børnelæger og retsmedicinere i deres respektive regioner. Der er dog betydelig forskel på formen og omfanget af inddragelsen af de lægefaglige kompetencer. I nogle børnehuse har børnelægeren således en fast mødedag, mens de i andre børnehuse inddrages ad hoc.

Erfaringerne fra disse aktørers kontakt til børnehusene i løbet af det første år er overordnet meget positive. De adspurgte medarbejdere i både kommuner, politi og sundhedsvæsen oplever overvejende, at børnehusene er med til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge.

Kompetencer og ressourcer

De foreløbige erfaringer med børnehusene tegner et overordnet positivt billede af børnehusenes grundlag for at varetage de opgaver, de er blevet stillet. Dette gælder både de faglige kompetencer, der er til stede i børnehusene, samt de fysiske rammer, som børnehusene råder over.

Erfaringsopsamlingen viser overordnet, at børnehuse rårer over relevante og tilstrækkelige faglige kompetencer. For det første har alle børnehuse samtlige relevante faggrupper ansat, for det andet har medarbejderne i børnehuse generelt lang erfaring på området for udsatte børn og unge, og endelig vurderes de af både kommuner, politi og sundhedsvæsen overvejende som kvalificerede til at varetage opgaverne i børnehuset.

De fysiske rammer i børnehuse opleves også overvejende som hensigtsmæssige. Husene udgør generelt trygge rammer for børnene/de unge og understøtter de aktiviteter, som gennemføres i børnehussagerne.

Erfaringsopsamlingen peger dog på nogle begrænsninger i forhold til gennemførelsen af lægelige og retsmedicinske undersøgelser i børnehuse, samtidig med at der er indikationer på, at børnehuse begynder at opleve kapacitetsbegrænsninger.

Sagsforløbet i børnehuse

Samlet set tegner de indsamlede erfaringer et billede af, at langt de fleste involverede aktører oplever børnehusforløbene som velfungerende, og at børnehuse varetager deres opgaver i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge på en hensigtsmæssig måde.

Medarbejderne i kommunerne oplever generelt, at der er klare kriterier for, hvornår en sag skal i børnehuset. Eventuelle tvivlsspørgsmål afklares via en konsultative henvendelse til børnehuse.

Erfaringsopsamlingen indikerer dog samtidig, at der er gråzoner og praksisforskelle mellem kommunerne, som kan betyde, at der er nogle sager inden for målgruppen, som ikke bliver henvist til børnehuse.

Kommunernes erfaringer indikerer, at sagsforløbet i børnehuset til tider trækker ud. Dette kan være problematisk for kommunerne, eftersom de har fire måneder til at gennemføre deres § 50-undersøgelse.

Endelig opleves det, at der i nogle tilfælde har været uklarhed om, hvor langt børnehuse skal gå i deres endelige vurdering af sagen i forhold til at foreslå konkrete indsatser, som myndigheden i kommunen skal træffe afgørelse om.

Det tværsektorielle samarbejde

Erfaringsopsamlingen viser, at de involverede aktører oplever det tværsektorielle samarbejde som velfungerende og værdiskabende. Det tværsektorielle samarbejde skaber værdi igennem tre mekanismer.

For det første opnås en øget personlig kontakt mellem de relevante fagpersoner, idet de mødes i forbindelse med sagssamrådene. Den personlige kontakt letter behandlingen af sagerne og gør det nemmere at løse mindre problemer hurtigt.

For det andet etableres et fælles videngrundlag i de konkrete børnehussager, idet der på sagssamrådene udveksles relevante oplysninger, som ellers ikke ville have været tilgængelige for alle sektorer.

Endelig opnår den enkelte medarbejder i kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet et bedre tværsektorielt kendskab til de metoder, problemstillinger og perspektiver, der anvendes og gør sig gældende i de øvrige sektorer.

Den generelle oplevelse er, at disse tre mekanismer er med til at sikre, at der ydes en bedre indsats, der også er mere skånsom overfor barnet/den unge i børnehussagerne.

Nogle aktører oplever dog også, at der kan forekomme udfordringer i det tværsektorielle samarbejde. Nogle børnelæger oplever, at den sundhedsfaglige ekspertise med fordel kunne knyttes tættere til børnehussamarbejdet, og anvendes i flere sager, og enkelte medarbejdere i kommunerne oplever, at børnehuse i begrænset omfang medfører en indsats, der ikke tidligere var mulig.

Organisatorisk forankring

Erfaringsopsamlingen viser, at børnehusenes organisatoriske forankring i fem driftskommuner generelt opleves som hensigtsmæssig. Børnehusenes ledere og medarbejdere oplever overvejende, at kommunernes varetagelse af driftsansvaret giver tilfredsstillende rammer for arbejdet, både med hensyn til ansvarsfordeling, finansiering og bemanning.

Den geografiske placering af børnehuse i de fem regioner opleves ligeledes overvejende som hensigtsmæssig i forhold til at sikre tilgængeligheden af børnehuse.

Geografien opleves dog som en barriere af nogle af de medarbejdere i kommuner og politikredse, som har en længere afstand til børnehuse, blandt andet fordi en lang transporttid opleves som mindre skånsom overfor barnet/den unge. Afstanden synes dog ikke at have indflydelse på omfanget af kommunernes anvendelse af børnehuse.

Selvom den organisatoriske forankring således generelt opleves som hensigtsmæssig af de involverede aktører, angiver børnehuse, at forankringen i fem forskellige driftskommuner medfører, at der til tider savnes en tværgående forankring og styring, som kan bidrage til at sikre en ensartet finansiering, praksis og udvikling på tværs af børnehuse.

Samarbejdet med Socialstyrelsen

Samarbejdet mellem Socialstyrelsen og Børnehuse opleves generelt som værdiskabende for børnehuse. Lederne af børnehuse oplever eksempelvis at have glæde af de kvartalsvise børnehusedermøder som et forum

for videndeling og erfaringsudveksling på tværs af børnehusene. Børnehusmedarbejderne er ligeledes særdeles positive overfor Socialstyrelsens faglige konsulentbistand.

Samtidig udtrykkes der dog fra børnehusenes side en vis uklarhed angående Socialstyrelsens rolle i forhold til udviklingen af børnehusene samt afklaring af tværgående spørgsmål. Socialstyrelsen pointerer, at styrelsens rolle primært er at stille viden og kompetencer til rådighed for børnehusene, samt at understøtte, at det fælles it-system for børnehusene.

Børnehusene er generelt positivt indstillet over for anvendelsen af dokumentationssystemet Børnehus IT, men der påpeges samtidig en række udviklingsmuligheder med hensyn til tilgængeligheden og anvendelsen af data.

1. Indledning

Børnehusene har eksisteret siden oktober 2013 og har til formål at samle de relevante myndigheder i sager om overgreb mod børn og unge, så der kan ydes en højt kvalificeret, tværsektorielt koordineret og skånsom indsats. I denne rapport præsenteres en erfaringsopsamling fra børnehusenes første år.

Børnehusene blev i oktober 2013 oprettet som led i overgrebspakken¹. Der blev etableret fem børnehuse placeret i henholdsvis København, Aarhus, Aalborg, Odense og Næstved. Derudover er der oprettet tre såkaldte afdelinger i Hillerød, Herning og Esbjerg.

Af bekendtgørelsen om børnehusene fremgår det, at børnehusene ”skal bidrage til den børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 i sager, hvor der er mistanke eller viden om, at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb, og hvor det er relevant for kommunen at inddrage sygehusvæsenet eller politiet.”²

Børnehusene skal således samle de relevante myndigheder, varetage koordineringen mellem disse og bidrage til den børnefaglige undersøgelse (§50-undersøgelse³) i sager om overgreb mod børn og unge. Børnehusene skal inddrages i sager, hvor følgende tre kriterier alle er opfyldt:

- 1) Der er viden eller mistanke om, at et barn eller en ung har været udsat for overgreb.
- 2) Der gennemføres en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.
- 3) Der indgår mere end én myndighed (kommune, politi og/eller sygehusvæsen).

Formålet med børnehusene er at sikre en højt kvalificeret og skånsom indsats overfor det enkelte barn eller den enkelte unge. Børnehusene er derfor

¹ Overgrebspakken, der trådte i kraft den 1. oktober 2013, består af en række lovændringer, der har til formål at beskytte børn mod overgreb. Pakken dækker overordnet over følgende fire temaer: 1. Børn skal altid høres og beskyttes, når der er mistanke om overgreb, 2. Underretninger skal vurderes inden for 24 timer, og opfølgningen på underretninger skal styrkes, 3. Mistrivsel og overgreb skal opdages og håndteres tidligt og 4. Der skal sættes fokus på den forebyggende og tværfaglige indsats. Kilde: <http://www.socialstyrelsen.dk/>

² Bekendtgørelse om børnehuse § 1 stk. 1. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

³ Lov om social service § 50c. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/FORMS/R0710.ASPX?id=164215>

indrettet med fokus på, at de fysiske rammer skal være så børnevenlige som muligt.

Der indgår en række aktører i børnehussamarbejdet. De fem børnehuse samarbejder samlet set med 98 kommuner, 12 politikredse, fem børneafdelinger på hospitaler med højt specialiserede funktioner i sager om overgreb og endelig med tre retsmedicinske institutter.

Som koordinerende instans sikrer børnehuset, at de relevante eksperter i forbindelse med overgreb samles om den enkelte sag, blandt andet gennem afholdelse af sagssamråd. I denne sammenhæng kan aktørerne udveksle oplysninger om barnet/den unge og familien, hvis det er nødvendigt at afdække sagens karakter og omfang samt for at understøtte for barnets/den unges sundhed eller udvikling.⁴

Børnehuset koordinerer de undersøgelsesaktiviteter, der gennemføres af de parter, der indgår i børnehussamarbejdet, og sikrer videndeling mellem aktørerne. Der kan blandt andet være tale om politiets afhøringer af børnene/de unge, retsmedicinernes undersøgelser og sporsikring, børnelægenes udredninger af børnenes/de unges skader og udvikling samt kommunernes gennemførelse af børnesamtaler. Herudover gennemfører børnehuse selv krisesamtaler med barnet/den unge og dets/dens omsorgspersoner.

På baggrund af de informationer, som de involverede aktører og børnehuset selv har tilvejebragt i sagen, udarbejder børnehuse derfor en sammenfatning og vurdering af overgrebsproblematikken, der kan indgå i kommunens samlede § 50-undersøgelse og afgørelse i sagen.

1.1. Formål med erfaringsopsamlingen

Børnehuse har på nuværende tidspunkt eksisteret i lidt over et år, og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har derfor igangsat en erfaringsopsamling. Gennemførelsen af erfaringsopsamlingen har været varetaget af Deloitte og er pågået i perioden januar til marts 2015.

Formålet med erfaringsopsamlingen er at afdække de foreløbige erfaringer med børnehuses virke fra det første år i drift. Erfaringsopsamlingen belyser således de forskellige myndigheders erfaringer i forhold til den indsats, der ydes af børnehuse, det tværsektorielle samarbejde i børnehuse samt børnehuses samarbejdsrelation til Socialstyrelsen. Følgende aktører inddrages i erfaringsopsamlingen:

- Børnehusansatte (ledere og personale)
- Ledere og myndighedsrådgivere i driftskommunerne

⁴ Lov om social service § 50c. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/FORMS/R0710.ASPX?id=164215>

- Ledere og myndighedsrådgivere i øvrige kommuner
- Politiets afhørere og sagsbehandlere/rådgivere
- Børnelæger og retsmedicinere
- Medarbejdere i Socialstyrelsen.

Analysespørgsmål og temaer

Det overordnede analysespørgsmål for erfaringsopsamlingen er:

Hvilke erfaringer har de forskellige interessenter i og omkring børnehusene gjort sig i forhold til den tværsektorielle samarbejdsmodel?

For at belyse dette spørgsmål analyserer erfaringsopsamlingen en række temaer, der tilsammen besvarer det overordnede spørgsmål⁵:

- **Aktiviteten i børnehusene:** Hvilke aktiviteter gennemføres i børnehusene?
- **Anvendelsen af børnehusene:** Hvad er omfanget af kommunernes, politiets og sundhedsvæsnets anvendelse af børnehusene, og hvordan opleves anvendelsen af børnehusene generelt?
- **Kompetencer og ressourcer:** Besidder børnehusenes medarbejdere de rette kompetencer til at varetage den stillede opgave, og er børnehusene indrettet, så de understøtter det overordnede formål?
- **Sagsforløbet i børnehusene:** Hvordan opleves den indsats, der leveres i børnehusene, og hvordan opleves afgrænsningen af målgruppen og snitfladerne mellem børnehusene og de involverede myndigheder?
- **Det tværsektorielle samarbejde:** Hvordan opleves det tværsektorielle samarbejde i børnehusene?
- **Organisatorisk forankring:** Hvordan opleves den organisatoriske forankring af børnehusene i fem driftskommuner?
- **Samarbejdet med Socialstyrelsen:** Hvordan fungerer samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen, herunder den faglige understøttelse og Børnehus IT.

1.2. Datagrundlag

Datagrundlaget for erfaringsopsamlingen består af:

- Spørgeskemaundersøgelser blandt ledere og medarbejdere i børnehuse, kommuner og politikredse.

⁵ Operationaliseringen af det overordnede analysespørgsmål er beskrevet yderligere i bilag H.

- Telefoninterview med ledere og medarbejdere i kommuner, i driftskommuner, i politiet samt børnelæger og retsmedicinere.
- Fokusgruppeinterview med børnehusledere og medarbejdere i Socialstyrelsen.
- Data fra Børnehus IT.

I det følgende beskrives disse fire datakilder nærmere.

Spørgeskemaundersøgelser

Den kvantitative dataindsamling består af fire spørgeskemaundersøgelser, der omhandler erfaringerne med børnehusene. Målgrupperne for de fire spørgeskemaundersøgelser er som følger:

1. Spørgeskemaet blandt ledere og medarbejdere i kommunerne er sendt til 30 kommuner, der er udvalgt, så de er repræsentative for alle landets kommuner. Metoden for udvælgelsen af de 30 kommuner er beskrevet nærmere i bilag A.
2. Spørgeskemaet blandt ledere og medarbejdere i driftskommunerne er sendt til samtlige fem driftskommuner, se bilag B.
3. Spørgeskemaet blandt ledere og medarbejdere i politiet er sendt til samtlige 12 politikredse, se bilag C.
4. Spørgeskemaet til børnehusenes personale er sendt til samtlige fem børnehuse, se bilag D.

I kommunerne er spørgeskemaundersøgelserne sendt til team- eller afdelingsledere på området for udsatte børn og unge samt sagsbehandlere/rådgivere, der varetager behandlingen af sager om overgreb mod børn og unge. Spørgeskemaundersøgelsen blandt medarbejderne i politiet er sendt til medarbejdere, der har deltaget som afhører eller sagsbehandler for politiet i sager om overgreb mod børn og unge.

Alle spørgeskemaerne er bygget op omkring samme temaer. Nogle temaer er dog ikke relevante i forhold til alle fire målgrupper, og der er samtidig enkelte variationer i formuleringen spørgsmålene på tværs af de fire målgrupper.

Der er ikke gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt retsmedicinere og børnelæger, da de udgør så lille en gruppe, at deres erfaringer bedre inddrages gennem den kvalitative del af dataindsamlingen.

Der er indsamlet i alt 229 besvarelser på de fire spørgeskemaer. Nedenstående tabel viser en oversigt over besvarelserne modtaget fra hver af de fire spørgeskemaundersøgelser. I bilag F er endvidere vedlagt tabeller over de modtagne besvarelser for hver spørgeskemaundersøgelse.

Tabel 1. Oversigt over modtagne besvarelser

	Ledere	Medarbejdere	Total
Børnehuse	6 ¹	23	29
Driftskommuner	9	37	46
Udvalgte kommuner	17	69	86
Politikredse	0	68	68
Total	32	197	229

Kilde: Spørgeskemaundersøgelser blandt børnehusenes medarbejdere, driftskommuner, udvalgte kommuner og politikredse. **Note:** Ledere hos politiet har i meget begrænset omfang kontakt med børnehusene og har derfor ikke indgået i erfaringsopsamlingen. ¹ Der er modtaget én besvarelse fra hver leder i de fem børnehuse, inklusiv en besvarelse fra barselsvikaren for lederen i Børnehus Hovedstaden.

Som det fremgår af tabellen, er der modtaget besvarelser fra 29 medarbejdere i børnehusene ud af i alt 30 medarbejdere på udsendelsestidspunktet. Dette svarer til en svarprocent på 97. Der er således opnået en særdeles tilfredsstillende dækning af medarbejderne i børnehusene.

Der er modtaget 46 besvarelser fra driftskommunerne. Der er modtaget besvarelser fra både medarbejdere og ledere i samtlige driftskommuner med undtagelse af Næstved Kommune, hvor der kun er modtaget besvarelse fra en leder.

På baggrund af både de modtagne besvarelser og de gennemførte interview kan det konkluderes, at der ikke er forskelle, hvordan medarbejderne i driftskommunerne samarbejder med børnehusene sammenlignet med øvrige kommuner. Den efterfølgende analyse af besvarelserne vil derfor blive gennemført samlet for medarbejderne i alle kommunerne. I nogle sammenhænge vil lederne i driftskommunerne dog fortsat blive behandlet selvstændigt, da disse har besvaret særlige spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen angående kommunernes varetagelse af driftsansvaret.

Der er modtaget 86 besvarelser fra 26 ud af de 30 udvalgte kommuner. I Region Hovedstaden har fire kommuner svaret, i Region Syddanmark og Region Nordjylland har fem kommuner svaret i hver region og i Region Sjælland og Region Midtjylland har seks kommuner svaret i hver region.

I forhold til de opstillede kriterier for udvælgelsen af kommunerne er der opnået en tilfredsstillende spredning. Kriterierne for udvælgelse af kommunerne er beskrevet i bilag A. Der er således ingen af de kombinationer af kriterier, der ikke er tilfredsstillende repræsenteret i de indsamlede besvarelser.

Da spørgeskemaerne er videreformidlet til relevante medarbejdere via de kommunale ledere på området, er det ikke muligt at beregne en svarprocent for kommunernes deltagelse i spørgeskemaundersøgelsen. Derfor foreligger der ikke information om det samlede antal relevante medarbejdere på området i de 30 kommuner.

Der er modtaget i alt 68 besvarelser fra politikredsene. Samtlige 12 politikredse har deltaget i undersøgelsen, og der er opnået en god spredning af

besvarelsene mellem de 12 kredse, jf. tabel 12 i bilag F). Dette giver således et udmærket grundlag for opgørelsen af politiets erfaringer med børnehuse. Spørgeskemaet til medarbejdere og ledere i politiet er formidlet via en kontaktperson i hver af de 12 politikredse. Det er derfor heller ikke muligt at beregne en samlet svarprocent for politikredsene.

På tværs af de fire spørgeskemaer er der således opnået en særdeles tilfredsstillende dækning af hver målgruppe og en passende spredning indenfor hver målgruppe. Det er Deloitte's vurdering, at dette udgør et tilstrækkeligt grundlag for erfaringsopsamlingen.

Variation i antallet af besvarelser

For spørgeskemaundersøgelserne blandt kommuner, driftskommuner og politi gælder det, at nogle af de medarbejdere og ledere, der har besvaret spørgsmålene, slet ikke har haft kontakt til børnehuset, mens andre har deltaget i mødeaktivitet i børnehuset (eksempelvis temadage og arrangementer i forbindelse med oprettelsen af børnehuse), men ikke har haft børnehussager.

Det betyder, at forskellige analyser i rapporten bygger på et forskelligt antal besvarelser fra ledere og medarbejdere, da ikke alle har forudsætninger for at besvare de enkelte spørgsmål. Antallet af besvarelser (n) varierer således igennem analysen af spørgeskemaundersøgelserne blandt kommuner, driftskommuner og politi. Dette er for at sikre, at analysen af aktørernes oplevelse af børnehussamarbejdet alene forholder sig til besvarelsene fra de ledere og medarbejdere, der har grundlag for at vurdere de enkelte elementer.

Besvarelsene fra både kommuner, driftskommuner og politi sammenlignes på tværs af børnehuse, når der er interessante forskelle at belyse. Sydøstjyllands politikreds har dog samarbejdet i nogenlunde lige stort omfang med to børnehuse (Børnehus Midt og Børnehus Syd), og det er således ikke muligt at afgøre, hvilket børnehus en given besvarelse fra denne politikreds omhandler. Derfor indgår Sydøstjyllands politikreds ikke i de analyser, hvor politiets besvarelser vises fordelt på børnehuse.

Generelt nedbrydes data ikke til et niveau, hvor der er meget få besvarelser i (under fem) dels fordi det er meget usikkert at drage konklusioner ud fra få besvarelser, dels for at sikre anonymiteten i undersøgelsen. Det betyder blandt andet, at besvarelsene fra børnehusenes medarbejdere og ledere ikke vises fordelt for det enkelte børnehus.

I de figurer, hvor der indgår procentfordelinger, kan det forekomme, at procenterne på grund af afrunding ikke summer til 100.

Telefoninterview

I tillæg til spørgeskemaerne er der i erfaringsopsamlingen gennemført en række telefoninterview med aktørerne i børnehussamarbejdet. Disse inter-

view er gennemført for at nuancere den viden, der er opnået gennem besvarelserne af spørgeskemaerne, og fokusere erfaringsopsamlingen på de punkter af samarbejdet, som aktørerne har særligt fokus på.

Nedenstående tabel viser en oversigt over de gennemførte kvalitative telefoninterview.

Tabel 2. Oversigt over gennemførte interview

Gennemførte interview	
Ledere i kommunerne	18
Medarbejdere i kommunerne	22
Medarbejdere i politiet	14
Børnelæger	5
Retsmedicinere	3
Total	61

Der er gennemført interview med kontaktpersoner for børnehusene på alle fem børneafdelinger på hospitalerne, der varetager højt specialiserede funktioner i forhold til overgrebssager. Der er ligeledes gennemført interview med kontaktpersoner for børnehussamarbejdet på alle landets tre retsmedicinske institutter. Børnelægers og retsmedicineres oplevelse af børnehussamarbejdet beskrives i analysen i udgangspunktet adskilt, men disse personalegrupper benævnes til tider med samlebetegnelsen sundhedsvæsenet. Der er i de gennemførte interview opnået en god spredning på tværs af kommunerne og politikredsene i forhold til både størrelse, geografisk placering og tilknytning til børnehusene.

Fokusgrupper

Som del af den kvalitative erfaringsopsamling er der gennemført to fokusgrupper henholdsvis med lederne for de fem børnehuse og med de medarbejdere i Socialstyrelsen, der understøtter etableringen af børnehusene og børnehusenes faglige kompetencer.

Fokusgrupperne er gennemført med udgangspunkt i den indsamlede viden fra spørgeskemaer og interview og har således haft til formål at uddybe de aspekter af børnehussamarbejdet, som dataindsamlingen har vist udgør særlige fokusområder for aktørerne. Fokusgrupperne er gennemført som semi-strukturerede fokusgruppeinterview med udgangspunkt i en række temaer, der er identificeret i den forudgående dataindsamling. Indenfor den overordnede spørgeramme har deltagernes oplevelse af, hvilke elementer af samarbejdet der er mest relevante, i vidt omfang styret drøftelsernes fokus.

”Børnehusene skal registrere centrale oplysninger om de børn og unge, der gennemgår forløb hos dem, og indberette disse oplysninger til Socialstyrelsen til statistisk brug [...]”

Bekendtgørelsen om børnehusene §9

Børnehus IT

Den sidste del af datagrundlaget for erfaringsopsamlingen er data fra børnehusenes nationale dokumentationssystem (Børnehus IT)⁶. Der foretages i børnehusene en registrering af en række karakteristika vedrørende de konsultative henvendelser og børnehussagerne.

Registreringen i Børnehus IT indeholder en del, som er obligatorisk at udfylde, og del, som er frivillig at udfylde. Den obligatoriske del indeholder følgende oplysninger:

- Barnets CPR-nummer
- I hvilken sektor sagen startede
- Overgrebets type og karakter
- Tidspunkt og periode for overgreb
- Formodede krænkers relation til barnet
- Indsatser som er ydet i børnehuset under forløbet

Den frivillige del omhandler en række oplysninger om barnet og dets familie, om overgrebet og om den formodede krænker.

En børnehussag registreret i Børnehus IT knytter sig til det enkelte børnehusforløb. Ét barn kan altså have flere sager i børnehuset, hvis der efter afslutningen af det første forløb modtages en ny henvendelse om overgreb mod det samme barn.

Registreringerne i Børnehus IT foretages af de medarbejdere i børnehusene, som håndterer sagerne. Oplysningerne reflekterer således den forhåndenværende viden om sagerne. Ydermere er der typisk ikke faldet dom i sagerne, når de registreres i Børnehus IT. Der er således tale om registreringer af formodede overgreb og formodede krænkere.

Som datagrundlag for erfaringsopsamlingen indgår et udtræk af disse oplysninger gældende for kalenderåret 2014. Disse data anvendes blandt andet til at skabe overblik over, hvilke aktiviteter der finder sted i børnehusene, og til at belyse sagernes karakteristika.

Den gennemførte analyse af data fra Børnehus IT indikerer, at der er forskelle i registreringspraksis på tværs af husene. Socialstyrelsen oplyser, at der i dialog med børnehusene pågår et arbejde med at ensrette brugen af Børnehus IT.

⁶ Bekendtgørelsen om børnehusene §9 Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

1.3. Læsevejledning

Afreporteringen af erfaringsopsamlingen er struktureret efter de syv analysetemaer, der tilsammen belyser aktørernes erfaringer med den tværsektorielle samarbejdsmodel i børnehusene. Hvert kapitel efter denne indledning belyser således et af de syv temaer.

I **kapitel 2** gives et overblik over **aktiviteten i børnehuset**. I dette kapitel analyseres omfanget og indholdet af de aktiviteter, der gennemføres i børnehusene, og der gives en karakteristik af de sager, som børnehusene inddrages i.

I **kapitel 3** analyseres samarbejdspartners **anvendelse af børnehusene**. Kapitlet afdækker således børnehusenes udbredelse og forankring i kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet samt disse aktørers overordnede oplevelse af at anvende børnehusene.

I **kapitel 4** afdækkes, hvilke **kompetencer og ressourcer** der er til stede i børnehusene til at sikre varetagelsen af opgaverne i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge. Kapitlet analyserer de faste medarbejders sammensætning og kompetencer samt oplevelsen af de fysiske rammer i børnehusene.

I **kapitel 5** afdækkes de involverede parter oplevelse af centrale elementer i **sagsforløbet i børnehusene**. Kapitlet analyserer kommunernes henvisning af sager til børnehusene under anvendelse af målgruppekriterierne, sagsbehandlingstiden i børnehusene, den endelige overlevering til kommunen samt kommunernes efterfølgende anvendelse af tilkøbsydelse.

I **kapitel 6** analyseres det **tværsektorielle samarbejde** i børnehusene. Kapitlet afdækker, i hvilket omfang børnehusene blandt andet gennem sagsråd og børnehussamråd bidrager til øget videndeling, kontakt og kendskab mellem de involverede sektorer og til en mere skånsom indsats overfor børnene/de unge.

I **kapitel 7** analyseres den **organisatoriske forankring** af børnehusene i fem driftskommuner (én i hver region). Kapitlet analyserer varetagelsen af driftsansvaret for børnehusene samt konsekvenserne af denne organisering med hensyn til geografisk tilgængelighed og tværgående forankring.

I **kapitel 8** afdækkes oplevelsen af børnehusenes **samarbejde med Socialstyrelsen** med hensyn til både den faglige understøttelse af børnehusenes arbejde og det nationale dokumentationssystem.

Kapitel 9 indeholder den samlede **konklusion** på erfaringsopsamlingen på basis af de beskrevne tematiske delanalyser.

2. Aktiviteten i børnehusene

I dette kapitel belyses den aktivitet, der har været i børnehusene i 2014. Der fokuseres på omfanget af sager og konsultative henvendelser, der bliver modtaget og afsluttet i børnehusene, en nærmere beskrivelse af, hvilke typer sager der behandles i børnehusene, samt omfanget af de indsatser, der leveres i forbindelse med sagerne.

Erfaringsopsamlingen af børnehusene indledes i dette kapitel med en deskriptiv analyse af børnehussager samt konsultative henvendelser i børnehusene. Som det fremgår af udbudsmaterialet for erfaringsopsamlingen, er formålet med den deskriptive analyse at afdække aktiviteten i børnehusene, belyse karakteristika ved børnehussagerne og de konsultative henvendelser samt identificere eventuelle opmærksomhedspunkter.

I det omfang det er muligt på det foreliggende datagrundlag, vil de observationer, der gøres, blive analyseret med henblik på mulige forklaringer. En mere gennemgående analyse af årsagerne til og variationen indenfor overgreb mod børn og unge ligger udenfor rammerne af erfaringsopsamlingen og mulighederne med det tilgængelige datamateriale.

Aktiviteten i børnehusene opgøres på baggrund af data fra Børnehus IT. Data er afgrænset til perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014.

Det er således muligt at opgøre omfanget af sager, som børnehusene har modtaget i 2014 (på baggrund af den registrerede startdato), og omfanget af afsluttede sager i samme periode (på baggrund af slutdatoen).

2.1. Sager i børnehusene

Hovedparten af aktiviteten i børnehusene består af konsultative henvendelser fra kommunerne og behandling af børnehussager.

Den konsultative bistand består i at rådgive kommunale myndighedsrådgivere, som henvender sig til børnehuset med spørgsmål angående sager, hvor der er viden eller mistanke om overgreb på et barn eller en ung, eksempelvis for at afklare, om sagen er inden for børnehusenes målgruppe.

En børnehussag er en sag, hvor der er viden eller mistanke om overgreb mod et barn eller en ung, og hvor en kommune benytter børnehuset til at bidrage til den børnefaglige undersøgelse.

Et vigtigt element i børnehussagerne er afholdelsen af sagssamråd. Sagssamråd er møder, hvor de relevante medarbejdere på tværs af sektorer mødes for at drøfte sagen.

I dette afsnit analyseres omfanget af henholdsvis børnehussager og konsultative henvendelser i børnehusene, mens deres karakteristika afdækkes i de efterfølgende afsnit. Sagssamrådene vil blive belyst i et senere kapitel.

Nedenstående tabel viser en samlet oversigt over aktiviteten i børnehusene i 2014.

Tabel 3. Antal børnehussager og konsultative henvendelser fordelt på børnehuse, 2014

	Børnehus Hovedstaden	Børnehus Sjælland	Børnehus Syd	Børnehus Midt	Børnehus Nord	Total
Modtagne børnehussager	262	149	349	191	129	1.080
Afsluttede børnehussager	222	102	279	119	113	835
Konsultative henvendelser	456	93	314	102	81	1.046

Kilde: Børnehusenes dokumentationssystem. **Note:** Modtagne børnehussager og konsultative henvendelser er opgjort på startdato, mens afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. En afsluttet børnehussag betyder, at Børnehuset har afsluttet registreringen i Børnehus IT.

I perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014 har børnehusene modtaget i alt 1.080 sager om overgreb mod børn og unge og leveret 1.046 konsultative henvendelser til kommunerne. I samme periode har børnehusene afsluttet 835 sager. Der er således blevet modtaget flere sager, end der er afsluttet. Når børnehusene således ikke kan afslutte det samme antal sager, som de modtager i 2014, betyder det, at antallet af verserende sager er større ved slutningen af året end ved starten af året.

Der er et mindre antal sager, der er blevet afsluttet, som følge af at de er blevet afbrudt (eksempelvis fordi en eventuel sigtelse er frafaldet). Dette kan dog ikke forklare forskellen mellem de modtagne og afsluttede sager.

Hvert barn kan indgå i mere end én børnehussag, hvis der efter en afsluttet børnehussag opdages nye overgreb. Der har dog kun været fem børn, som har haft mere end én sag i børnehusene i 2014. Alle disse fem børn har haft to sager. Samlet set dækker de 835 afsluttede børnehussager således over 830 børn.

Ud af det samlede antal modtagne børnehussager tegner Børnehus Syd sig for næsten en tredjedel (32 procent), Børnehus Hovedstaden udgør cirka 24 procent, og de resterende tre børnehuse udgør hver mellem 12 og 18 procent af det samlede antal modtagne sager, jf. ovenstående tabel.

I forhold til fordelingen af konsultative henvendelser er der betydelig større variation mellem børnehusene. Børnehus Hovedstaden har således haft 456

konsultative henvendelser fra kommunerne i 2014 – svarende til 44 procent af det samlede antal. Børnehus Syd har haft 314 henvendelser – svarende til 30 procent, mens de øvrige børnehuse hver udgør under 10 procent af det samlede antal konsultative henvendelser.

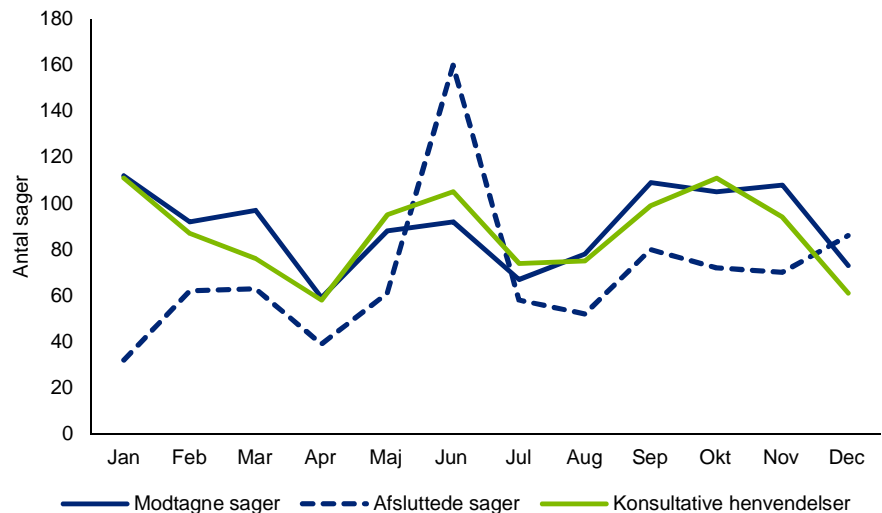
Tabel 3 viser også, at Børnehus Hovedstaden har haft næsten dobbelt så mange konsultative henvendelser som modtagne børnehussager, mens de øvrige børnehuse alle har haft færre konsultative henvendelser end modtagne børnehussager.

Udover at der naturligvis er forskel på kommunerne i hver af de fem regioner, må ovenstående forskelle i antallet af konsultative henvendelser også skyldes en forskel i registreringspraksis mellem børnehusene.

Der kan endvidere være forskel på kommunernes retningslinjer for anvendelse af børnehusenes konsultative bistand. Eksempelvis har nogle af de kommunale medarbejdere i de gennemførte interview givet udtryk for, at de i første omgang henvender sig til politiet for at få afklaret, om der er belæg for at rejse sigtelse i en given sag, og derefter eventuelt henvender sig til børnehusene. Mens andre først henvender sig til børnehusene for at få afklaret, om en given sag ligger inden for børnehusenes målgruppe.

Nedenstående figur viser, hvordan aktiviteten i børnehusene varierer over tid i 2014.

Figur 1. Antal afsluttede og modtagne børnehussager og konsultative henvendelser, 2014

Kilde: Børnehus IT. **Note:** Modtagne børnehussager og konsultative henvendelser er opgjort på startdato, mens afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato.

Børnehusene har i gennemsnit modtaget 90 sager om overgreb mod børn og unge om måneden i 2014. Dette dækker dog over betydelige udsving hen over året.

Børnehusene har således modtaget flere sager i årets første måneder efterfulgt af et dyk i antallet af sager i april og igen hen over sommeren. Endelig

er året afsluttet med en stigning i antallet af modtagne sager i september, oktober og november.

I forbindelse med den afholdte fokusgruppe bemærkede børnehuslederne, at børnehusene har meget begrænset mulighed for at påvirke tilstrømningen af sager, og at dette er en udfordring i forhold til at styre kapaciteten i børnehusene.

Figur 1 viser ydermere, at antallet af konsultative henvendelser nogenlunde følger antallet af modtagne sager i forhold til både antallet af henvendelser og udviklingen over tid.

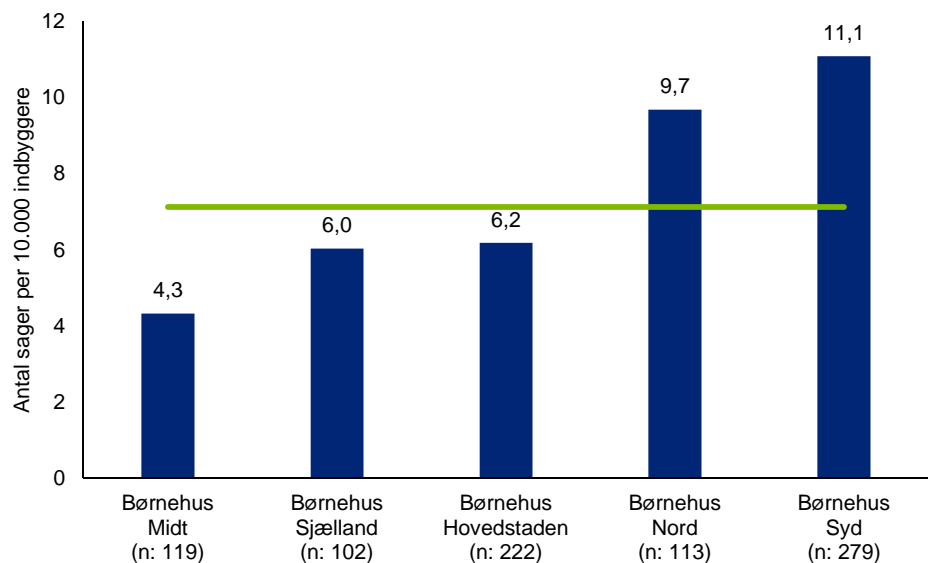
Antallet af afsluttede sager følger nogenlunde udviklingen i modtagne sager. Generelt gælder dog, at børnehusene har afsluttet lidt færre sager hver måned, end de har modtaget. Dette gør sig dog ikke gældende i juni måned, hvor der sker en betydelig stigning i antallet af afsluttede sager. Denne stigning i antallet af afsluttede sager på en enkelt måned kunne tyde på, at børnehusene i nogle tilfælde registrerer sagerne som afsluttede i Børnehus IT forsinket i forhold til, hvornår sagerne i praksis er afsluttet.

I gennemsnit har børnehusene afsluttet 70 sager om måneden i 2014.

I bilag G er vedlagt oversigter over antallet af modtagne og afsluttede sager fordelt på børnehusene (jf. figur 62 og figur 63). Heraf fremgår det, at der er betydelige forskelle i udviklingen i både modtagne og afsluttede sager mellem børnehusene.

De fem børnehuse dækker over et forskelligt antal kommuner med et varierende antal indbyggere under 18 år. Befolkningsgrundlaget for børnehusene er således ikke ens. Figur 2 viser derfor antallet af afsluttede sager per 10.000 indbyggere under 18 år for hvert børnehus.

Figur 2. Antal afsluttede børnehussager per 10.000 indbyggere under 18 år fordelt på børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. Den grønne linje viser det vægtede gennemsnit på tværs af alle børnehuse. Samme observationer i forhold til sammenligningen på tværs af børnehuse gør sig gældende, hvis der anvendes modtagne i stedet for afsluttede børnehussager.

Som figuren viser, har der i 2014 i hele landet været syv sager om overgreb mod børn og unge per 10.000 indbyggere under 18 år.

Antallet af sager per indbygger er lavest i Børnehus Hovedstaden, Børnehus Midt og Børnehus Sjælland (henholdsvis 6,2, 4,3 og 6,0 sager per 10.000 indbyggere under 18 år) og højest i Børnehus Nord og Børnehus Syd (9,7 og 11,1 sag per 10.000 indbyggere under 18 år).

2.2. Sagernes karakteristika

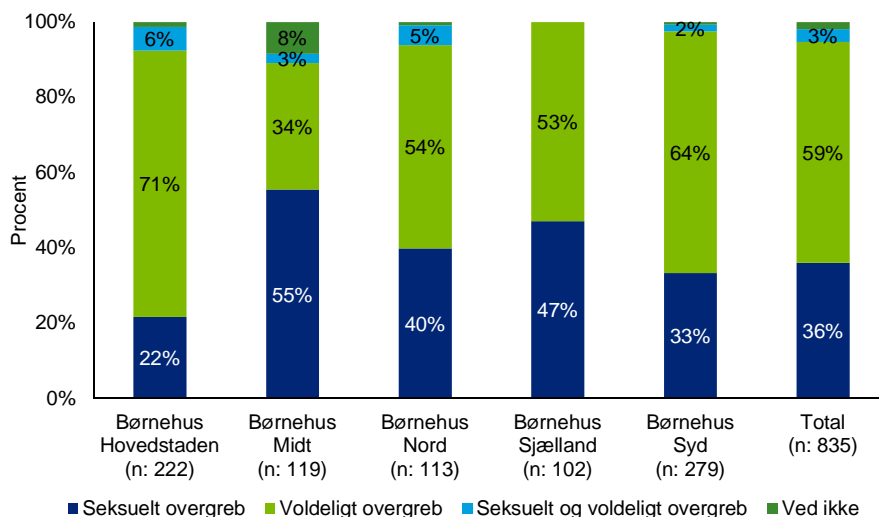
I det efterfølgende afsnit beskrives de sager, som børnehuse har afsluttet i 2014. Første belyses sagerne type (omhandler de seksuelle eller voldelige overgreb), og herefter analyseres de involverede børns/unges og krænkernes karakteristika.

Sagstype

Sagerne i børnehuse kan opdeles i to overordnede typer: sager, der omhandler seksuelle overgreb, og sager, der omhandler voldelige overgreb.

Nedenstående figur viser sammensætningen af de afsluttede sager ved børnehuse i 2014 fordelt på sagstyper.

Figur 3. Antal afsluttede børnehussager fordelt på sagstyper og børnehuse, 2014

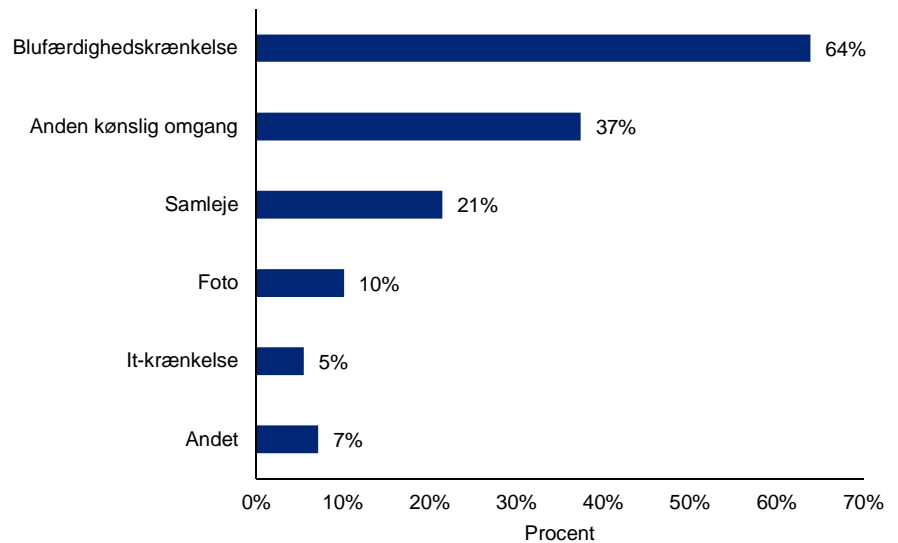
Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato.

Som figuren viser, omhandler cirka en tredjedel af sagerne (300 sager) i børnehuse seksuelle overgreb, 59 procent (491 sager) omhandler voldelige overgreb, mens en mindre andel omhandler både seksuelle og voldelige overgreb.

Der er nogen forskel på sagssammensætningen på tværs af de fem børnehuse. I Børnehus Hovedstaden udgør de seksuelle overgreb således den mindste andel på 22 procent, mens de i Børnehus Midt udgør den største andel på 55 procent. I de fleste børnehuse gælder dog, at de voldelige overgreb udgør den største andel.

Hver sagstype kan brydes yderligere ned i en række forskellige typer overgreb. Nedenstående figur viser således de afsluttede sager om seksuelle overgreb ved børnehuse fordelt på typer af overgreb.

Figur 4. Antal afsluttede børnehussager om seksuelle overgreb fordelt på typer af overgreb, 2014

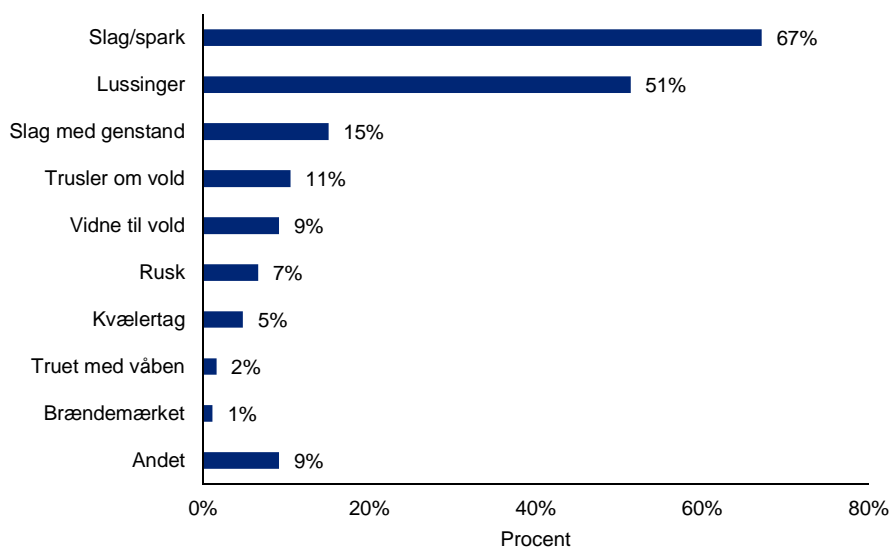
Kilde: Børnehus IT. **N:** 238. For nogle børnehussager er der ikke angivet en type af overgreb, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse. Samme børnehussag kan omhandle flere forskellige typer overgreb, hvorfor procenterne summer til mere end 100. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato.

Blandt de 238 sager om seksuelt overgreb, hvor typen af overgreb er angivet, omhandler 64 procent blufærdighedskrænkelse, 37 procent omhandler anden kønslig omgang, 21 procent omhandler samleje, 10 procent omhandler fotografering af barnet/den unge, mens fem procent omhandler it-krænkelse.

I bilag G er vedlagt en tabel over fordelingen af sager om seksuelle overgreb fordelt på typer af overgreb for hvert børnehus, jf. tabel 13. Heraf fremgår det, at selvom der er mindre, lokale forskelle, går ovenstående fordeling igen på tværs af de fem børnehuse.

Figur 5 viser sager om voldelige overgreb fordelt på typer af overgreb.

Figur 5. Antal afsluttede børnehussager om voldeligt overgreb fordelt på typer af overgreb, 2014

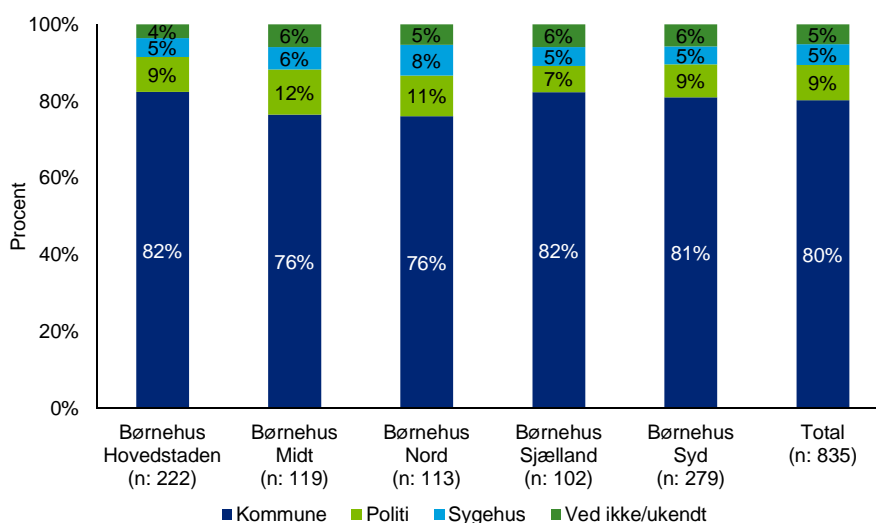
Kilde: Børnehus IT. **N:** 438. For nogle børnehussager er der ikke angivet en type af overgreb, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse. Samme børnehussag kan omhandle flere forskellige typer overgreb, hvorfor procenterne summer til mere end 100. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato.

Som det fremgår af ovenstående figur, omhandler sagerne om voldelige overgreb i børnehusene hovedsagelig slag/spark og lussinger og i mindre grad øvrige former for voldelige overgreb. Der vil naturligvis være et overlap mellem de forskellige former for overgreb, idet det samme barn kan blive oversat for mere end én type af voldeligt overgreb i den samme børnehussag.

I bilag G er vedlagt en oversigt over de voldelige sager fordelt på typer af overgreb for hvert børnehus, jf. tabel 14. Der er nogle tydelige forskelle mellem børnehusene. For eksempel er børn/unge i Børnehus Midt oftere vidne til vold sammenlignet med børn/unge i de øvrige børnehuse. Overordnet set er mønstret i typen af overgreb dog ens på tværs af børnehusene.

I Børnehus IT registreres også, i hvilken sektor (kommune, politi eller sygehus) sagen er startet. Nedenstående figur viser fordelingen på startsektor for hvert børnehus af afsluttede sager i 2014.

Figur 6. Antal afsluttede børnehussager fordelt på startsektorer og børnehuse, 2014

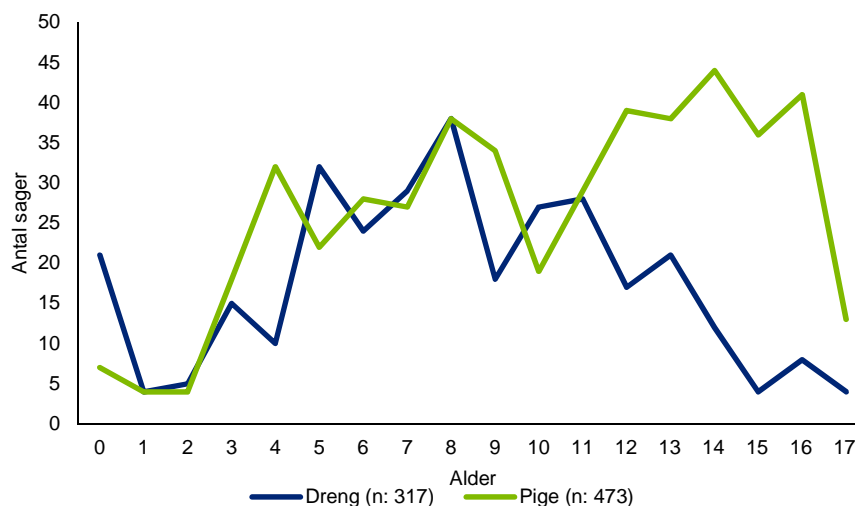
Kilde: Børnehus IT. Note: Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato.

Langt hovedparten (80 procent) af de afsluttede sager i 2014 er startet i kommunen, jf. figuren ovenfor. Ni procent er startet i politiet, og en mindre andel (5 procent) er startet på sygehusene.

Karakteristik af børn og unge i børnehussager

I forbindelse med oprettelsen af sagerne i børnehusene registreres en række oplysninger om det barn/den unge, som sagerne omhandler. I det efterfølgende afsnit analyseres karakteristika for disse børn og unge. Figur 7 viser således fordelingen på barnets/den unges køn og alder af afsluttede sager i 2014.

Figur 7. Antal afsluttede børnehussager fordelt på barnets/den unges køn og alder, 2014

Kilde: Børnehus IT. Note: Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. Barnets/den unges alder er opgjort på tidspunktet for opstarten af børnehussagen. Der er 45 børnehussager, hvor enten barnets/den unges køn eller alder er ukendt.

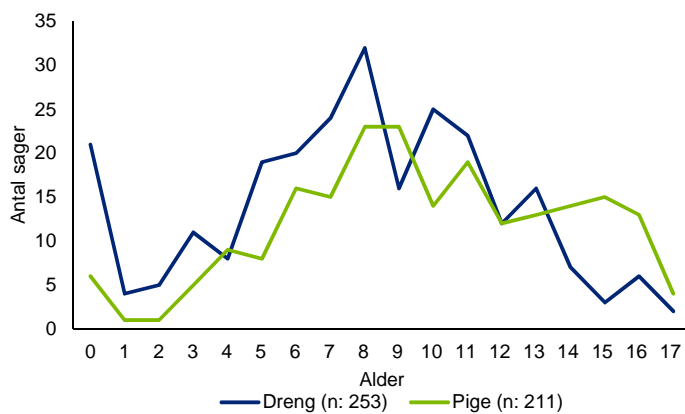
Fordelingen viser, at cirka 40 procent af de afsluttede sager omhandler drenge, og 60 procent omhandler piger. 22 procent af børnene er fem år eller derunder, 36 procent er mellem seks og ti år, mens de resterende 42 procent er ti år eller derover.

Som figur 7 viser, er der dog betydelige forskelle i aldersfordelingen mellem de to køn. Der er således ikke den store forskel på antallet af henholdsvis drenge og piger under 11 år, der indgår i sager om overgreb. Men for børn/unge over 11 år er der en tydelig forskel mellem kønnene. Antallet af drenge, der er over 11 år, og som udsættes for overgreb falder således, mens antallet af piger i samme aldersgruppe stiger meget.

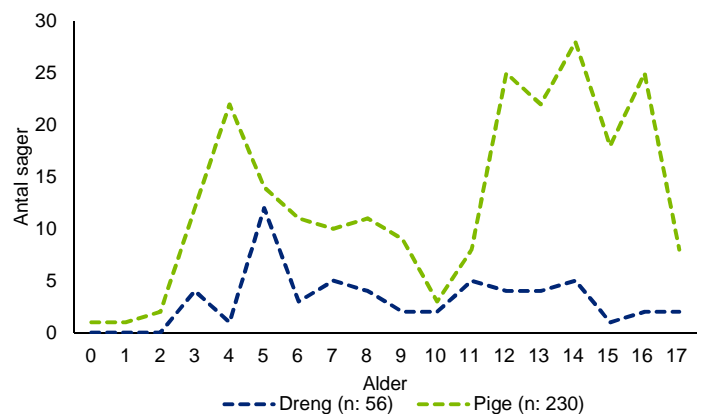
Disse forskelle forstærkes yderligere, hvis man opdeler sagerne i sager om henholdsvis seksuelle og voldelige overgreb som vist i nedenstående figurer.

Figur 8. Antal afsluttede børnehussager fordelt på barnets/den unges køn og alder og typer af overgreb, 2014

Voldelige overgreb

Seksuelle overgreb

Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. Barnets/den unges alder er opgjort på tidspunktet for opstarten af børnehussagen. Der er 85 børnehussager, hvor enten barnets/den unges køn, alder eller sagstypen er ukendt.

Af ovenstående fremgår det, at det særligt er børn i alderen 4-10 år, der indgår i børnehussager om voldelige overgreb. Der er en svag tendens til, at flere drenge end piger udsættes for voldelige overgreb særligt blandt små børn, men fordelingen mellem kønnene er relativt ligelig.

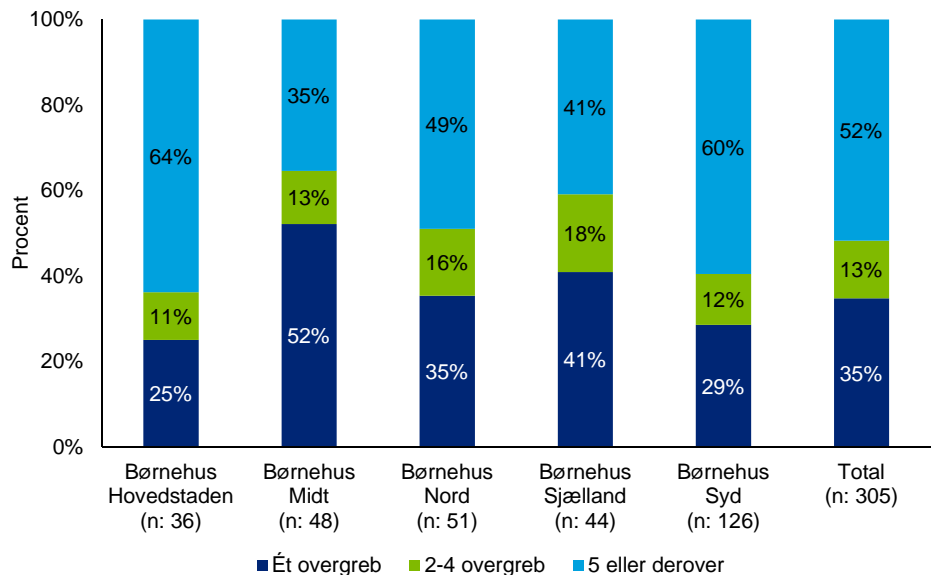
Når det kommer til seksuelle overgreb, er der derimod betydelig forskel på kønnene. Mens der er næsten lige mange børnehussager om voldelige overgreb mod piger og drenge, er der et større antal børnehussager om seksuelle overgreb mod piger end mod drenge.

For begge køn gælder, at der er en del børnehussager om seksuelle overgreb mod børn mellem fire og fem år, og at der er et lavere antal sager om seksuelle overgreb mod børn mellem seks og 11 år. Det – relativt – lave antal børnehussager om seksuelle overgreb mod drenge gør sig ligeledes gældende for drenge over 11 år, mens der for piger over 11 år ses et væsentligt større antal sager om seksuelle overgreb.

Analysen viser således, at der er tydelige forskelle på de børn, der indgår i børnehussagerne. Både i forhold til hvilken alder børnene typisk har, når de udsættes for henholdsvis seksuelle og voldelige overgreb, samt hvilke typer af overgreb henholdsvis drenge og piger typisk udsættes for.

Figur 9 viser fordelingen af antal overgreb per sag for hvert børnehus.

Figur 9. Antal afsluttede børnehussager fordelt på antal formodede overgreb og børnehuse, 2014

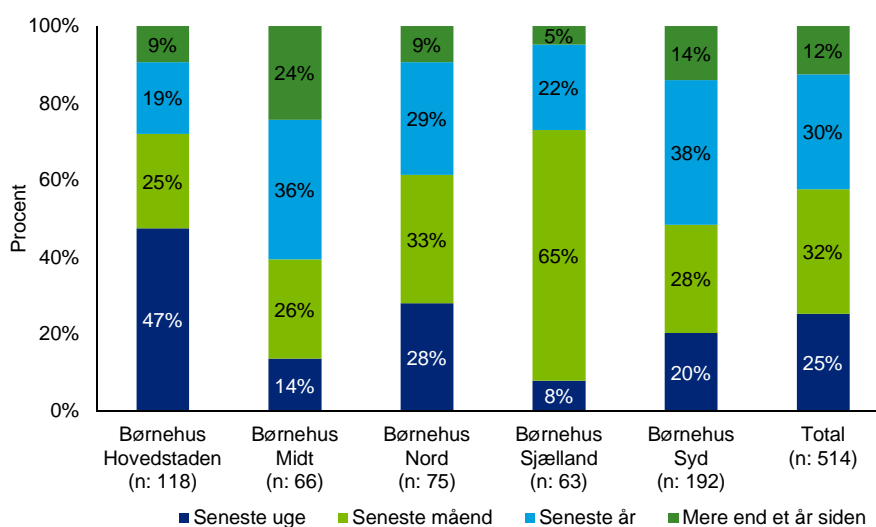
Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. For nogle børnehussager er der ikke angivet antal overgreb, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse.

I lidt over en tredjedel af de afsluttede sager i 2014 har det pågældende barn/den unge kun været udsat for ét (formodet) overgreb, i 13 procent af sagerne har barnet/den unge været udsat for 2-4 overgreb. I lidt over halvdelen af sagerne har barnet/den unge været udsat for fem eller flere overgreb.

Som figuren viser, er der begrænset variation i antallet af overgreb i sagerne på tværs af de fem børnehuse. Det fremgår dog også af figuren, at der er forskel på, hvorvidt antallet af overgreb registreres i Børnehus IT på tværs af børnehuse. I Børnehus Syd sker dette i 80 procent af sager, mens det sker i under halvdelen af sagerne i Børnehus Hovedstaden.

Nedenstående figur viser de afsluttede sager i 2014 fordelt på tidspunktet for det formodede overgreb for hvert børnehus.

Figur 10. Antal afsluttede børnehussager fordelt på tidspunktet for det formodede overgreb og børnehuse, 2014

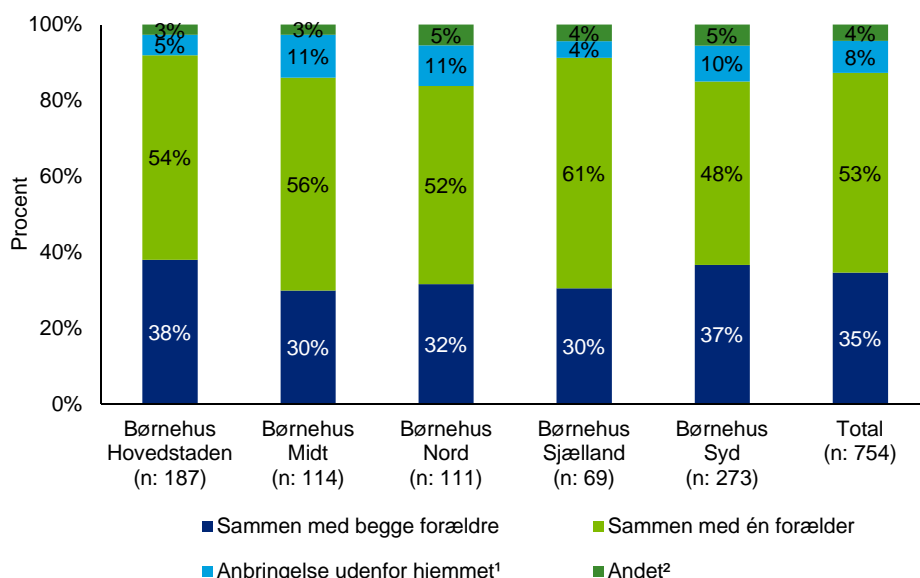
Kilde: Børnehuse IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. For nogle børnehussager er der ikke angivet tidspunkt for overgrebet, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse.

På tværs af hele landet er sagerne i børnehuse fordelt nogenlunde ligeligt i forhold til tidspunktet for overgrebet. I 25 procent af sagerne har overgrebet således fundet sted indenfor den seneste uge, i 32 procent af sagerne har overgrebet fundet sted indenfor den seneste måned, i 30 procent af sagerne har overgrebet fundet sted indenfor det seneste år, og i 12 procent af sagerne har overgrebet fundet sted for mere end et år siden.

Der er en vis variation mellem de fem børnehuse i forhold til tidspunktet for det formodede overgreb. I Børnehuse Hovedstaden har overgrebet fundet sted indenfor den seneste uge i næsten halvdelen af sagerne, mens samme andel udgør otte procent i Børnehuse Sjælland.

Figur 11 viser fordelingen af, hvor de pågældende børn/unge boede på tidspunktet for oprettelsen af sagen i børnehuset.

Figur 11. Antal afsluttede børnehussager fordelt på boforhold og børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. For nogle sager er der ikke angivet et boforhold, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse. ¹ Plejefamilie, døgninstitution og opholdssted. ² Efterskole, anden familie mv.

I lidt over halvdelen af de afsluttede sager i børnehuse bor barnet/den unge sammen én forælder på tidspunktet for sagens opstart. I lidt over en tredjedel af sagerne bor barnet/den unge hos begge forældre, og i otte procent af sagerne er barnet/den unge anbragt udenfor hjemmet, for eksempel i en plejefamilie eller på et opholdssted.

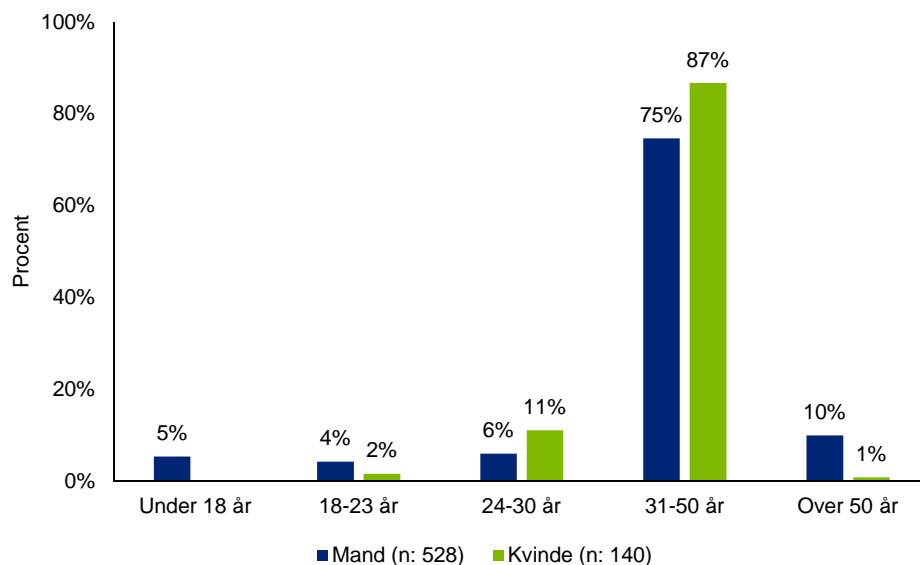
Der er meget begrænset variation i de pågældende børns/unges boforhold på tværs af børnehuse.

Karakteristik af de formodede krænkerer i børnehussager

I Børnehus IT registreres også en række oplysninger om den formodede krænker/de formodede krænkerer. Der er i alt registreret 857 formodede krænkerer i sager om overgreb mod børn og unge afsluttet i 2014. I dette afsnit analyseres de formodede krænkeres karakteristika.

Nedenstående figur viser fordelingen på køn og alder af formodede krænkerer i de afsluttede sager i børnehuse i 2014.

Figur 12. Krænkerne fordelt på køn og alder, 2014

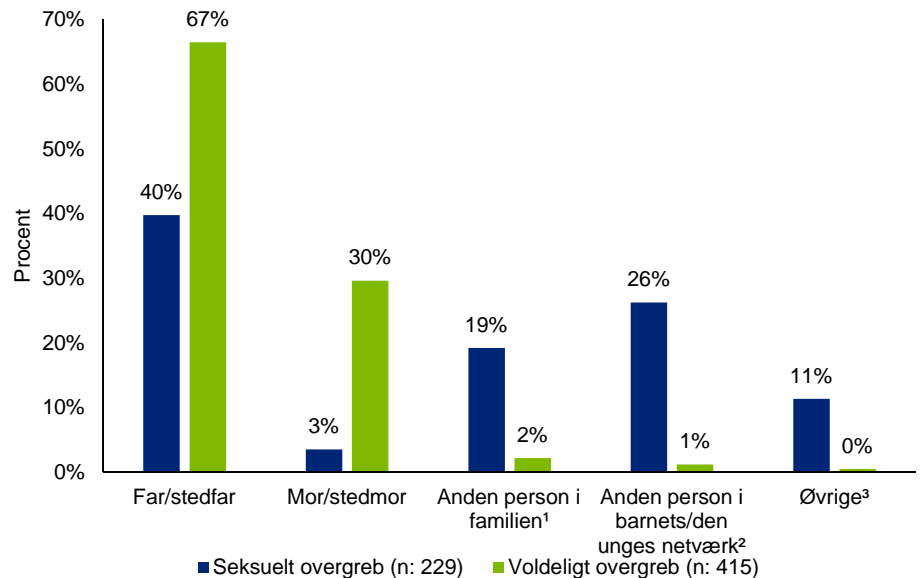
Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. For nogle børnehussager er der ikke angivet køn og/eller alder for krænker, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse.

Næsten 80 procent (528) af de formodede krænkerne er mænd, og omkring 20 procent (140) er kvinder. Langt hovedparten af de formodede krænkerne – både blandt kvinder og mænd – er mellem 31 og 50 år. Blandt kvindelige krænkerne er næsten samtlige (98 procent) mellem 24 og 50 år. Blandt de mandelige krænkerne er samme andel 81 procent, mens fem procent af mændene er under 18 år, fire procent er mellem 18 og 23 år, og 10 procent er over 50 år.

I bilag G er vedlagt figurer, der viser fordelingen på henholdsvis køn og alder for hvert af de fem børnehuse af formodede krænkerne i de afsluttede sager i børnehuse, jf. figur 64 og figur 65. Heraf fremgår det, at der er relativt begrænsede forskelle på krænkernes køn og alder på tværs af børnehuse.

Figur 13 viser en oversigt over de formodede krænkernes relation til de pågældende børn/unge for sager om henholdsvis seksuelle og voldelige overgreb.

Figur 13. Krænkerer fordelt på relationer og sagstyper, 2014

Kilde: Børnehus IT. **Note:** Afsluttede børnehussager er opgjort på slutdato. For nogle børnehussager er der ikke angivet relation og/eller sagstype, hvorfor de ikke er med i denne opgørelse. ¹ Bedsteførelde, søskende mv. ² Kammerat, kammerats forældre mv. ³ Medarbejder i ofrets institution, internetbekendtskab mv.

Som figuren viser, er de formodede krænkerer i sager om voldelige overgreb hovedsagelig far/stedfar (67 procent) eller mor/stedmor (30 procent).

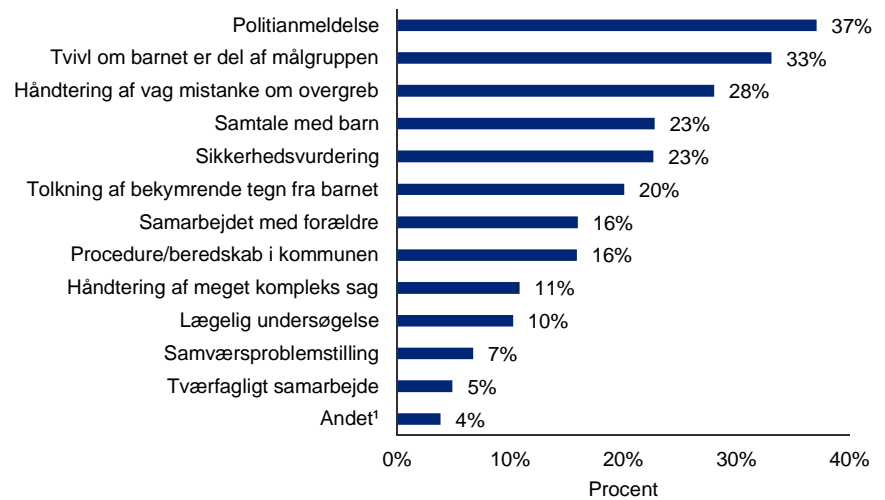
I sager om seksuelle overgreb har de formodede krænkerer forskellige relationer til de pågældende børn/unge. 40 procent af krænkerne er således far/stedfar, tre procent er mod/stedmor, 19 procent er en anden person i familien, mens 26 procent er en anden person i barnets/den unges netværk.

Der er således en tendens til, at voldelige overgreb i højere grad begås af barnets/den unges forældre, mens seksuelle overgreb både begås af forældrene (primært far) og andre personer i og omkring barnets/den unges netværk.

2.3. Karakteristika for de konsultative henvendelser

I forbindelse med konsultative henvendelser fra kommunerne registreres, hvilke problemstillinger henvendelsen omhandler i Børnehus IT. Nedenstående figur viser en karakteristik af de problemstillinger henvendelserne handler om.

Figur 14. Konsultative henvendelser fordelt på problemstillingen som henvendelsen omhandler, 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 1.046. **Note:** Det konsultative henvendelser er opgjort på startdato. Hver konsultativ henvendelse kan omhandle mere end én problemstilling, hvorfor de angivne procenter summer til mere end 100. ¹Eksempelvis henvendelser hvor børnehuset selv kontakter kommunen, drøftelse af en børnehussag o. lign.

Som figuren viser, omhandler de konsultative henvendelser fra kommunerne en lang række forskellige problemstillinger. 37 procent af henvendelserne omhandler således politianmeldelser af sager om overgreb mod børn og unge, 33 procent omhandler tvivl om, hvorvidt barnet er en del af målgruppen for børnehusene, mens 28 procent omhandler håndtering af vag mistanke om overgreb.

Tabel 4 viser fordelingen af de konsultative henvendelser på de(n) relevante problemstilling(er) for hvert børnehus.

Tabel 4: Konsultative henvendelser fordelt på problemstillingen som henvendelsen omhandler og børnehuse, 2014

	Børnehus Hovedstaden (n: 456)	Børnehus Midt (n: 102)	Børnehus Nord (n: 81)	Børnehus Sjælland (n: 93)	Børnehus Syd (n: 314)
Politianmeldelse	40%	17%	14%	38%	46%
Tvivl om barnet er del af målgruppen	18%	43%	40%	47%	46%
Håndtering af vag mistanke om overgreb	25%	21%	22%	40%	32%
Samtale med barn	25%	10%	22%	14%	27%
Sikkerhedsvurdering	27%	11%	10%	27%	22%
Tolkning af bekymrende tegn fra barnet	24%	10%	10%	17%	22%
Samarbejdet med forældre	17%	14%	21%	12%	16%
Procedure/beredskab i kommunen	13%	12%	16%	13%	22%
Håndtering af meget kompleks sag	8%	21%	16%	3%	12%
Lægelig undersøgelse	18%	2%	4%	5%	5%
Samværsproblemstilling	8%	7%	2%	8%	6%
Tværfagligt samarbejde	4%	11%	2%	3%	6%
Andet ¹	2%	19%	2%	0%	3%

Kilde: Børnehus IT. **N:** 1.046. **Note:** Det konsultative henvendelser er opgjort på startdato. Hver konsultativ henvendelse kan omhandle mere end én problemstilling, hvorfor de angivne procenter summer til mere end 100. ¹Eksempelvis henvendelser hvor børnehuset selv kontakter kommunen, drøftelse af en børnehussag o. lign.

Som det fremgår af tabellen, er der forskelle på tværs af børnehusene. Eksempelvis omhandler over en tredjedel af de konsultative henvendelser i Børnehus Hovedstaden, Børnehus Sjælland og Børnehus Syd politianmeldelser af sager om overgreb mod børn og unge, mens dette gælder for henholdsvis 17 og 14 procent af henvendelserne i Børnehus Midt og Børnehus Nord.

Omvendt omhandler en mindre andel af henvendelserne til Børnehus Hovedstaden (18 procent) tvivl om, hvorvidt barnet er en del af målgruppen for børnehuset, mens samme andel udgør over 40 procent i hvert af de andre børnehuse.

Disse forskelle kan skyldes variationer i registreringspraksis mellem børnehusene, men de kan også skyldes, at der er forskelle på de problemstillinger, som kommunerne finder vanskelige.

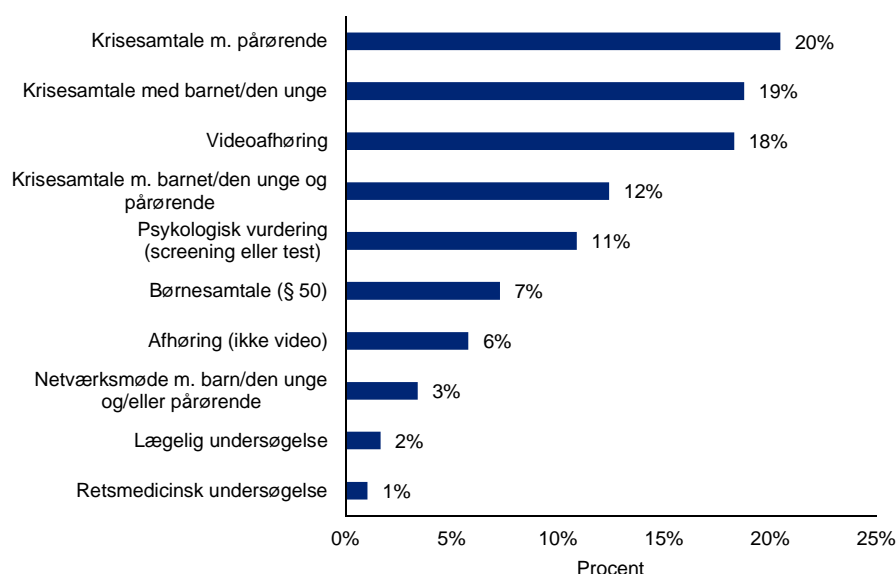
2.4. Indsatser i børnehusene

I børnehusene gennemføres en række forskellige aktiviteter i forbindelse med behandlingen af sager om overgreb mod børn og unge, der involverer de forskellige relevante aktører (kommuner, politi og sygehuse).

I dette afsnit analyseres, hvilke indsatser, der har fundet sted i børnehusene i forbindelse med de sager, der er blevet afsluttet i 2014.

Der har samlet set gennemført 2.296 indsatser i børnehusene i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge afsluttet i 2014. Nedenstående figur viser en oversigt over indsatserne fordelt på type.

Figur 15. Indsatser fordelt på type, 2014

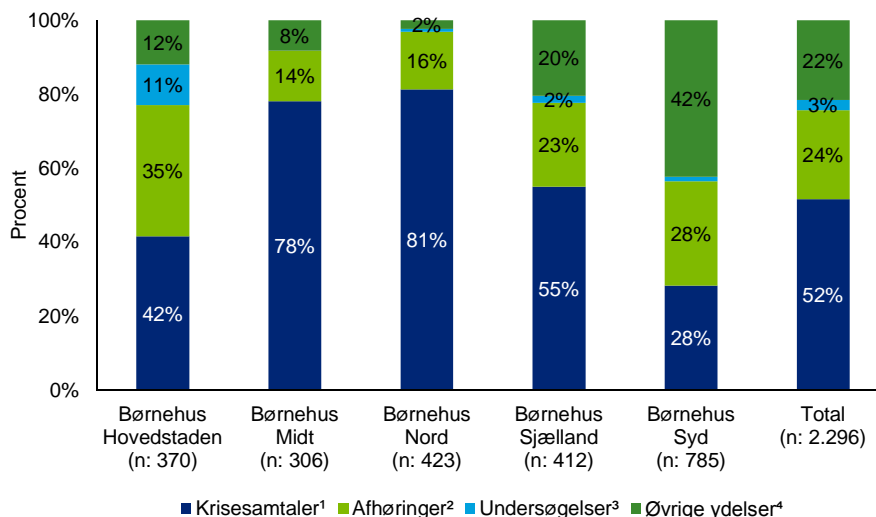
Kilde: Børnehus IT. N: 2.296.

Børnehusene har leveret i alt 470 krisesamtaler med pårørende (20 procent), 431 krisesamtaler med barnet/den unge (19 procent) og 420 videoafhøringer (18 procent).

Det faktiske omfang af lægelige og retsmedicinske undersøgelser i børnehusene udgør en begrænset andel af de indsatser, der gennemføres i forbindelse med børnehusager (henholdsvis to og en procent). Inddragelsen af medarbejderne fra sundhedsvæsenet vil blive belyst yderligere i kapitel 4 og 6. Analysen i disse kapitler indikerer dog ikke, at det begrænsede omfang af lægelige og retsmedicinske undersøgelser i børnehusagerne skyldes udfordringer i det tværsektorielle samarbejde

Figur 16 viser de leverede indsatser fordelt på grupperinger af typen samt børnehuse.

Figur 16. Indsatser fordelt på typer og børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 2.296. ¹ Med barnet/den unge, pårørende eller begge. ² Videoafhøringer og øvrige afhøringer. ³ Lægelige og retsmedicinske undersøgelser. ⁴ Psykologiske vurderinger, netværksmøder mv.

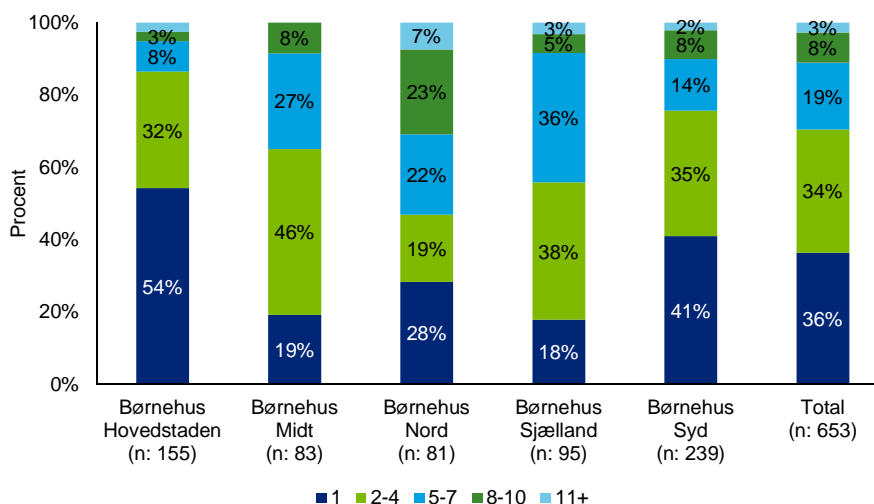
Der er betydelig forskel på, hvilke indsatser der leveres af de forskellige børnehuse, jf. figuren ovenfor. I Børnehus Midt og Børnehus Nord er størstedelen af de leverede indsatser således krisesamtaler (henholdsvis 78 og 81 procent), mens disse indsatser udgør henholdsvis 42, 55 og 28 procent i Børnehus Hovedstaden, Børnehus Sjælland og Børnehus Syd.

Børnehus Hovedstaden skiller sig ydermere ud ved at have den klart største andel undersøgelser. Dette hænger formentlig sammen med, at dette børnehus har en aftale med Det Retsmedicinske Institut på Københavns Universitet om, at retsmedicineren kan udføre undersøgelser i børnehuset.

I Børnehus Syd er der registreret næsten dobbelt så mange indsatser (785), sammenlignet med hvert af de andre børnehuse (mellem 306 og 370). Dette kan både skyldes, at der er forskel på, hvor mange indsatser hvert børnehus leverer. Det kan dog også skyldes, at der er forskel på registreringspraksis på tværs af husene.

Figur 17 viser antallet af afsluttede sager fordelt på antal indsatser per sag for hvert børnehus.

Figur 17. Børnehussager fordelt på antal indsatser og børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. N: 653.

Som figuren viser, er der betydelig forskel på antallet af indsatser leveret i forbindelse med en sag på tværs af børnehuse. I Børnehus Hovedstaden og Børnehus Syd leveres én indsats per sag i henholdsvis 54 og 41 procent af sagerne, mens samme andel er henholdsvis 19, 28 og 18 procent i Børnehus Midt, Børnehus Nord og Børnehus Sjælland.

I Børnehus Nord gennemføres otte eller flere indsatser i 30 procent af sagerne, mens samme andel er mellem seks og 11 procent i de øvrige børnehuse.

De observerede forskelle i antallet af indsatser kan skyldes flere forskellige forhold. For det første kan det skyldes forskelle i registreringspraksis på tværs af børnehuse. For det andet kan de observerede forskelle også skyldes forskellig praksis i forhold til tilrettelæggelsen af det faglige arbejde. Sidstnævnte forhold har det dog ikke været muligt at undersøge nærmere i erfaringsopsamlingen.

Det skal ydermere bemærkes, at den gennemførte analyse har vist, at der er begrænset forskel på de sager, der behandles på tværs af børnehuse. Forskellene i antallet af indsatser per sag kan således umiddelbart ikke forklares ved forskelle i sagssammensætningen mellem huse.

2.5. Konklusion – Aktiviteten i børnehuse

I kapitlet er der, jf. projektets opdrag, foretaget en deskriptiv analyse af aktiviteten i børnehuse og karakteristika ved børnehussagerne og de konsultative henvendelser,

Analysen har vist, at børnehuse har modtaget flere sager, end de afsluttede i kalenderåret 2014, hvorfor antallet af verserende sager er vokset. Derudover viser analysen, at der er betydelige udsving både i antallet af sager,

der modtages og afsluttes i børnehusene over tid, og i antallet af sager per 10.000 indbyggere under 18 år på tværs af børnehusene.

De afsluttede sager ved børnehusene i 2014 omhandler både seksuelle og voldelige overgreb mod børn og unge. Sagerne om seksuelle overgreb omhandler i høj grad piger, særligt i alderen 11-17 år, mens sagerne om voldelige overgreb omhandler både drenge og piger særligt i alderen 5-11 år.

De formodede krænkerere i de afsluttede børnehussager er i overvejende grad mænd, og der er en tendens til, at den formodede krænker i sager om voldelige overgreb generelt findes blandt barnets/den unges forældre, mens den formodede krænker i sager om seksuelle overgreb enten kan være en forælder eller andre personer i og omkring barnets/den unges netværk.

Analysen har vist, at der generelt er relativt begrænset forskel på sammensætningen af sagerne på tværs af børnehusene i forhold til sagstypen (seksuelle og voldelige overgreb) samt barnets/den unges og krænkernes karakteristika. De fem børnehuse behandler således overordnet set de samme typer sager.

I forhold til hvilke indsatser, der leveres i forbindelse med en sag i børnehusene, og antallet af indsatser per sag kan der derimod konstateres betydelige variationer mellem de fem børnehuse. Der kan således observeres en vis forskel på, hvilke og hvor mange indsatser det enkelte barn/den enkelte unge modtager, og der kan dermed konstateres nogen forskel på indsatsen på tværs af de fem børnehuse. Disse forskelle kan umiddelbart ikke forklares ved forskelle i sammensætningen af de sager, der behandles i børnehusene.

Analysen af aktiviteterne i børnehusene peger på to særlige opmærksomhedspunkter. For det første ses en stor variation i modtagne sager over tid, som kan gøre det vanskeligt at tilpasse kapaciteten til børnehusene til aktivitetsniveauet.

Endvidere kan der i nogle af de gennemførte analyser konstateres betydelige forskelle på tværs af børnehuse. Nogle af disse variationer kan skyldes demografiske eller socioøkonomiske forskelle mellem de fem regioner. Dette kan der dog ikke korrigeres for på det foreliggende datagrundlag.

Der kan også være andre forhold, som kan være med til at forklare variationerne mellem børnehusene, blandt andet varierende registreringspraksis, forskelle i børnehusenes ressourcer, samt forskelle i kommunernes anvendelse af børnehusene.

3. Anvendelsen af børnehusene

I dette kapitel belyses omfanget af udbredelsen og anvendelsen af børnehusene blandt de relevante myndigheder og fagpersoner. Det analyseres således, om børnehusene har opnået en passende udbredelse i kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet, og om børnehusene overordnet set opleves som anvendelige i sager om overgreb mod børn og unge.

Som grundlag for erfaringsopsamlingens formål om at undersøge samarbejdet mellem de aktører, der er involveret i børnehussamarbejdet, jf. projektets opdrag, belyses i dette kapitel aktørernes anvendelse af børnehusene. Hvor meget anvender de forskellige aktører børnehusene, hvilke myndighedspersoner er primært i kontakt med børnehusene, og hvordan oplever disse umiddelbart udbyttet af kontakten med børnehusene?

Anvendelsen af børnehusene vil primært blive belyst ud fra besvarelserne af spørgeskemaundersøgelserne. Men i forhold til oplevelsen af udbyttet af kontakten med børnehusene vil de kvalitative interview også blive inddraget.

Først følger derfor en redegørelse for udbredelsen af børnehusene, og herefter følger en analyse af den overordnede tilfredshed med anvendelsen af børnehusene.

3.1. Udbredelse af børnehussamarbejdet

Som tidligere beskrevet er der indsamlet besvarelser fra i alt 229 personer på tværs af spørgeskemaundersøgelserne blandt børnehuse, kommuner og politikredse. Heraf er der modtaget 132 besvarelser fra kommunerne og 68 besvarelser fra politikredsene.

De adspurgte medarbejdere fra henholdsvis kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet har forskellige kontaktheder til børnehusene. Kommunerne indgår således både som aftagere af ydelser fra børnehusene og som en samarbejdspartner i det tværsektorielle samarbejde. Medarbejderne fra politiet og sundhedsvæsenet indgår i forbindelse med afgrænsede indsatser, som de

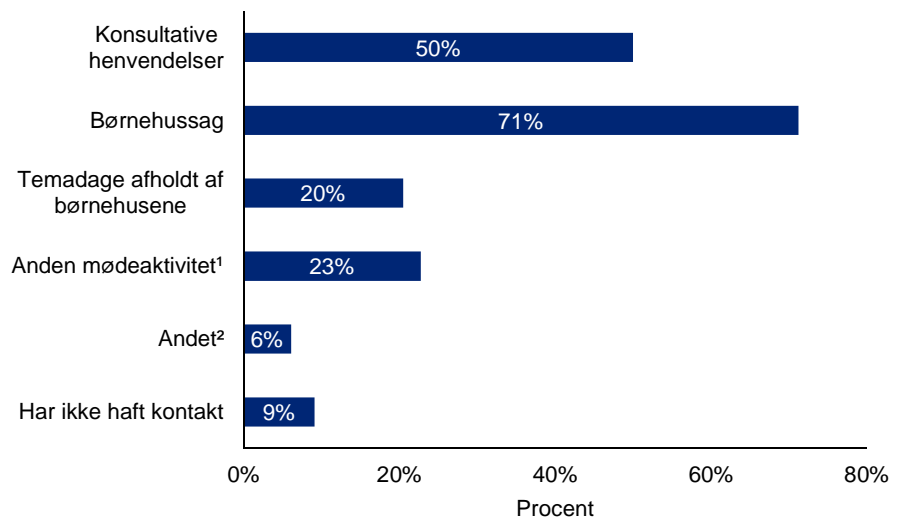
leverer i forbindelse med en børnehussag (henholdsvis afhøringer og sundhedsfaglige udredninger), og som følge heraf indgår de i det tværsektorielle samarbejde i forbindelse med eksempelvis sagssamrådene.

I de efterfølgende afsnit analyseres den kontakt, som hver af de tre aktører (kommune, politi og sundhedssektor) har haft med børnehusene, derfor adskilt.

Kommunernes kontakt med børnehusene

Nedenstående figur viser, hvilken type kontakt medarbejderne i kommunerne har haft med børnehusene i løbet af det første år.

Figur 18. Kommunernes kontakt med børnehusene

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt driftskommuner og udvalgte kommuner. **N:** 132. Hver medarbejder kan have haft kontakt med børnehusene i forbindelse med mere end én type aktivitet, hvorfor procenterne summer til mere end 100. ¹ Eksempelvis åbningsarrangementer, faglige seminarer o. lign. ² Eksempelvis i forbindelse med afhøringer af børn og unge, kontaktmøder med børnehuslederne o. lign.

Som det fremgår af figuren, har langt hovedparten af medarbejderne i kommunerne være i kontakt med børnehusene i forbindelse med konsultative henvendelser og/eller børnehussager. Ud af de 132 medarbejdere har 71 procent (svarende til 94 medarbejdere) således været i kontakt med børnehusene i forbindelse med børnehussager, og 50 procent (svarende til 66 medarbejdere) har haft kontakt via konsultative henvendelser.

De adspurgte medarbejdere i kommunerne kan naturligvis have været i kontakt med børnehusene i forbindelse med mere end én af de nævnte aktiviteter. For eksempel vil mange børnehussager starte med en konsultativ henvendelse fra kommunen for at afklare, om de pågældende sager ligger inden for målgruppen. Ud af de 66 medarbejdere fra kommunerne, der har henvendt sig til børnehusene angående konsultativ bistand, har 80 procent (svarende til 53 medarbejdere) således også haft en børnehussag.

Der er i forbindelse med erfaringsopsamlingen gennemført interview med medarbejdere og ledere i kommunerne, der har været i kontakt med børnehusene. På baggrund af disse interview kan det konstateres, at kontakten til børnehuset for de enkelte medarbejdere blandt andet afhænger af kommunens organisering på børneområdet. I nogle kommuner har den samme sagsbehandler ansvar for sagen fra start til slut, mens andre kommuner er organiseret med eksempelvis et modtageteam og et undersøgelsesteam. Kontakten med børnehuset vil i det sidste tilfælde ofte blive varetaget af forskellige sagsbehandlere på forskellige tidspunkter i forløbet.

20 og 23 procent af de adspurgte kommunale medarbejdere har været i kontakt med børnehusene i forbindelse med henholdsvis temadage og anden mødeaktivitet afholdt af børnehusene, og ni procent har slet ikke været i kontakt med børnehusene, jf. figur 18.

De medarbejdere, der har angivet i spørgeskemaundersøgelsen, at de ikke selv har været i kontakt med børnehusene, har alle angivet, at dette skyldes, at de ikke har haft sager, der har været relevante for børnehusene.

Kommuner, der anvender børnehusene i mindre grad

Som en del af erfaringsopsamlingen er der også gennemført interview med medarbejdere i nogle af de kommuner, der i mindre grad har gjort brug af børnehusene. Det skal dog bemærkes, at disse kommuner alle har anvendt børnehusene, men omfanget af deres anvendelse er mindre end de øvrige kommuners.

Disse kommuner har ikke indgået i spørgeskemaundersøgelsen, men udvalgte medarbejdere er i stedet inddraget i erfaringsopsamlingen igennem telefoninterview, som har afdækket årsagerne til, at kommunerne har haft begrænset kontakt med børnehusene.

Af disse interview fremgår det, at disse kommuner er godt bekendt med børnehusene, den indsats, der foregår i børnehusene, og afgrænsningen af målgruppen for børnehusene.

De interviewede medarbejdere peger på, at årsagen til, at kommunerne i mindre omfang har anvendt børnehusene, er, at kommunerne har haft få sager, der falder ind under målgruppen for børnehusene. Nogle peger dog også på den geografiske afstand til børnehusene som en barriere, eller at det kan have store konsekvenser for et barn/en ung eller en familie at oprette en børnehussag, hvis der er tale om mistanke om mindre overgreb, hvilket kan være medvirkende årsager til, at nogle kommuner er mere tilbageholdende med at anvende børnehusene.

De interviewede medarbejdere angiver endvidere, at de anvender SISO⁷ eller den lokale politikreds, hvis de har spørgsmål angående sager om overgreb mod børn og unge.

Kommunernes anvendelse af de enkelte børnehuse

Efterfølgende undersøges det, om der er forskelle på kommunernes kontakt på tværs af børnehuse. Tabel 5 viser således kommunernes kontakt med børnehuse fordelt på de enkelte børnehuse.

Tabel 5. Kommunernes kontakt med børnehuse fordelt på børnehuse

	Børnehus Hovedstaden	Børnehus Sjælland	Børnehus Syd	Børnehus Midt	Børnehus Nord
Konsultative henvendelser	18 (67 %)	6 (38 %)	20 (40 %)	8 (44 %)	14 (67 %)
Børnehussag	17 (63 %)	13 (81 %)	32 (64 %)	14 (78 %)	18 (86 %)
Temadage	5 (19 %)	5 (31 %)	8 (16 %)	5 (28 %)	4 (19 %)
Anden mødeaktivitet	7 (26 %)	2 (13 %)	8 (16 %)	7 (39 %)	6 (29 %)
Andet	2 (7 %)	1 (6 %)	3 (6 %)	1 (6 %)	1 (5 %)
Har ikke haft kontakt	0 (0 %)	0 (0 %)	11 (22 %)	1 (6 %)	0 (0 %)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt driftskommuner og udvalgte kommuner. **Note:** Efter som den samme respondent kan have haft kontakt med børnehuse på mere end én måde, summer procentangivelserne til mere end 100 procent. **N:** 132.

Som tabellen viser, er der kun mindre variationer i kontakten på tværs af børnehuse. For alle fem børnehuse gælder, at langt hovedparten af de kommunale medarbejdere har været i kontakt med børnehuse i forbindelse med konsultativ bistand og/eller børnehussager.

For eksempel har 67 procent af de adspurgte kommunale medarbejdere fra Region Hovedstaden haft kontakt med Børnehus Hovedstaden i forbindelse med konsultativ bistand, 63 procent har haft kontakt i forbindelse med en børnehussag, 19 procent har deltaget i en temadag, og 26 procent har deltaget i anden mødeaktivitet.

En nævneværdig forskel er, at børnehuse i Region Hovedstaden og Region Nordjylland i højere grad anvendes til konsultativ bistand sammenlignet med de øvrige børnehuse.

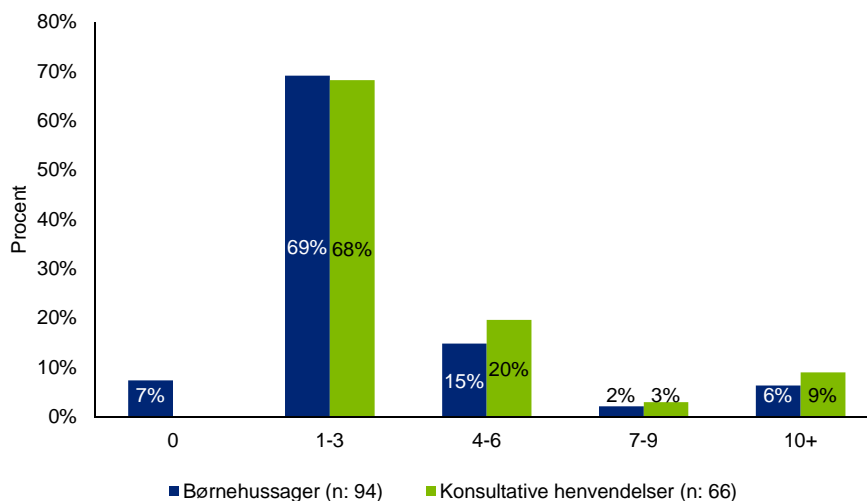
Herudover kan det bemærkes, at næsten samtlige medarbejdere, der har angivet, at de ikke har haft kontakt med børnehuse, kommer fra Region Syddanmark.

⁷ Det nationale videncenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb og fysisk/psykisk vold mod børn

Omfanget af kommunernes kontakt med børnehusene

Nedenstående figur viser omfanget af den kontakt, som de kommunale medarbejdere, der har været i kontakt med børnehusene i forbindelse med børnehussager og/eller konsultativ bistand, har haft.

Figur 19. Medarbejdere i kommunernes fordelt på antal børnehussager og konsultative henvendelser, som den enkelte medarbejder har haft

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt driftskommuner og udvalgte kommuner.

Som det fremgår af figuren, har langt hovedparten (omkring 70 procent) af medarbejderne været i kontakt med børnehusene mellem én og tre gange i forhold til både børnehussager og konsultative henvendelser. Omkring en femtedel har været i kontakt med børnehusene mellem fire og ni gange i forbindelse med enten børnehussager eller konsultative henvendelser, og et mindre antal har haft kontakt mere end ti gange.

Et mindre antal medarbejdere (7 procent) angiver, at de ikke selv har haft en børnehussag, selvom de tidligere har angivet, at de har været i kontakt med børnehusene i forbindelse med en børnehussag (jf. figur 18). Det må formodes, at dette skyldes, at de pågældende medarbejdere har været i kontakt med børnehusene i relation til en børnehussag, men at de ikke selv har haft ansvaret for den pågældende sag. Dette kan hænge sammen med den lokale organisering i kommunerne som tidligere beskrevet. En medarbejder i modtagelsen kan for eksempel have været i kontakt med børnehuset for at afklare, om en given sag er en børnehussag, for derefter at videregive den til en kollega i et andet team. Alternativt kan det skyldes, at en medarbejder har fulgt med i en sag, der har været varetaget af en anden kollega i kommunen.

I forbindelse med det gennemførte fokusgruppeinterview med lederne for de fem børnehuse blev der lagt særlig vægt på børnehusenes egen aktive indsats for at sikre anvendelsen af børnehusene i kommunerne. Børnehusederne oplever, at der er behov for at støtte kommunerne i at implementere og forankre bekendtgørelsen for børnehusenes bestemmelser i deres daglige praksis. Dette skyldes blandt andet, at hver kommune og hver medarbejder

har relativt få sager indenfor målgruppen, hvorfor det tager lang tid at opbygge en rutine i forhold til disse sager.

For at øge kommunernes anvendelse af børnehuse har nogle af lederne i de fem børnehuse gennemført eller er i gang med at gennemføre kommunebesøg i de kommuner, der ligger i deres region. På kommunebesøgene mødes børnehuslederne typisk med lederen for børneområdet i kommunen for at etablere en personlig kontakt og afstemme forventninger til samarbejdet. Derudover fortæller børnehuslederne de relevante medarbejdere om børnehusenes formål, målgruppe og indsatser og afklarer spørgsmål om sags-gange og samarbejde.

Oplevelsen blandt børnehuslederne er, at dette er en kontinuerlig opgave, blandt andet fordi der løbende opstår uklarheder, og fordi ledere og medarbejdere til tider bliver udskiftet. For at sikre større kontinuitet i samarbejdet har nogle børnehusledere endvidere søgt at få udnævnt en fast kontaktperson, der varetager kontakten med børnehuse i hver kommune.

Samlet set kan det konkluderes, at børnehuse har opnået en betydelig kontakt med medarbejderne i kommunerne gennem deres kerneaktiviteter – den konsultative bistand og varetagelsen af børnesagerne. Medarbejderne i kommunerne har haft en mindre grad af berøring med børnehuse i forbindelse med børnehusenes øvrige aktiviteter, om end der stadig er et betydeligt antal medarbejdere, der har deltaget i disse.

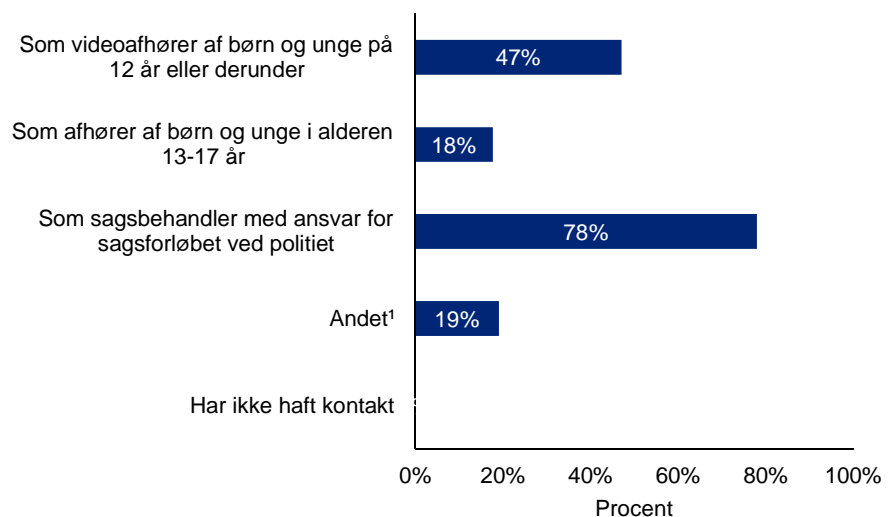
Det kan også konkluderes, at kommunernes kontakt med børnehuse i overvejende grad er præget af, at medarbejderne hver især kun har få kontakter med børnehuse, hvilket stemmer overens med børnehusledernes oplevelse af, at det er nødvendigt løbende at understøtte forankringen af børnehussamarbejdet i kommunerne.

Politiets kontakt med børnehuse

I dette afsnit belyses den kontakt, som medarbejderne i politiet har haft med børnehuse. Politiet indgår hovedsagelig i aktiviteterne i børnehuse i relation til afhøring af børnene/de unge og som følge heraf i det tværsektorielle samarbejde i sagsrådene.

Figur 20 viser, hvordan de 68 respondenter fra de 12 politikredse, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, har haft kontakt med børnehuse.

Figur 20. Politiets kontakt med børnehusene

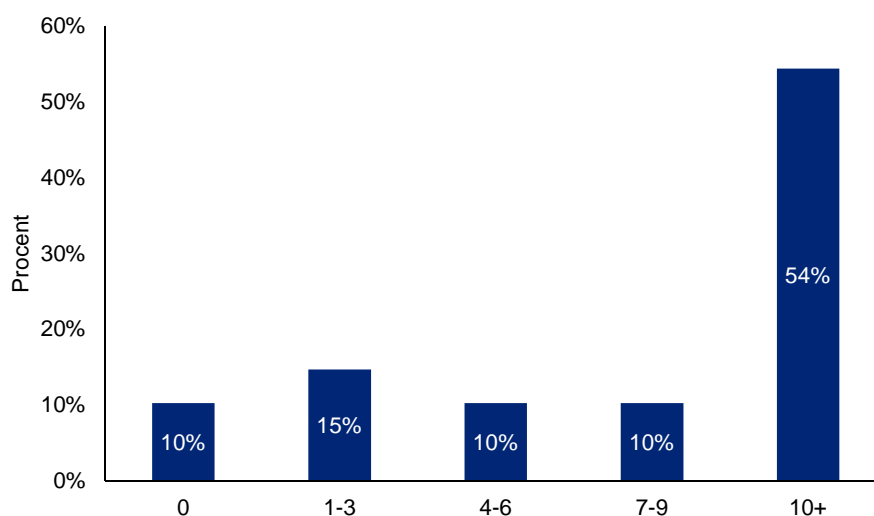
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. **N:** 68. ¹ Eksempelvis møder i forbindelse med oprettelsen af børnehusene, børnehusnetværksmøder, deltagelse på sagssamråd i anden funktion end som sagsbehandler o. lign.

Næsten halvdelen af de adspurgte medarbejdere i politiet har haft kontakt med børnehusene som videoafhører af børn og unge på 12 år eller derunder, og 18 procent har været i kontakt med børnehusene som videoafhører af børn og unge i alderen 13-17 år. Ud af disse 18 procent har otte medarbejdere (svarende til 12 procent) også deltaget i videoafhøringer af børn og unge på under 12 år.

87 procent (svarende til 53 ud af de 68 adspurgte medarbejdere) har haft kontakt med børnehusene som sagsbehandler med ansvar for sagsforløbet i politiet.

Nedenstående figur viser omfanget af den kontakt, som de adspurgte medarbejdere i politiet har haft med børnehusene.

Figur 21. Medarbejdere hos politiet fordelt på antal børnehussager, som den enkelte medarbejder har haft

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. N: 68.

Cirka 10 procent af de adspurgte medarbejdere i politiet har ikke deltaget i børnehussager, 35 procent har deltaget i mellem én og ni sager, og lidt over halvdelen har deltaget i 10 eller flere sager.

I de gennemførte interview med medarbejdere i politiet udtrykkes der generelt stor tilfredshed med børnehusene, men der bemærkes enkelte barrierer for politiets kontakt med børnehusene. Disse barrierer har primært at gøre med børnehusenes indretning og geografi. Oplevelsen af indretningen af børnehusene og betydningen af den geografiske afstand er beskrevet yderligere i kapitel 4 og kapitel 5.

Det ovenstående viser, at politiets kontakt med børnehusene adskiller sig noget fra kommunernes kontakt. Hvor medarbejderne i kommunerne i overvejende grad havde kontakt med børnehusene et mindre antal gange, har flertallet af medarbejderne i politiet haft kontakt med børnehusene flere gange.

Dette hænger naturligt sammen med den relation, som de to sektorer generelt har til børnehusene. Medarbejderne i kommunerne indgår således i samarbejdet med børnehusene om de konkrete sager, som den enkelte medarbejder har ansvaret for, mens medarbejderne i politiet kan varetage afhøringer i et langt højere antal sager om overgreb mod børn og unge.

Sundhedsvæsenets kontakt med børnehusene

Sundhedsvæsenet bidrager til udredningen af behovet for en sundhedsfaglig indsats samt generel faglig sparring i forbindelse med sagssamrådene. Herunder også barnets behov for en eventuel sundhedsfaglig viderevisitation samt udførelse af konkrete lægelige og retsmedicinske undersøgelser.

Som beskrevet tidligere er der i erfaringsopsamlingen indgået otte repræsentanter fra sundhedsvæsenet – fem børnelæger (én fra hver region) og tre

retsmedicinere (én fra hvert retsmedicinsk institut). Analysen af sundhedsvæsenets kontakt med børnehusene er således baseret på interview med disse otte personer, og der vil naturligvis være flere personer fra sektoren, der har været i kontakt med børnehusene.

Samtlige interviewede børnelæger og retsmedicinere har deltaget i sagssamråd i børnehusene og derudover bidraget med mere uformel sparring i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge. Der er dog betydelig forskel på omfanget og hyppigheden af kontakten.

Nogle børnelæger og retsmedicinere har således indgået faste aftaler med børnehusene om, at de er til stede i børnehusene på bestemte dage. I disse tilfælde tilrettelægger børnehusene i videst muligt omfang sagssamrådene og de øvrige aktiviteter efter, at børnelægen/retsmedicineren er til rådighed på disse tidspunkter. De børnelæger/retsmedicinere, der har sådanne ordninger, udtrykker selv, at de overordnet set er velfungerende, og at det giver mulighed for større grad af planlægning i deres hverdag.

I andre børnehuse inddrages sundhedsvæsenet efter behov i sagssamråd og i forbindelse med faglig sparring og øvrige mødeaktiviteter. De børnelæger og retsmedicinere, der har sådanne ordninger med børnehusene, oplever også generelt samarbejdet som velfungerende.

Der forekommer at være betydelig forskel på omfanget af inddragelsen af sundhedsvæsenet. De børnelæger, der har været inddraget mindst, har således været involveret i omkring 5-6 sagssamråd, mens andre har været involveret i op mod 40 sagssamråd. For retsmedicinerne svinger inddragelsen også, her mellem én enkelt sag og mere end 10 sager. Der kan observeres, at de børnelæger og retsmedicinere, der har aftaler med børnehusene om faste mødedage, også har deltaget på et større antal sagssamråd.

Dette kan skyldes, at der er forskel på behovet for sundhedsfaglige udredninger i de sager, der behandles i hvert børnehus, men også at der er forskel på, hvor meget sundhedsvæsenet generelt bliver inddraget på tværs af børnehusene.

Det kan således konstateres, at samtlige børnehuse har formået at få etableret kontakt til både børnelæger og retsmedicinere. Der kan dog også konstateres en vis variation i det omfang og den måde, som sundhedsvæsenet inddrages i børnehusenes arbejde.

3.2. Den samlede oplevelse af børnehussamarbejdet

I dette afsnit analyseres, om de adspurgte medarbejdere i kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet oplever, at børnehusene samlet set medvirker til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge.

”Huset er et rart sted at komme, personalet er søde og omsorgsfulde, og fagligt er de rigtig skarpe. Jeg har kun ros tilovers for børnehuset.”

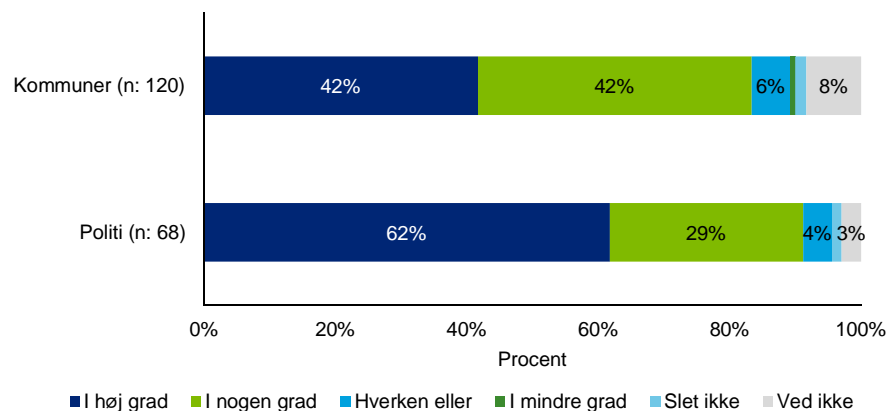
Medarbejder i en kommune

”Oprettelsen af børnehusene med dermed følgende samråd mv. er det bedste i mange år, der er sket for børn og unge i Danmark.”

Medarbejder i politiet

Figur 22 viser således vurderingen blandt medarbejderne i kommunerne og politiet af, om børnehusene samlet set bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge.

Figur 22. Vurdering af, om børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og politikredse.

På tværs af alle adspurgte medarbejdere fra kommunerne og politikredsene vurderes børnehusene generelt positivt i forhold til at bidrage til at forbedre indsatsen i sager om overgreb om børn og unge.

Blandt nogle medarbejdere opleves børnehusene som et væsentligt løft i kvaliteten af den samlede indsats i sager om overgreb mod børn og unge, jf. citaterne til venstre.

Mellem 42 og 62 procent af medarbejderne indenfor hver målgruppe angiver således, at børnehusene i høj grad bidrager til at forbedre indsatsen, og mellem 29 og 42 procent angiver, at børnehusene i nogen grad bidrager til at forbedre indsatsen.

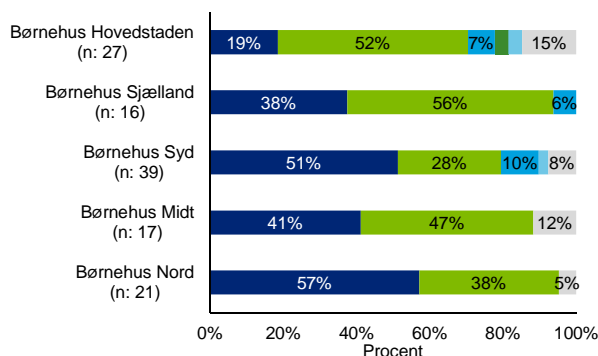
Der er henholdsvis fire og seks procent af medarbejderne indenfor hver målgruppe, der besvarer spørgsmålet med hverken eller, og kun ganske få angiver, at børnehusene i mindre grad eller slet ikke bidrager til at forbedre indsatsen.

Den samlede vurdering af børnehusene er umiddelbart en smule mindre positiv blandt respondenterne fra kommunerne sammenlignet med respondenterne fra politiet.

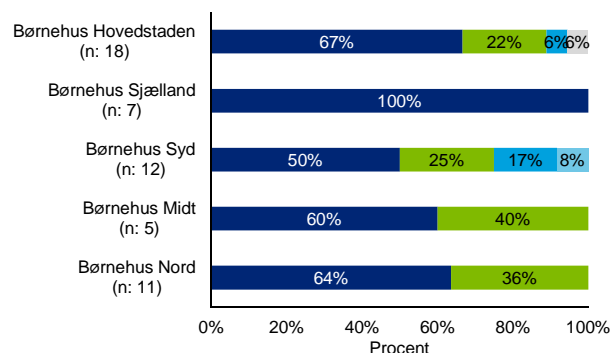
Nedenstående vises den samlede vurdering af børnehusene for aktører fra henholdsvis kommuner og politi for hvert enkelt børnehus.

Figur 23. Vurdering af, om børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge fordelt på børnehuse

Kommuner

Politi¹

■ I høj grad ■ I nogen grad ■ Hverken eller ■ I mindre grad ■ Slet ikke ■ Ved ikke

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og politikredse.¹ Medarbejderne i Sydøstjyllands Politikreds anvender både Børnehus Syd og Børnehus Midt afhængigt af det pågældende barns bopælskommune. De 15 besvarelser fra denne politikreds er derfor ikke medtaget i denne figur, da de ikke entydigt kan henføres til ét bestemt børnehus.

Som ovenstående viser, er kommunernes og politiets vurdering af de enkelte børnehuse forskellig. Andelen af kommunale medarbejdere, der vurderer, at børnehuse i høj grad bidrager til at forbedre indsatsen er lidt mindre for Børnehus Hovedstaden (19 procent) sammenlignet med de øvrige børnehuse.

Blandt medarbejderne i sundhedsvæsenet er der også en generel opfattelse af, at etableringen af børnehuse har været positiv for behandlingen af sager om overgreb mod børn og unge. Flere af børnelægerne er endvidere indgået aktivt i arbejdet med at afsøge mulighederne for at etablere en børnehusmodel i Danmark. En interviewperson udtrykker således, at det er imponerende, at der på så kort tid er blevet dannet et så godt fagligt sparringmiljø i børnehuse.

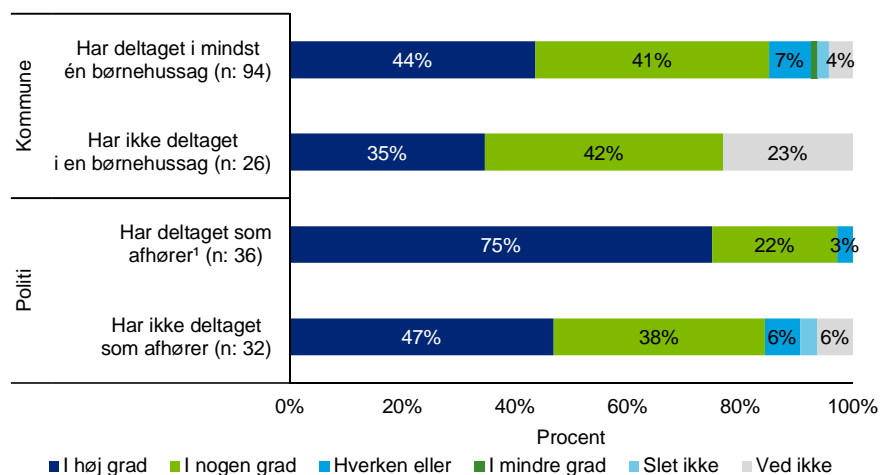
Det fremhæves dog også udfordringer i samarbejdet med børnehuse som for eksempel den geografiske afstand, manglende ressourcer og manglende viden om sagernes videre forløb. Dette vil blive behandlet senere i rapporten.

I nedenstående figur undersøges det, om vurderingen af, om børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge, har sammenhæng med den kontakt, som medarbejderne har haft med børnehuse.

”Det har virkelig gjort en forskel for ensartetheden i behandlingen af sagerne. Jeg er meget opløftet over at være med i den proces.”

Børnelæge

Figur 24. Vurdering af, om børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge fordelt på kontakt med børnehusene

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og politikredse. ¹ Kan være både i forbindelse med videoafhøring af børn på 12 år eller derunder og i forbindelse med afhøring af børn og unge i alderen 13-17 år.

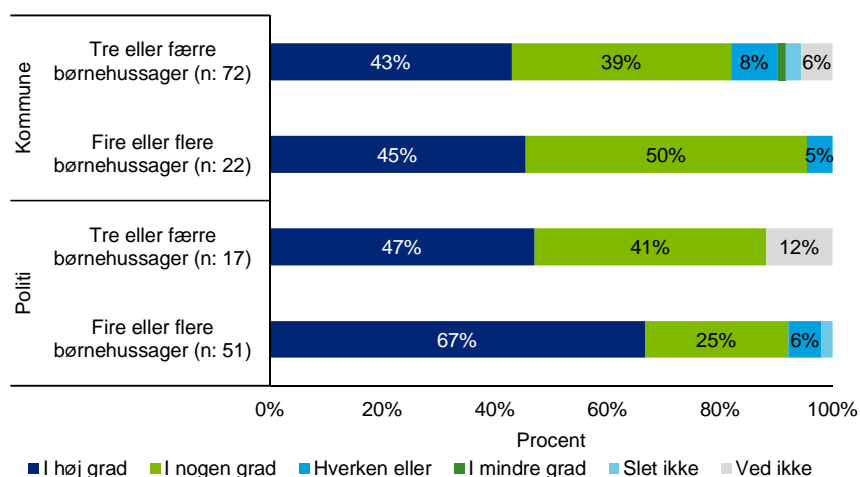
Figuren viser en tendens til, at de adspurgte medarbejdere i kommunerne, der har været i kontakt med børnehusene i relation til konkrete sager om overgreb mod børn og unge, har en lidt mere positiv overordnet vurdering af børnehusene sammenlignet med kommunale medarbejdere, der udelukkende har haft anden kontakt med børnehusene, for eksempel i forbindelse med temadage og/eller anden mødeaktivitet.

Blandt de medarbejdere i politiet, der har deltaget som afhører i børnehusene, vurderer tre fjerdedele således, at børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen, mens samme andel er lidt under halvdelen for de medarbejdere, der ikke har haft kontakt med børnehusene som afhører. Blandt sidstnævnte gruppe er der også en mindre andel (6 procent), der har svaret ved ikke på spørgsmålet. Blandt de medarbejdere, der har deltaget som afhører, har alle været i stand til at besvare spørgsmålet.

Samme billede gør sig gældende for medarbejderne fra kommunerne fordelt alt efter, om de har deltaget i mindst én børnehussag, eller om de udelukkende har haft anden kontakt med børnehusene.

I figur 25 undersøges, om der er sammenhæng mellem omfanget af den kontakt, som medarbejderne har haft med børnehuset, og vurderingen af, om børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen.

Figur 25. Vurdering af, om børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge fordelt på antal børnehussager

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og politikredse.

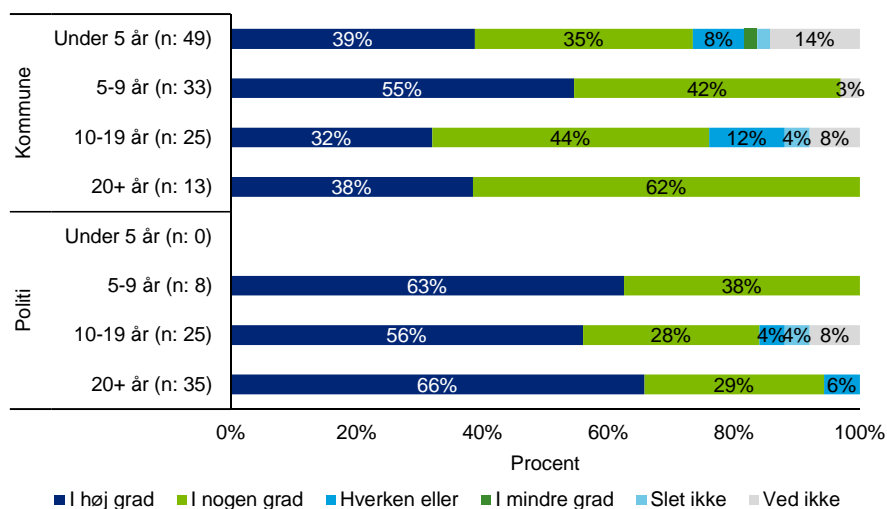
Det ser umiddelbart ud til, at medarbejdere, der har været i kontakt med børnehusene i forbindelse med flere sager, også er mere positivt stemt overfor børnehusene sammenlignet med medarbejdere, der har haft en mere sparsom kontakt.

Blandt kommunerne vurderer næsten samtlige medarbejdere (95 procent), der har haft fire eller flere sager i børnehuset, at børnehusene i høj eller i nogen grad bidrager til at forbedre indsatsen, mens samme andel er 82 procent blandt de medarbejdere, der har haft tre eller færre børnehussager. Der er også en mindre andel (6 procent) af de kommunale medarbejdere, der har haft tre eller færre sager, der ikke har kunnet vurdere børnehusene.

Samme billede gør sig gældende, hvis man betragter besvarelsene fra politiet. De adspurgte medarbejdere i politiet, der har deltaget i fire eller flere sager i børnehusene, har således også en lidt mere positiv oplevelse af, om børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge.

I figur 26 undersøges, sammenhængen mellem de adspurgte medarbejders anciennitet og deres vurdering af, om børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen.

Figur 26. Medarbejdernes vurdering af, om børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge fordelt på antal års erfaring indenfor området for udsatte børn og unge

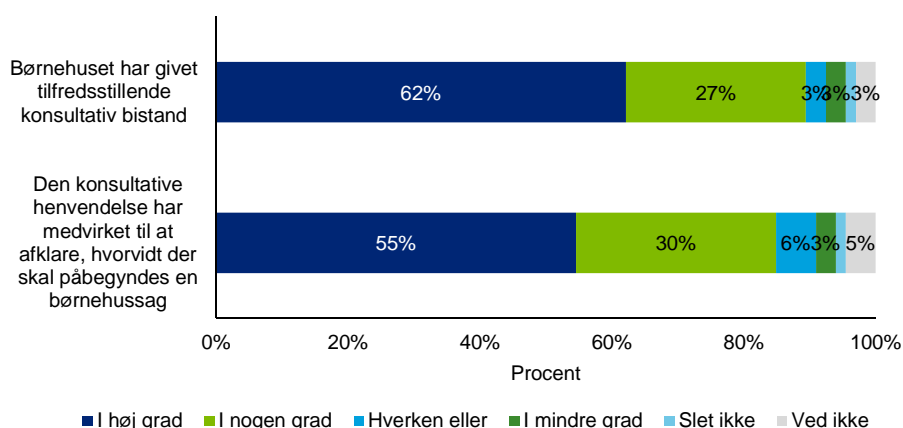
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og politikredse.

Ovenstående figur viser, at der ikke umiddelbart ser ud til at være en sammenhæng mellem, hvor længe den enkelte medarbejder har arbejdet på området for udsatte børn og unge, og deres oplevelse af, hvorvidt børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge.

Dette gælder både for de kommunale medarbejdere og medarbejderne hos politiet.

Nedenstående figur viser oplevelsen af den konsultative bistand blandt de adspurgte medarbejdere i kommunerne.

Figur 27. Vurdering af den konsultative bistand, som kommunerne har modtaget i børnehusene

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner. N: 66. I denne opgørelse indgår udelukkende besvarelser fra kommunale medarbejdere, der har angivet, at de har haft en konsultativ henvendelse til børnehusene.

Som figuren viser, er de adspurgte medarbejdere i kommunerne generelt godt tilfredse med den konsultative bistand, som de modtager fra børnehusene.

Næsten to tredjedele angiver således, at de i høj grad har fundet bistanden tilfredsstillende og 27 procent angiver, at dette i nogen grad er tilfældet.

Der er ligeledes en udbredt oplevelse af, at den konsultative bistand medvirker til at afklare, hvorvidt der skal påbegyndes en børnehussag. Over halvdelen af de adspurgte medarbejdere angiver, at dette i høj grad er tilfældet, og 30 procent angiver, at det i nogen grad er tilfældet.

3.3. Konklusion – Anvendelse af børnehusene

Samlet set viser erfaringsopsamlingen, at børnehusene har opnået god udbredelse blandt de relevante myndigheder og fagpersoner i løbet af det første år. Analysen af anvendelsen af børnehusene skal skabe grundlag for den efterfølgende undersøgelse af samarbejdet mellem aktørerne i børnehussamarbejdet, jf. projektets opdrag, og sætter oplevelsen af samarbejdet i perspektiv.

I både kommuner, politi og sundhedsvæsenet anvendes børnehusene – især i forbindelse med børnehusenes kerneopgaver: behandlingen af sager om overgreb mod børn og unge og konsultativ bistand.

Der kan dog også observeres nogle forskelle i kontakten med børnehusene på tværs af de forskellige myndigheder og mellem personer fra den samme sektor. Medarbejderne fra kommunerne har således en mere sporadisk kontakt med børnehusene sammenlignet med medarbejderne i politiet. Denne forskel kan forventelig tilskrives forskelle i den interne organisering i henholdsvis kommunerne og politiet. Der kan også konstateres betydelige forskelle i omfanget af kontakten med børnehusene hos de forskellige børnelæger og retsmedicinere, der har deltaget i erfaringsopsamlingen.

Der er generelt en oplevelse af, at børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge blandt de relevante myndigheder. Ydermere ser det ud til, at medarbejdere, der anvender børnehusene meget, generelt er mere tilfredse sammenlignet med medarbejdere, der anvender børnehusene mindre.

4. Kompetencer og ressourcer

I dette kapitel afdækkes oplevelsen af børnehusenes kompetencer og ressourcer. Det undersøges således, om børnehusene har den rette medarbejdersammensætning, om medarbejderne opleves som kompetente, og om børnehusenes indretning og kapacitet understøtter formålet med børnehusene.

Børnehusene er oprettet for at kunne varetage en række konkrete opgaver i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge. Erfaringsopsamlingen har blandt andet til hensigt, at belyse aktørernes erfaringer med rammebetingelserne for det tværsektorielle samarbejde i børnehusene, jf. opdraget.

I dette kapitel afdækkes derfor, om de involverede aktører oplever, at de relevante kompetencer og ressourcer er til stede i børnehusene til at understøtte varetagelsen af disse opgaver.

Aktørernes oplevelser afdækkes gennem en kombination af besvarelserne af spørgeskemaundersøgelserne, de kvalitative interview og fokusgrupperne. Der indgår eksplicite spørgsmål om børnehusenes kompetencer og ressourcer i spørgeskemaundersøgelserne, og i de kvalitative interview er der blevet spurgt yderligere ind til den konkrete oplevelse af kompetencer og ressourcer i børnehusene.

Kapitlet indledes med en gennemgang af børnehusenes faste medarbejdere og en analyse af aktørernes vurdering af deres kompetencer. Herefter følger en analyse af aktørernes erfaringer med børnehusenes fysiske indretning og kapaciteten i børnehusene.

4.1. Børnehusenes faste medarbejdere

Bekendtgørelsen om børnehuse angiver, at børnehusene skal have et fast personale, der er kvalificeret til at varetage sager om overgreb mod børn og

”Børnehusene skal have et fast personale, der er kvalificeret til at varetage sager om overgreb mod børn og unge. Herudover kan børnehusene, efter behov i konkrete sager, inddrage og samarbejde med relevante myndigheder og fagfolk [...]”

Bekendtgørelse om børnehuse § 1, stk. 2

unge⁸. Kvalitetsstandarderne angiver herudover, at børnehusenes faste personale bør dække funktioner som ledelse, socialrådgiverbistand, psykologbistand og sekretærbistand⁹.

Dette afsnit analyserer, i hvor høj grad børnehusenes medarbejdere er kvalificeret til at varetage disse opgaver.

Medarbejdersammensætning

Tabel 6 nedenfor giver et overblik over børnehusenes medarbejdere fordelt på faggrupper.

Tabel 6. Børnehusenes medarbejdersammensætning

	Børnehus Hovedstaden	Børnehus Midt	Børnehus Nord	Børnehus Sjælland	Børnehus Syd
Leder	1 ¹	1	1	1	1
Administrativt personale	1	0	1	1	0
Familie- og psykoterapeut	0	1	0	0	0
Psykolog	4	2	1	2	4
Socialrådgiver	4	3	2	2	4
Total	11	7	5	6	9

Kilde: Børnehusenes hjemmesider. ¹ Børnehus Hovedstaden har en konstitueret leder samt en fast leder, der er midlertidigt fraværende grundet barsel.

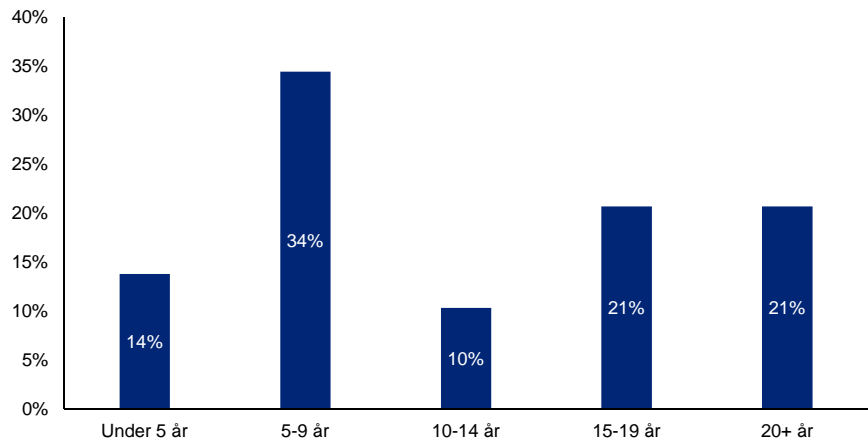
Tabellen viser, at børnehusene har faste medarbejdere, der kan dække de fire funktioner, der beskrives i kvalitetsstandarderne. Alle børnehusene har således mindst én leder, psykolog og socialrådgiver. Tre børnehuse har valgt at forankre sekretærfunktionen hos en fast administrativ medarbejder, mens de resterende børnehuses faglige medarbejdere og ledelse selv varetager denne funktion.

De ansatte i børnehusene har endvidere generelt relativt høj anciennitet på området for udsatte børn og unge, som det ses i figur 28.

⁸ Bekendtgørelse om børnehuse § 1 stk. 2. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

⁹ Socialstyrelsen: Kvalitetsstandarder for børnehusene i Danmark, september 2013.

Figur 28. Hvor længe har du arbejdet på området for udsatte børn og unge?

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehusenes medarbejdere og ledere. N: 29.

Figuren viser, at mere end halvdelen af de ansatte har mindst ti års erfaring på området, og kun 14 procent (svarende til fire af de 29 ansatte) har beskæftiget sig med udsatte børn og unge i mindre end fem år.

Bemandingen af børnehusene synes således overordnet set at understøtte bekendtgørelsens krav om, at personalet skal være kvalificeret til at varetage sager om overgreb mod børn og unge. I de følgende afsnit analyseres oplevelsen af medarbejdernes faglige kompetencer for at afdække, om medarbejderne også i praksis opleves som tilstrækkeligt kompetente til at varetage børnehusets opgaver.

Børnehuspersonalets faglige kompetencer

Børnehusmedarbejdernes kvalifikationer er blevet vurderet af de adspurgte medarbejdere i kommunerne, medarbejdere i politiet, børnelæger, retsmedicinere og af børnehusene selv. De forskellige myndigheder og fagpersoner har hver især vurderet børnehusmedarbejdernes kompetencer i relation til de dele af sagsforløbet, der primært vedrører dem.

De adspurgte medarbejdere i politiet har således forholdt sig til børnehuspersonalets faglige kompetencer i forbindelse med videoafhøring af børn og unge, mens medarbejderne i kommunerne har forholdt sig til de faglige kompetencer i børnehusene i relation til de ydelser, som kommunerne modtager fra børnehusene, og medarbejderne i sundhedsvæsenet er blevet bedt om at forholde sig til børnehusenes kompetencer set fra et sundhedsfagligt perspektiv.

”Børnehus [...] har virkelig leveret varen. De har nogle knaldhamrende dygtige socialrådgivere og psykologer.”

Leder i en kommune

Det overordnede billede er, at alle involverede parter vurderer, at børnehuse-nes faste medarbejdere i vid udstrækning er kvalificeret til at varetage de opgaver, der indgår i børnehusets arbejde. Den gennemgående tilbagemelding fra de medarbejdere i kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet, der er blevet interviewet i forbindelse med erfaringsopsamlingen, er ligeledes, at børnehusmedarbejderne er meget kompetente, jf. citatet til venstre.

Der synes således generelt at være stor tillid til børnehusmedarbejdernes faglighed blandt deres samarbejdspartnere. I det følgende afdækkes oplevelsen af børnehusmedarbejdernes faglige kompetencer i de tre sektorer (kommunerne, politiet og sundhedsvæsenet) yderligere.

Kommunerne

Børnehusmedarbejdernes kompetencer i forhold til de dele af børnehusets arbejde, der retter sig mod kommunernes behandling af sager om overgreb mod børn og unge, er blevet vurderet både af børnehusmedarbejderne selv og af de medarbejdere i kommunerne, der har haft kontakt til børnehuset i forbindelse med en børnehussag.

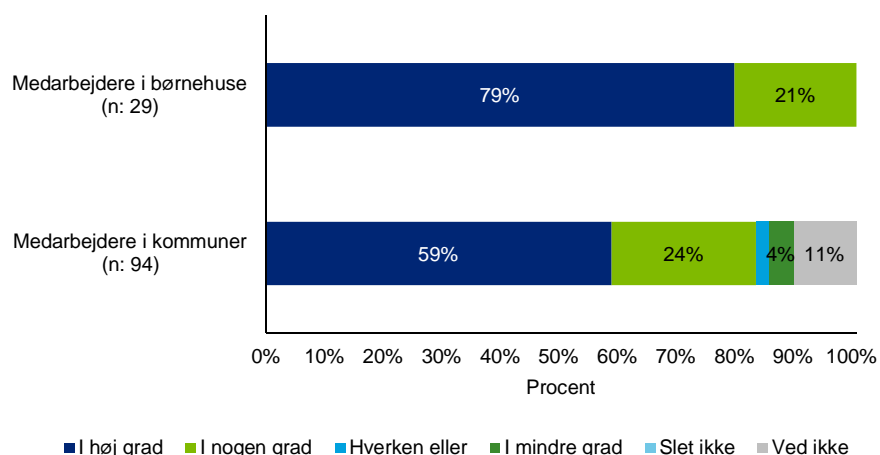
I de gennemførte spørgeskemaundersøgelser er der således blevet spurgt om oplevelsen af børnehuse-nes kompetencer i forhold til følgende konkrete indsatser:

- Bistand til undersøgelsen
- Bistand ved børnesamtalen
- Krisesamtaler med børn, unge og pårørende
- Psykologiske vurderinger.

Både børnehusmedarbejderne selv og kommunernes medarbejdere har generelt en positiv oplevelse af kompetencerne i forhold til alle fire indsatser. Børnehusmedarbejderne har dog en lidt mere positiv oplevelse af deres egne kvalifikationer end kommunernes medarbejdere.

Som det ses i figur 29, mener størstedelen af medarbejderne fra både børnehus og kommuner, at børnehusmedarbejderne i høj grad er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge.

Figur 29. Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge

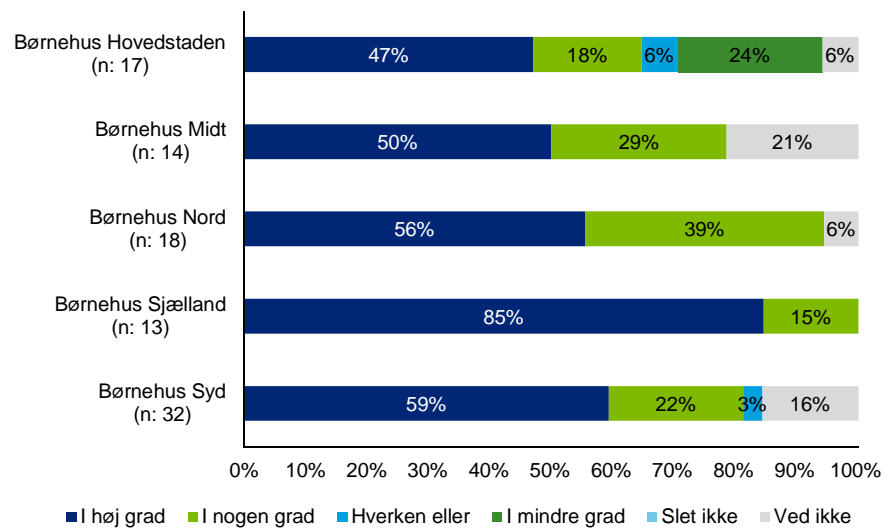
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehusenes medarbejdere og ledere og spørgeskema blandt ledere og medarbejdere i driftskommuner og udvalgte kommuner.

Kun fire medarbejdere – alle fra kommuner – angiver, at børnehusenes medarbejdere i mindre grad er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen, og ingen angiver, at medarbejderne slet ikke er kompetente. Dette reflekteres i de gennemførte telefoninterview med medarbejdere i kommunerne, der generelt angiver, at det materiale, de modtager fra børnehusene på basis af den gennemførte undersøgelse, er af høj kvalitet.

Figuren viser ligeledes, at børnehusenes medarbejdere vurderer deres egne kompetencer mere positivt end de kommunale medarbejdere.

Kommunernes vurdering af børnehusmedarbejdernes kompetencer med hensyn til at bidrage til undersøgelsen i sagerne varierer på tværs af børnehusene, som det ses i figur 30.

Figur 30. Kommunernes vurdering af børnehusmedarbejdernes kvalifikationer med hensyn til bidrag til undersøgelsen

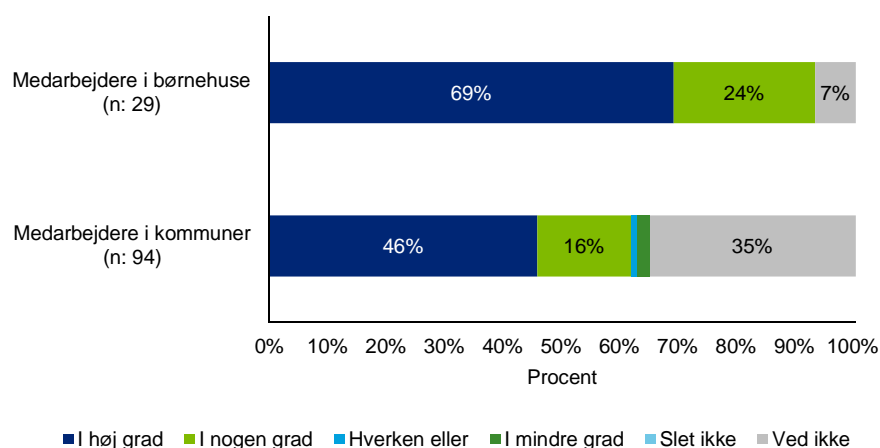
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere og medarbejdere i driftskommuner og udvalgte kommuner.

Figuren viser, at der for alle børnehuses vedkommende er en stor andel, der angiver, at medarbejderne i høj grad er kvalificerede. Der ses dog en vis variation, idet 85 procent vurderer, at medarbejderne i Børnehus Sjælland i høj grad er kvalificerede, mens den tilsvarende andel for Børnehus Hovedstaden er 47 procent.

Ydermere er det bemærkelsesværdigt, at 24 procent af de adspurgte kommunale medarbejdere, der har anvendt Børnehus Hovedstaden, vurderer at børnehusmedarbejderne i mindre grad er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen.

Figur 31 viser, at der også er en overvejende positiv oplevelse af børnehusmedarbejdernes kvalifikationer med hensyn til at bistå ved børnesamtaler.

Figur 31. Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bistå ved børnesamtaler i sager om overgreb mod børn og unge

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehusenes medarbejdere og ledere og spørgeskema blandt ledere og medarbejdere i driftskommuner og udvalgte kommuner.

Også her vurderer børnehusenes medarbejdere deres kvalifikationer lidt mere positivt end kommunernes medarbejdere.

De kommunale medarbejders vurdering skal dog ses i lyset af, at mere end en tredjedel angiver, at de ikke kan svare på spørgsmålet. Disse medarbejdere har dog alle angivet, at de har deltaget i mindst én børnehussag.

Ser man isoleret på de medarbejdere, der har svaret på spørgsmålet, vurderer kommunernes medarbejdere kvalifikationerne i forhold til børnesamtaler lige så positivt, som medarbejderne i børnehusene selv gør.

Det billede, der ses i figur 31, går igen i oplevelsen af børnehusmedarbejdernes kvalifikationer med hensyn til krisesamtaler og psykologiske vurderinger. Også her er vurderingen overvejende positiv. Dette ses i figur 66 og figur 67 i bilag G.

Der kan være en række forklaringer på de relativt store andele, der besvarer disse tre spørgsmål med "Ved ikke". De kvalitative interview med kommunernes medarbejdere indikerer, at børnehuset i nogle sager ikke indgår i børnesamtalen med barnet, hvilket kan være forklaringen på, at 36 procent af de kommunale medarbejdere, der har haft en børnehussag, ikke kender til børnehusmedarbejdernes kvalifikationer med hensyn til børnesamtalen. En anden mulig forklaring kunne være, at de adspurgte medarbejdere ikke føler sig kompetente til at vurdere børnehusmedarbejdernes kompetencer.

Med hensyn til krisesamtaler og psykologiske vurderinger kan forklaringen på, at mange kommunale medarbejdere, der har haft sager i børnehusene, alligevel svarer "Ved ikke", blandt andet være, at der ikke har været gennemført krisesamtaler eller psykologiske vurderinger i disse medarbejders børnehussager. Derudover kan det skyldes, at medarbejderne ikke selv har del-

taget i disse aktiviteter, eller at medarbejderne i kommunerne ikke selv oplever at have de rette faglige kompetencer til at vurdere børnehusmedarbejdernes kompetencer indenfor krisesamtaler og psykologiske vurderinger.

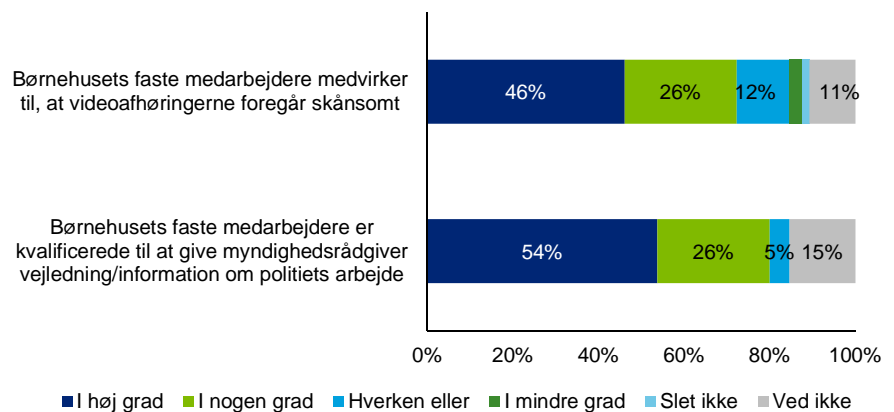
Samlet ses det således, at både børnehusmedarbejdere og kommunale medarbejdere i meget høj grad oplever, at børnehusenes medarbejdere besidder tilstrækkelige faglige kvalifikationer til at varetage de opgaver, der blandt andet retter sig mod at indsamle viden til kommunernes sagsbehandling.

Politiet

De medarbejdere i politiet, der har været i kontakt med børnehuset, har ligeledes vurderet børnehusmedarbejdernes kvalifikationer. Det drejer sig om videoafhøring af børn på op til 13 år og vejledning og formidling til myndighederne i kommunerne angående politiets arbejde.

Figur 32 viser besvarelserne af de to spørgsmål fra medarbejderne i politiet.

Figur 32. Politiets vurdering af børnehusmedarbejdernes kompetencer

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. **N:** 65. I opgørelsen indgår kun medarbejdere, der har angivet, at de har deltaget i mindst én afhøring i børnehusene.

Figuren viser, at medarbejderne i politiet generelt vurderer børnehusmedarbejdernes kompetencer positivt. 46 procent oplever, at børnehusmedarbejderne i høj grad bidrager til, at der kan gennemføres en skånsom indsats overfor børnene/de unge i forbindelse med videoafhøring, og yderligere 26 procent oplever, at dette i nogen grad er tilfældet.

Vurderingen er lidt mere positiv vedrørende børnehusmedarbejdernes kompetencer i forhold til at vejlede og informere myndighedsrådgiver. Her oplever 54 procent, at dette i høj grad er tilfældet. For begge spørgsmål gælder, at kun få har angivet, at børnehusmedarbejderne i mindre grad eller slet ikke er kvalificerede.

”Det er en stor styrke at have medarbejdere fra børnehuset med til videoafhøring, idet deres faglighed øger kvaliteten af det efterfølgende arbejde med sagen.”

Medarbejder i politiet

” Stk. 1: Børnehusene, herunder eventuelle satellitter, skal være indrettet, således at de kan anvendes til de oplyste opgaver i §1-2, herunder så det er muligt at foretage videoafhøringen [...]

Stk. 2: Børnehusene, herunder eventuelle satellitter, skal være børnevenligt indrettede, således at barnet eller den unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt”

Bekendtgørelse om børnehuse §4

I bilag G er vedlagt besvarelserne af de to spørgsmål for de enkelte børnehuse, jf. figur 68 og figur 69.

Af interviewene med medarbejderne i politiet fremgår det, at børnehusets medarbejdere nogle gange ikke er med til videoafhøringerne, og at de dermed ikke har stor indflydelse på tilrettelæggelsen. Andre oplever, at det er videoafhøreren selv, der har det primære ansvar for at sikre skånsomhed i afhøringen, mens børnehusets medarbejdere primært deltager som bisiddere. Endelig beskriver nogle medarbejdere i politiet, at der er et stort fagligt udbytte ved at have børnehusmedarbejderen med ved børnesamtalen, jf. citatet til venstre.

Samlet set vurderer samarbejdspartnerne fra politiet børnehusmedarbejdernes kvalifikationer overvejende positivt i forhold til de elementer af sagsbehandlingen, der vedrører politiets arbejde i sagerne.

Sundhedsvæsenet

I de gennemførte interview med børnelæger og retsmedicinere er oplevelsen af kvalifikationerne blandt børnehusets medarbejdere ligeledes afsøgt. Flerparten af interviewpersonerne svarer dog, at de ikke har grundlag for at vurdere børnehusmedarbejdernes kvalifikationer, da børnelægers og retsmedicineres aktiviteter i sagerne typisk ikke involverer børnehusmedarbejderne i samme omfang som medarbejderne fra kommunerne og politiet.

Ud fra det mere overordnede kendskab til børnehusets medarbejdere fra sags- og børnehussamråd vurderer både børnelæger og retsmedicinere imidlertid medarbejdernes kvalifikationer positivt.

Samlet set viser erfaringsopsamlingen således, at der blandt børnehusets samarbejdspartnere er en meget positiv oplevelse af børnehusmedarbejdernes kompetencer i forhold til at varetage de opgaver, der indgår i børnehusets arbejde.

4.2. De fysiske rammer i børnehuse

Børnehuse er etableret som fysiske lokaliteter for at sikre en skånsom indsats for børnene/de unge. Børnehuses indretning understøtter dette på to måder:

- For det første skal børnehuse sikre en skånsom indsats overfor børnene/de unge ved at være indrettet således, at børnene/de unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt.
- For det andet skal børnehuse muliggøre, at de aktiviteter, der finder sted i forhold til børnene/de unge i et børnehusforløb gennemføres på samme sted, nemlig i børnehuset.

I dette afsnit vurderes det, om børnehuse er indrettet, så de understøtter disse to formål.

Børnevenlig indretning

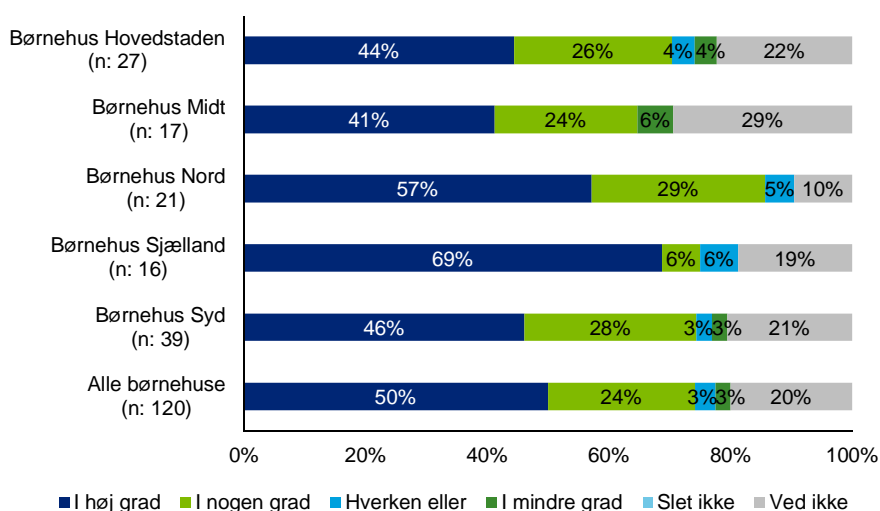
De aktører, der er involveret i børnehussamarbejdet, oplever generelt, at børnehuse tilbyder trygge og børnevenlige rammer.

Ikke overraskende vurderer især børnehuses egne medarbejdere, at børnehuse er børnevenligt indrettet, som det ses i figur 70 i bilag G. 97 procent af børnehusemedarbejderne oplever i høj grad, at deres børnehus er børnevenligt indrettet, og de resterende syv procent (svarende til to medarbejdere) angiver, at børnehuset i nogen grad er børnevenligt indrettet.

Kommunerne

Figur 33 viser vurderingen af, om børnehuse er børnevenligt indrettet, blandt de adspurgte medarbejdere og ledere i kommunerne, der har været i kontakt med børnehuse.

Figur 33. Kommunernes vurdering af, om børnehuse er børnevenligt indrettet

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og driftskommuner.

Figuren viser, at halvdelen af de adspurgte medarbejdere i kommunerne samlet set oplever, at børnehuset i høj grad er børnevenligt indrettet, mens yderligere 24 procent mener, at børnehuse i nogen grad er børnevenligt indrettet. Meget få angiver, at de i mindre grad eller slet ikke oplever børnehuset som børnevenligt indrettet.

De medarbejdere, som ikke har været i børnehuset, har i spørgeskemaundersøgelsen haft mulighed for at svare "Ved ikke" på ovenstående spørgsmål. At 20 procent svarer "Ved ikke" indikerer således, at en del af de kommunale myndighedsrådgivere, der har børnehussager, ikke som del af forløbet har besøgt børnehuset.

Ydermere viser figuren, at andelen af de adspurgte medarbejdere, der oplever, at børnehuse er børnevenligt indrettet, er større for Børnehus Sjælland end for de øvrige børnehuse. De kommunale medarbejdere i Region

”Især de lidt ældre børn/de unge kan opleve huset som næsten for pænt, og der er ikke noget, de rigtig kan underholde sig med.”

Medarbejder i en kommune

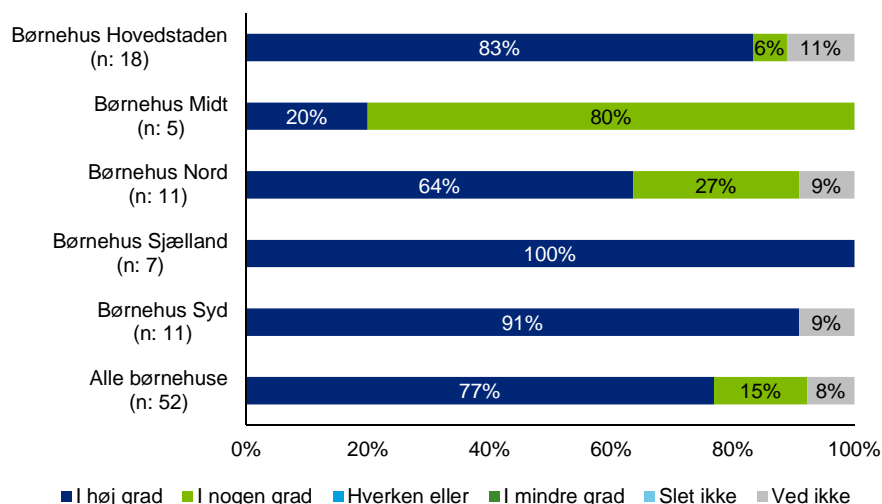
Sjælland vurderer således indretningen af Børnehus Sjælland mere positivt, end de resterende kommuners medarbejdere vurderer indretningen af deres lokale børnehus. 69 procent af besvarelserne fra kommunerne angiver, at indretningen af Børnehus Sjælland i høj grad er børnevenlig. Imellem de resterende fire børnehuse er der ikke betydelige forskelle i vurderingen, særligt hvis der tages højde for andelen, der svarer ”Ved ikke”.

Enkelte af de interviewede medarbejdere i kommunerne oplever, at der er en tendens til, at indretningen er målrettet de mindre børn og dermed ikke i lige så høj grad understøtter, at de unge føler sig komfortable i børnehuse, jf. citatet til venstre.

Politiet

Figur 34 giver et tilsvarende overblik over politiets vurdering af, om børnehuset understøtter, at børnene føler sig trygge.

Figur 34. Politiets vurdering af, om børnehusets indretning understøtter, at børnene/de unge oplever omgivelserne som trygge

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. **Note:** Medarbejderne i Sydøstjyllands Politikreds anvender både Børnehus Syd og Børnehus Midt afhængigt af det pågældende barns bopælskommune. De 15 besvarelser fra denne politikreds er derfor ikke medtaget i denne figur, da de ikke entydigt kan henføres til ét bestemt børnehus.

De adspurgte medarbejdere i politiet er i endnu højere grad af den opfattelse, at børnehuse understøtter, at børnene føler sig trygge. Alle de medarbejdere i politiet, der har besvaret spørgeskemaet, oplever enten i høj eller i nogen grad, at børnehusets indretning bidrager til børnenes/de unges tryghed.

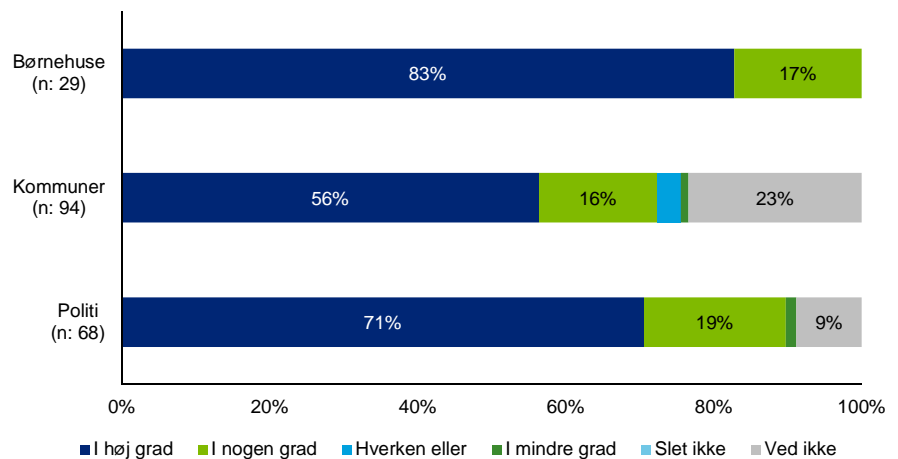
Selvom alle børnehuses indretning altså vurderes meget positivt, er det også her Børnehus Sjælland, der i højest grad opleves som børnevenligt indrettet. I Børnehus Midt er andelen, der har svaret i høj grad, betydelig lavere end i de øvrige børnehuse. Det skal dog bemærkes, at dette resultat er baseret på ganske få observationer.

De adspurgte medarbejdere i kommunerne og politiet oplever altså generelt børnehuse som meget børnevenligt indrettet. I det følgende afdækkes oplevelsen af børnehuses fysiske rammer i forhold til gennemførelse af konkrete aktiviteter.

Gennemførelse af afhøringer

Ifølge bekendtgørelsen skal børnehuse være indrettet, så der kan gennemføres videoafhøringer af børn til og med 12 år.¹⁰ Figur 35 viser vurderingen blandt børnehuse selv, kommunerne og politiet af, om børnehuse er hensigtsmæssigt indrettet med henblik på at gennemføre videoafhøringer. Blandt kommunale medarbejdere og medarbejdere i politiet er kun medtaget personer, der har haft kontakt med børnehuse i forbindelse med en børnehussag.

Figur 35. Aktørers vurdering af børnehuses indretning med hensyn til videoafhøring

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse, kommuner, driftskommuner og politiekredse.

Figuren viser, at der generelt er stor tilfredshed med dette aspekt af børnehuses indretning. Flertallet af medarbejderne fra både børnehuse, kommuner og politi oplever, at indretningen i høj grad understøtter gennemførelse af videoafhøringer, hvilket også er kommet til udtryk i den kvalitative del af erfaringsopsamlingen.

23 procent af de adspurgte medarbejdere i kommunerne har dog angivet, at de ikke kan vurdere børnehuses indretning med hensyn til videoafhøring. De medarbejdere, som ikke har været i børnehuset, har haft mulighed for at svare "Ved ikke" i spørgeskemaundersøgelserne. Ovenstående kan derfor skyldes, at de kommunale medarbejdere ikke har været i selve videoafhøringslokalet, men kun har set lokalet fra en skærm i monitorrummet, hvorfor

"I skal få en virkelig historie fra 2015. [Jeg har] afholdt hjemmebesøg hos en dreng på 11 år. Han fik forevist et foto af video-rummet, hvorefter han lettet udtalte: Det ser godt ud. Jeg troede, at det [afhøringen] skulle ske i et mørkt rum."

Medarbejder i politiet

¹⁰ Bekendtgørelsen om børnehuse § 4, stk. 1. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

disse medarbejdere vil have en mindre grad af personlig erfaring med indretningen af børnehuse på dette punkt.

De adspurgte medarbejdere i politiet giver dog også udtryk for en række konkrete udfordringer i den kvalitative del af erfaringsopsamlingen. Noget af det, der lægges vægt på fra politiets side, er, at det er vigtigt at sikre, at der er ventefaciliteter, hvor man forud for afhøringen kan tale uforstyrret med barnet/den unge, at afhøringslokalet er placeret, så barnet/den unge og dets/dens omsorgspersoner ikke møder de myndighedspersoner, der skal ind i monitorrummet, og at der er ro omkring afhøringslokalet. Nogle medarbejdere i politiet oplever, at dette ikke altid er tilfældet.

”De valgte kameraer og placeringen af dem er ikke hensigtsmæssig [...]. Det er meget synligt, når kameraerne flyttes under afhøringen, ligesom det tydeligt kan høres, når der zoomes under afhøringen [...].”

Medarbejder i politiet

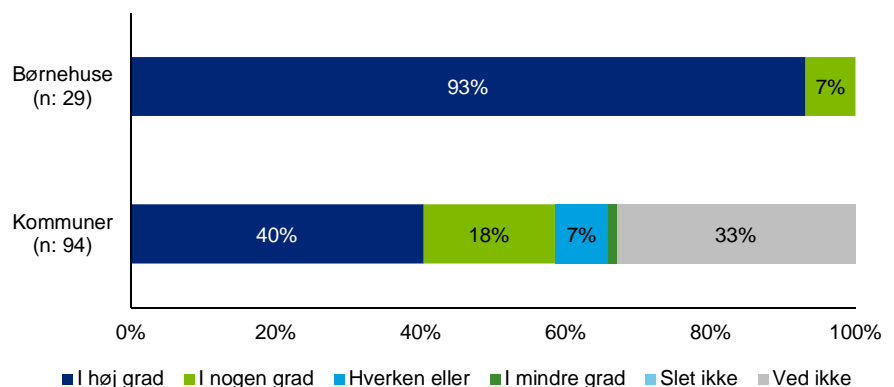
Enkelte medarbejdere hos politiet peger endvidere på konkrete udfordringer med blandt andet med det tekniske lyd- og billedudstyr. For eksempel nævnes problemer angående placeringen og funktionaliteten af de kameraer, der anvendes til videoafhøringen, jf. citatet til venstre. Politiet foretager typisk afhøringer af de 13-17-årige børn/unge på politistationen, og der er i bekendtgørelsen heller ikke krav om, at disse afhøringer skal foregå i børnehuset. Næsten halvdelen af de adspurgte medarbejdere i politiet angiver dog, at børnehusets indretning i høj grad giver mulighed for at disse afhøringer også kan foregå i børnehuset, som det ses i figur 71 i bilag G.

Dog angiver flere medarbejdere fra politiet i de kvalitative interview, at gennemførelse af disse afhøringer i børnehuset kræver, for det første at der er mulighed for at tilgå politiets journalsystem på stedet, og for det andet at der stilles et kontorlokale til rådighed, der kan anvendes til afhøringen.

Gennemførelse af krisesamtaler

Nedenfor fremgår vurderingen af børnehuses indretning i forhold til krisesamtaler. Politiets medarbejdere er ikke blevet spurgt om dette, da de ikke deltager i forløbet omkring gennemførelse af krisesamtaler. Der er udelukkende medtaget kommunale medarbejdere, der har haft kontakt med børnehuse i forbindelse med en børnehussag.

Figur 36. Børnehusets indretning understøtter krisesamtale i sager om overgreb mod børn og unge

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse, kommuner og driftskommuner.

I forhold til gennemførelse af krisesamtaler oplever børnehusenes medarbejdere selv, at børnehusene i meget høj grad er hensigtsmæssigt indrettet – 93 procent angiver, at indretningen i høj grad understøtter denne aktivitet.

Kommunernes medarbejdere vurderer også indretningen positivt i forhold til afholdelse af krisesamtaler, men 33 procent angiver, at de ikke kan svare på spørgsmålet. Dette skyldes formentlig, at en del af disse medarbejdere ikke har været involveret i krisesamtaler, selvom de har haft en sag i børnehusene, eftersom de medarbejdere, som ikke har været i børnehuset, er blevet opfordret til at svare "Ved ikke" i spørgeskemaundersøgelsen.

Ser man isoleret på de medarbejdere, der har svaret, mener to tredjedele i høj grad, at børnehusets indretning understøtter gennemførelse af krisesamtaler.

Gennemførelse af lægelige undersøgelser

Bekendtgørelsen om børnehusene stiller ikke krav om, at de lægelige undersøgelser i forbindelse med en børnehussag skal gennemføres i selve børnehuset.¹¹ På baggrund af de gennemførte interview kan det også konstateres, at de lægelige undersøgelser altid foregår på hospitalernes børneafdelinger.

De interviewede børnelæger fremhæver, at børnehusene ikke udgør velegnede rammer for en række af de konkrete lægelige undersøgelser. Undersøgelser af akut karakter vil ikke på hensigtsmæssig vis kunne henlægges til børnehusene.

Nogle undersøgelser kan endvidere føre til yderligere behandlings- eller undersøgelsesbehov, der kun kan varetages på hospitalet. For eksempel kan der være behov for at tage blodprøver og røntgenbilleder, eller der kan være behov for særlige sygeplejefaglige kompetencer. Det betyder, at børnelægerne også vurderer det hensigtsmæssigt at fastholde de konkrete undersøgelser på børneafdelingerne i situationer, hvor der kan være en vis usikkerhed om skaderne.

Der er dog også typer af sundhedsfaglige undersøgelser og indsatser, der ikke foregår i dag, men som muligvis vil kunne gennemføres i børnehusene. Det drejer sig især om almindelige, planlagte sundhedsundersøgelser, der for eksempel skal afdække, om barnet har en normal udviklingskurve og identificere andre indikationer på somatiske problemer.

I forbindelse med det afholdte fokusgruppeinterview har børnehusenes ledere givet udtryk for, at de oplever det som relevant at gennemføre denne type undersøgelser i børnehuset, både fordi børn i målgruppen ofte har somatiske problemer som følge af eksempelvis omsorgssvigt, og fordi man

¹¹ Bekendtgørelse om børnehuse. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

herigennem kan sikre øget inddragelse af det sundhedsfaglige perspektiv i sagerne.

Ressourcerne til børnehusarbejdet i sundhedsvæsenet kan dog udgøre en begrænsning for muligheden for at gennemføre sundhedsundersøgelser i børnehusene, idet børnelægerne fremfører, at de vil have vanskeligt ved at være fraværende fra deres afdeling, hvis der ikke følger ekstra ressourcer med.

Gennemførelse af retsmedicinske undersøgelser

Der er i bekendtgørelsen heller ikke krav om, at de retsmedicinske undersøgelser i børnehussagerne skal gennemføres i børnehuset.¹² Erfaringsopsamlingen viser også, at de retsmedicinske undersøgelser typisk ikke foretages i børnehusene.

Som det eneste børnehus har Børnehus Hovedstaden indrettet et sundhedsrum, så der kan gennemføres retsmedicinske undersøgelser i børnehuset. Retsmedicineren fra København Universitet foretager planlagte undersøgelser af voldelige overgreb i børnehuset. Erfaringen herfra viser, at praktiske problemstillinger i forhold til gennemførelse af retsmedicinske undersøgelser i børnehuset kan håndteres (for eksempel rengøring og vedligehold af udstyr), og retsmedicineren oplever det ikke som en væsentlig udfordring at gennemføre undersøgelserne i børnehuset, så længe der er tale om planlagte undersøgelser, og det relevante udstyr er til rådighed.

Samtidig er der sager, hvor det ikke kan lade sig gøre at anvende børnehuset til undersøgelserne. Det drejer sig især om sager, hvor der er behov for at foretage akut sporsikring, og sager, hvor der kan være behov for behandling eller andre børnelægefaglige kompetencer.

Erfaringen fra Børnehus Hovedstaden viser altså på nuværende tidspunkt, at det er muligt at etablere faciliteter til at gennemføre en del af de retsmedicinske undersøgelser i børnehuset. For nuværende afventer de øvrige børnehuse erfaringerne fra Børnehus Hovedstaden. En beslutning om at udbrede modellen til de resterende børnehuse kan blandt andet bero på, om investeringen står mål med udbyttet, idet den foreløbige oplevelse i Børnehus Hovedstaden er, at det fortsat finder relativt få retsmedicinske undersøgelser sted i børnehuset.

Samlet set peger erfaringsopsamlingen på, at de fysiske rammer i børnehusene på nuværende tidspunkt understøtter børnesamtaler, krisesamtaler og videoafhøringer, og at der er potentiale for øget inddragelse af lægelige og retsmedicinske undersøgelser.

¹² Bekendtgørelse om børnehuse. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

4.3. Kapacitet i børnehusene

På den gennemførte fokusgruppe giver børnehuslederne udtryk for, at det flere steder mærkes, at de fysiske rammer er blevet snævrere igennem det første år i drift. De fremhæver, at det er vigtigt, at børnehusene ikke virker trange eller kaotiske, og dette er med tiden blevet vanskeligere. Nogle steder opstår der for eksempel allerede nu kø til videoafhøringslokalet, som følge af et stigende behov for at benytte lokalet.

Hvis der vedtages en lov om, at unge mellem 13 og 15 år også skal videoafhøres, kan det afstedkomme et yderligere pres på børnehusenes kapacitet.

Nogle medarbejdere i politiet oplever ligeledes, at de fysiske rammer er ved at blive for trange, idet det kan være vanskeligt at skabe ro omkring afhøringerne.

Både medarbejdere fra politiet og børnelæger beskriver, at det ville være en fordel for det tværfaglige samarbejde, hvis de andre sektorer kunne have kontorfaciliteter til rådighed i børnehusene og dermed være fysisk til stede i børnehuset i afgrænsede tidsrum udenfor samrådene til at svare på spørgsmål og styrke tværfagligheden. Dette er der imidlertid kun plads til få steder.

Børnehuslederne peger også på mulige fremtidige kapacitetsbegrænsninger i forhold til den grad af specialisering, som børnehusene kan opnå. Det fremhæves, at hvis børnehusene skal kunne varetage en højt specialiseret rolle som faglig rådgiver og ekspertkompetence, er de afhængige af, at medarbejdernormeringen understøtter, at der er tid til faglig udvikling. Efterhånden som samarbejdet i børnehusene bliver bedre forankret blandt de deltagende aktører, stiger sagsmængden, hvilket kan lægge pres på muligheden for udvikling af øget specialisering.

Erfaringsopsamlingen indikerer således, at flere af børnehusene på nuværende tidspunkt er ved at have nået en kapacitetsgrænse med hensyn til både medarbejderressourcer og børnehusenes fysiske rammer.

4.4. Konklusion – Kompetencer og ressourcer

I dette kapitel belyses aktørernes oplevelser af rammebetingelserne for det tværsektorielle samarbejde i børnehusene, jf. projektets opdrag. Det er undersøgt, hvorvidt aktørerne oplever, at de relevante kompetencer og ressourcer er til stede i børnehusene til at understøtte varetagelsen af kerneopgaverne.

Analysen tegner et overordnet positivt billede af børnehusenes grundlag for at varetage de opgaver, der beskrives i bekendtgørelsen. Børnehusenes bemanning dækker de relevante fagområder, og medarbejdernes kvalifikationer vurderes både af børnehusene selv og af samarbejdspartnerne som tilstrækkelige til at varetage sagerne.

Også i forhold til varetagelsen af de konkrete aktiviteter i børnehusene (krisesamtaler, videoafhøringer mv.) er oplevelsen blandt både de kommunale medarbejdere, medarbejderne i politiet og børnehusmedarbejderne selv, at børnehusmedarbejderne generelt er kompetente.

Endvidere er der en oplevelse af, at de fysiske rammer i børnehusene i vidt omfang understøtter de aktiviteter, der skal gennemføres i børnehussagerne.

Samtidig ses begrænsninger i forhold til gennemførelse af lægelige og retsmedicinske undersøgelser, og der er indikationer på, at børnehusene begynder at opleve kapacitetsbegrænsninger.

5. Sagsforløbet i børnehusene

I dette kapitel afdækkes oplevelsen af sagsforløbet i børnehussagerne. Det analyseres blandt andet, hvordan kommunerne oplever processen omkring henvisning af sager til børnehusene, varigheden af sagsforløbet i børnehusene samt overleveringen af børnehusenes undersøgelser.

Som en del af formålet med erfaringsopsamlingen undersøges kommunernes oplevelse af samarbejdet med børnehusene som led i § 50-undersøgelsen, jf. projektets opdrag. I dette kapitel afdækkes derfor kommunernes oplevelse af børnehusenes bistand i sager om overgreb mod børn og unge.

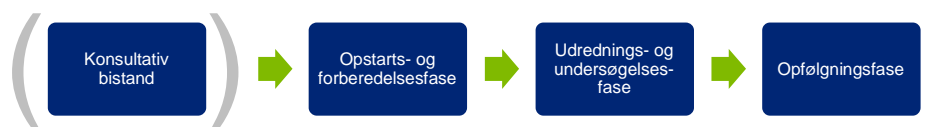
Børnehusenes bistand til kommunerne foregår gennem en mere eller mindre fast proces. Sagerne henvises til børnehuset fra kommunerne, når de identificerer en sag om overgreb, der matcher børnehusets målgruppe. Kommunerne retter eventuelt en konsultativ henvendelse til børnehuset først for at få afklaret, hvorvidt sagen er indenfor målgruppen.

Herefter koordinerer børnehuset en proces, hvor en række undersøgelsesaktiviteter i forhold til barnet/den unge gennemføres af en eller flere af de involverede aktører. Hensigten er at understøtte den børnefaglige undersøgelse, der gennemføres af kommunerne.

Dette munder ud i, at børnehuset overleverer deres viden om sagen til kommunerne mundtligt og/eller skriftligt. På basis af denne viden og myndighedens egen helhedsorienterede undersøgelse af barnets/den unges og familiens forhold udarbejder kommunerne en samlet § 50-undersøgelse, der danner grundlag for en eventuel tildeling af støtteindsatser til barnet/den unge og familien.

Faserne i sagsforløbet i børnehusene er illustreret i nedenstående figur.

Figur 37: Faserne i sagsforløbet i børnehusene

Kilde: Kvalitetsstandarder for børnehusene.

Konkret analyseres i de efterfølgende afsnit kommunernes henvisning af sager i målgruppen til børnehusene, de indsatser, der leveres i børnehusene, sagshåndteringstiden i børnehuset, overleveringen af viden fra børnehus til myndighed samt udbud og efterspørgsel af yderligere indsatser fra børnehusene.

Sagsforløbet i børnehusene analyseres på baggrund af de kvantitative og kvalitative data indsamlet i erfaringsopsamlingen samt data fra Børnehus IT. Eksempelvis belyses kommunernes oplevelse af børnehusenes konsultative bistand gennem en kombination af de kvalitative interview og udvalgte spørgsmål fra spørgeskemaundersøgelsen blandt kommunerne. Mens analysen af sagshåndteringstiden i børnehusene tager udgangspunkt i udsagn indsamlet fra de kvalitative interview, som belyses yderligere ved hjælp af data fra Børnehus IT.

5.1. Henvisning af sager til børnehuset

Målgruppen for børnehusene er afgrænset ved tre kriterier i bekendtgørelsen og kvalitetsstandarderne¹³:

- Der skal være mistanke eller viden om, at et barn/en ung har været udsat for overgreb.
- Der skal være tale om en sag, hvor der gennemføres en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.
- Sagen skal være tværsektoriel. Det vil sige, at det skal være relevant for kommunen at inddrage sygehusvæsen eller politi i sagen.

Kommunerne har myndighedsansvaret i sagerne. Det betyder blandt andet, at kommunernes ansvar er at vurdere, om en given sag opfylder kriterierne for en børnehussag, og eventuelt henvise sagen til børnehuset.

Kommunerne kan dog gøre brug af børnehusene i afklaringen af, om en sag opfylder kriterierne gennem en konsultativ henvendelse.

Det er således afgørende for børnehusenes varetagelse af opgaverne i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge, at der i kommunerne er klarhed om kriterierne for, hvornår en sag skal henvises til børnehusene, samt at kommunerne anvender muligheden for at rette en konsultativ henvendelse til børnehusene. Ydermere er det vigtigt, at der er en vis ensartethed i kommunernes henvisningspraksis.

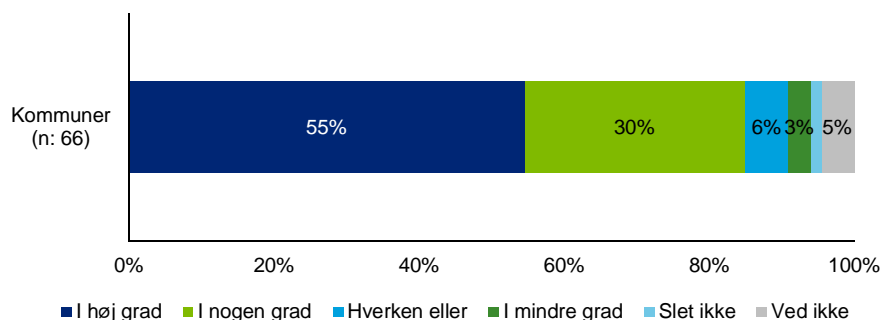
¹³ Socialstyrelsen: Kvalitetsstandarder for børnehusene i Danmark, september 2013 og Bekendtgørelsen om børnehuse § 1, stk. 1. Kilder: <http://www.socialstyrelsen.dk/boern-og-unge/overgreb/boernehuse/kvalitetsstandarder> og <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

Børnehusenes konsultative bistand til kommunerne

Et væsentligt formål med den konsultative bistand, som børnehusene yder til kommunerne, er at hjælpe kommunerne med at afklare, om en sag er indenfor børnehusenes målgruppe.

Figur 38 viser kommunernes vurdering af, om den konsultative bistand medvirker til at sikre denne afklaring.

Figur 38. Vurdering af, i hvilken grad den konsultative bistand medvirker til at afklare, om der skal påbegyndes et børnehusforløb

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner og driftskommuner. **Note:** I opgørelsen indgår udelukkende medarbejdere, der har angivet, at de har modtaget konsultativ bistand fra børnehusene.

Figuren viser, at over halvdelen af de adspurgte medarbejdere og ledere i kommunerne oplever, at den konsultative bistand i høj grad har medvirket til at afklare, om den konkrete sag var en børnehussag. Yderligere 30 procent oplever, at dette i nogen grad er tilfældet. Kun tre medarbejdere angiver, at den konsultative bistand i mindre grad eller slet ikke har medvirket til afklaringen af målgruppen.

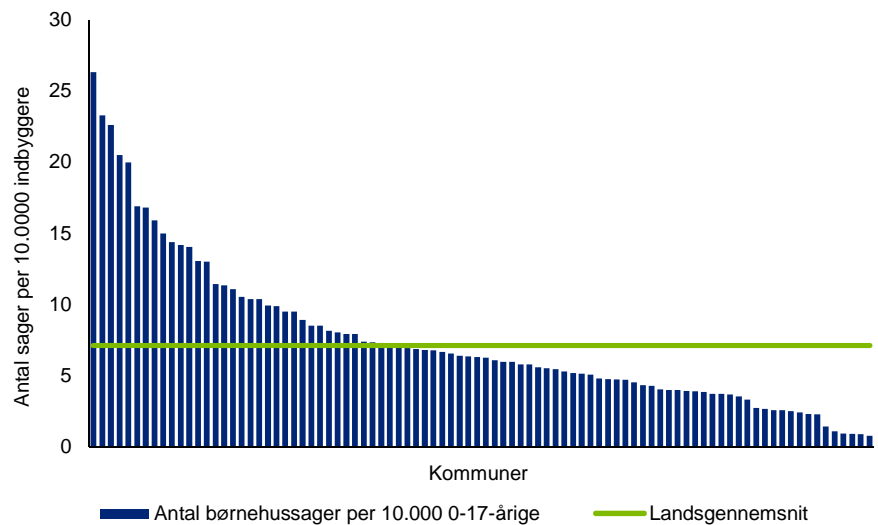
I de kvalitative interview med ledere og medarbejdere i kommunerne er der generelt en oplevelse af, at den konsultative bistand er vigtig i forhold til afklaringen af, om en sag skal i børnehuset. Som det vises nedenfor, betyder dette også, at de usikkerheder, som kommunerne kan have med hensyn til målgruppens afgrænsning, ikke opleves som særlig problematiske.

Kommunernes henvisningspraksis

Erfaringsopsamlingen indeholder en række indikationer på, om målgruppekriterierne bliver anvendt i kommunerne på en måde, der sikrer, at alle sager indenfor målgruppen bliver til børnehussager.

Figur 39 viser variationen i, hvor mange børnehussager de enkelte kommuner har i forhold til antallet af børn i kommunen.

Figur 39. Antal afsluttede børnehussager per 10.000 indbyggere under 18 år fordelt på kommuner, 2014

Kilder: Børnehus IT og Danmarks Statistik. **Note:** Afsluttede sager er opgjort på slutdato.

Figuren viser, at der er relativt store forskelle mellem antallet af børnehussager på tværs af kommunerne, også når der tages højde for, hvor store kommunerne er. Antallet af sager varierer mellem en og 26 børnehussager per 10.000 indbyggere under 18 år¹⁴, mens gennemsnittet på landsplan er syv børnehussager per 10.000 børn og unge under 18 år.

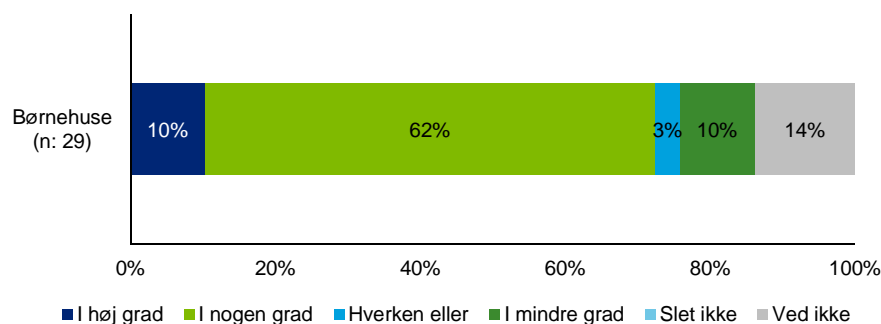
Der er naturligvis en række faktorer, der kan have betydning for, hvor mange sager den enkelte kommune henviser til børnehuset. Det kan for eksempel tænkes, at demografiske eller socioøkonomiske forhold vil påvirke antallet af overgreb, der begås mod børn og unge. Det ligger dog udover erfaringsopsamlingen at belyse disse forhold nærmere.

Den relativt store variation, der ses i figur 39, indikerer dog helt overordnet, at der kan være forskel på kommunernes henvisningspraksis til børnehusene.

Figur 40 viser børnehusmedarbejdernes oplevelse af, i hvilken grad kriterierne anvendes i praksis i kommunerne, så de sager, der er indenfor målgruppen, også ender i børnehusene.

¹⁴ Der er syv kommuner, der ikke har haft sager i børnehusene.

Figur 40. Vurdering af, om kommunerne anvender børnehuset i alle sager, hvor der er mistanke om overgreb mod børn og unge, og hvor flere sektorer er involveret

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse.

Figuren viser, at 62 procent af de adspurgte medarbejderne i børnehuse i nogen grad oplever, at kommunerne anvender børnehuse i tværsektorielle sager om overgreb mod børn og unge, og at 10 procent mener, at dette i høj grad er tilfældet. Selvom flertallet af børnehusmedarbejderne altså forholder sig overvejende positivt til kommunernes anvendelse af kriterierne, er der en relativt lille andel, der i høj grad oplever, at kriterierne er fuldt forankret i kommunernes praksis.

10 procent angiver samtidig, at kommunerne kun i mindre grad anvender børnehuset i alle relevante sager. Ved det gennemførte fokusgruppeinterview beskriver børnehuslederne, at de blandt andet oplever, at børnehuse får relativt få sager om overgreb mod unge over 12 år.

Flere af de interviewede børnelæger beskriver, at de har oplevet, at sager om overgreb mod børn og unge, hvor de mener, der er behov for støtte, ikke senere bliver til børnehussager. De beskriver således, at de har haft kontakt med børnene/de unge i forbindelse med en lægelig undersøgelse og selv vurderer, at der er belæg for at gennemføre en sag i børnehuse, men at kommunerne ikke efterfølgende har henvist sagen til børnehuse.

Erfaringsopsamlingen tegner således et helt overordnet billede af, at kommunerne opleves som gode til at anvende målgruppekriterierne i praksis, men også at der er variationer, der kan medføre, at ikke alle relevante sager kommer i børnehuse.

Oplevelsen blandt de fleste af de interviewede medarbejdere og ledere i kommunerne er, at målgruppens afgrænsning er klar. Flere interviewpersoner nævner, at børnehuslederne på deres kommuner har informeret dem om, hvilke sager der kan være børnehussager. De opstillede kriterier udelukker dog ikke gråzoner. I de fleste tilfælde opleves dette ikke som et problem, idet tvivl, om en sag er indenfor målgruppen, typisk afklares gennem den konsultative bistand. Kommunerne oplever generelt, at de typisk har let ved at blive enige med børnehuse, om en sag er en børnehussag.

Selvom målgruppeafgrænsningen således som regel ikke opleves som vanskelig, beskriver nogle medarbejdere og ledere i kommunerne i de gennemførte interview alligevel en række konkrete udfordringer ved at anvende de opstillede målgruppekriterier i praksis, der blandt andet kan føre til forskelle i praksis på tværs af kommuner. Nedenfor behandles de tre kriterier derfor enkeltvis.

Kriteriet om mistanke eller viden om overgreb mod et barn eller en ung

Dette kriterie opleves generelt som meget klart blandt kommunernes ledere og medarbejdere. I praksis er der i sagerne meget stor forskel på, hvor velunderbygget en mistanke om overgreb er, og det er typisk i sager, hvor der kun foreligger meget diffuse indikationer om overgreb mod et barn/en unge, at kommunerne oplever at komme i tvivl om anvendelsen af dette kriterie.

Som oftest afklares dette i dialog med børnehusene eller ved at kontakte politiet direkte for at afklare, om der er tale om en sag, hvor der er grundlag for en anmeldelse. Dette kriterie opleves således som relativt uproblematisk.

Flere kommunale medarbejdere giver imidlertid udtryk for, at der er sager, der i dag ikke ligger indenfor børnehusenes målgruppe, men som med fordel kunne inkluderes. Det drejer sig især om sager, hvor overgrebene har karakter af psykisk vold.

Børnehusenes ledere beskriver samtidig, at de oplever, at kommunerne til tider er i tvivl, når det gælder sager, hvor der er mistanke eller viden om overgreb, men hvor både den krænkede og krænkeren er børn.

Kriteriet om § 50-undersøgelse

Flertallet af de interviewede medarbejdere og ledere i kommunerne oplever ikke, at der er nogen uklarhed angående § 50-kriteriet, idet sager, hvor der foretages en politianmeldelse, under alle omstændigheder er alvorlige nok, til at der skal gennemføres en § 50-undersøgelse.

I nogle tilfælde tager det dog lidt tid at etablere et grundlag for at træffe afgørelse om igangsættelse af en § 50-undersøgelse i kommunen, og enkelte medarbejdere er i tvivl om, hvornår i denne proces børnehuset skal inddrages.

Blandt enkelte af de interviewede børnelæger opleves det, at kommunerne nogle gange vælger at træffe afgørelse om ikke at igangsætte en § 50-undersøgelse i sager, som børnelægerne selv vurderer som alvorlige.

Endvidere oplever børnehuslederne til tider, at kommunerne tøver med at udarbejde en opdateret § 50-undersøgelse i sager, hvor undersøgelsen allerede har mundet ud i, at der er iværksat en foranstaltning, men hvor barnet i den nye situation er tryk ved at fortælle om overgreb, der tidligere har fundet sted, og der derfor muligvis er nye oplysninger at tilføje til undersøgelsen.

Kriteriet om, at sagen skal være tværsektoriel

For at en sag kan startes i børnehusene, skal det være relevant for kommunen at inddrage sygehusvæsen og/eller politi i sagen. Der skal være behov for et tværsektorielt samarbejde. I dette afsnit analyseres kommunernes oplevelsen af dette kriterie.

De gennemførte interview med kommunernes medarbejdere og ledere indikerer, at der forskel på kommunernes praksis i forhold til politianmeldelser i sager med mistanke om overgreb mod et barn/en ung og derfor forskel på, hvor mange sager der opleves som tværsektorielle.

Medarbejdere i nogle kommuner angiver, at der i deres kommune arbejdes med en nultolerancetilgang til politianmeldelser i sager, hvor der er mistanke om overgreb mod børn og unge. Medarbejdere fra andre kommuner beskriver, at der i deres kommune skal en mere konkret mistanke til, før politiet inddrages. Dette kan betyde, at der på tværs af kommuner er forskel på, hvor mange sager der lever op til kriteriet om at være tværsektorielle.

I en del af de sager, hvor politiet inddrages til at gennemføre en videoafhøring, munder politiets arbejde ud i, at der ikke er grundlag for en sigtelse. I denne type sager kan der i kommunerne være tvivl, om sagen er en børnehussag, idet der gennemføres en videoafhøring, selvom sagen efterfølgende bliver ensektoriel igen, fordi der ikke er et retligt efterspil.

Lederne af børnehusene oplever, at det langt fra er alle videoafhøringer, der gennemføres i børnehusene, hvilket yderligere understøtter, at der kan være uklarhed om kriteriet, om disse sager er tværsektorielle.

Nogle børnelæger nævner ligeledes, at de oplever, at ikke alle relevante sager bliver til børnehussager. Har kommunens sagsbehandler for eksempel taget et barn med på børneafdelingen til en indledende undersøgelse, er oplevelsen blandt flere af de interviewede børnelæger, at disse sager ikke altid opleves som tværsektorielle i kommunen og ikke altid bliver henvist til børnehuset. De gennemførte interview med kommunerne indikerer ligeledes, at der i disse sager er større fokus på snitfladen til politiet end til sundhedsvæsenet.

Kommunerne oplever altså generelt selv, at de har god forståelse af afgrænsningen af målgruppen ud fra de tre kriterier, men samtidig ses indikationer af praksisforskelle mellem kommunerne. Selvom der kan opstå uklarheder, oplever få af de kommunale medarbejdere målgruppeafgrænsningen som problematisk, idet afgrænsningen i den enkelte sag typisk afklares i dialog med børnehuset og/eller politiet.

Endvidere oplever nogle, at børnehusenes særlige kompetencer og faglighed i forhold til overgreb mod et barn/en ung kan være relevante i sager, der ikke er tværsektorielle. Konkret drejer det sig ofte om sager, hvor både krænker og den krænkede er børn, og politiet derfor ikke inddrages. I disse sager har nogle kommuner et ønske om sparring i forhold til både det krænkede barns og det krænkende barns støttebehov.

Børnehuslederne har ligeledes i forbindelse med den gennemførte fokus-gruppe givet udtryk for, at der er sager udenfor målgruppen, som de ville kunne bidrage fagligt til. Generelt oplever kommunerne dog villighed blandt børnehuspersonalet til at yde konsultativ sparring også i sager, der ligger på grænsen til målgruppen.

5.2. Børnehusenes sagshåndteringstid

”Vi har erfaret, at forløbene godt kan trække lidt ud og medføre, at § 50 ikke afsluttes rettidigt.”

Medarbejder i en kommune

Et gennemsnitligt forløb i børnehusene tager lidt over hundrede dage. Dette dækker dog over, at nogle sager bliver afsluttet efter ganske kort tid, mens andre sager varer betydelig længere.

På tværs af spørgeskemaundersøgelserne og de gennemførte interview er der flere medarbejdere i kommunerne, der har bemærket, at de oplever problemer med sagshåndteringstiden i børnehusene.

Problemstillingen knytter sig især til to dele af processen i sagsforløbet i børnehusene. For det første bemærkes det fra nogle kommunale medarbejdere, at det kan opleves, at der går lang tid inden en sag opstartes i børnehusene, altså fra en sag er blevet oprettet i børnehuset, til det første sagssamråd afholdes. For det andet fremhæves det, at hele forløbet i børnehuset til tider kan tage lang tid og i nogle tilfælde vanskeliggøre, at kommunerne selv kan overholde fristen for deres § 50-undersøgelse.

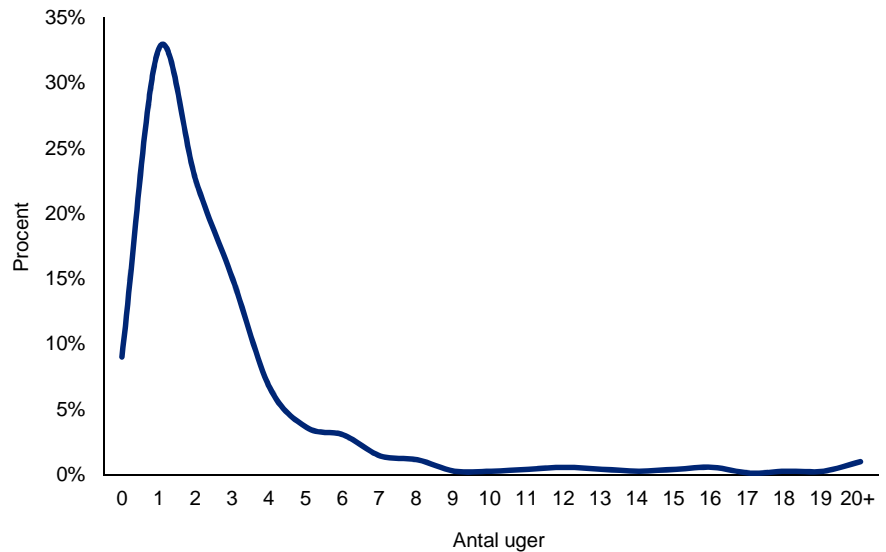
På baggrund af data fra Børnehus IT er det muligt at opgøre den tid, der går, fra oprettelsen af et sag i børnehusene til det første sagssamråd, og til sagen er endeligt afsluttet.

I de efterfølgende afsnit analyseres derfor den tid, der går, fra oprettelse af en sag og til første sagssamråd samt den samlede varighed af forløbene i børnehusene.

Opstart af sager i børnehusene

På baggrund af data fra Børnehus IT viser nedenstående figur antallet af børnehussager fordelt på antallet af uger, der går, fra oprettelsen af sagen, til det første sagssamråd er afholdt.

Figur 41. Antal børnehussager fordelt på varighed af opstarten (procent), 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 687. Et mindre antal sager har en dato for første sagssamråd, der ligger før oprettelsesdatoen, hvorfor disse ikke er medtaget i denne opgørelse. I denne opgørelse er medtaget både afsluttede og aktive sager, hvor der er registreret mindst ét sagssamråd. **Note:** Nul uger angiver, at det første sagssamråd afholdes på samme dag, som sagen er oprettet.

Som det fremgår af figuren, afholdes første sagssamråd i de fleste sager (64 procent) indenfor to uger fra sagens oprettelse. I 25 procent af sagerne foregår opstarten indenfor fem uger, og kun i 11 procent af sagerne tager opstarten således seks uger eller længere tid.

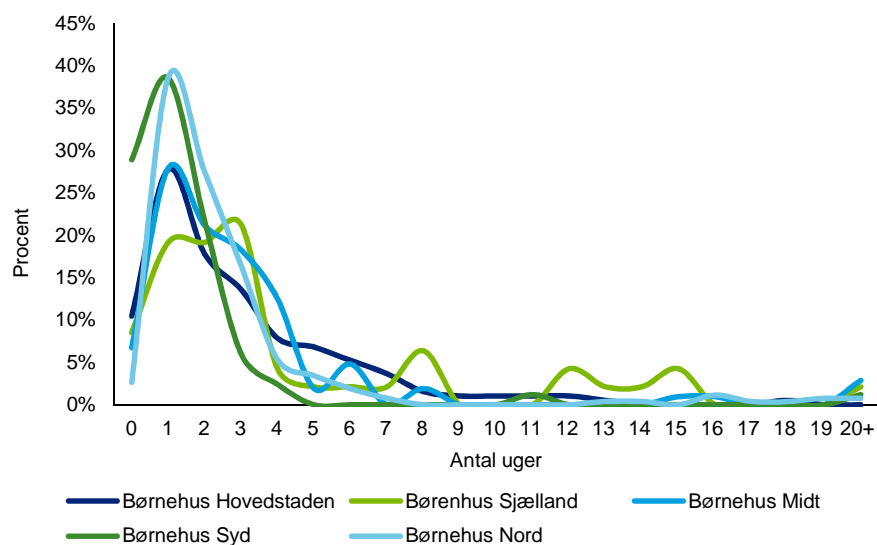
På tværs af alle sagerne er den gennemsnitlige opstartstid 17 dage.

I bilag G er vedlagt en oversigt over varigheden af opstarten for henholdsvis sager om seksuelle og voldelige overgreb, jf. figur 72. Heraf fremgår det, at typen af overgreb ikke ser ud til at påvirke varigheden af opstarten nævneværdigt.

Det kan således konstateres, at de første samråd i langt hovedparten af sagerne finder sted rimelig kort tid efter oprettelsen af sagen. Det ses dog også, at der er sager, hvor opstarten trækker betydelig længere ud.

Figur 42 er en oversigt over opstarten af sagerne fordelt på de enkelte børnehuse.

Figur 42. Antal børnehussager fordelt på varighed af opstarten og børnehuse (procent), 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 687. Et mindre antal sager har en dato for første sagssamråd, der ligger før oprettelsesdatoen, hvorfor disse ikke er medtaget i denne opgørelse. I denne opgørelse er medtaget både afsluttede og aktive sager, hvor der er registreret mindst ét sagssamråd. **Note:** Nul uger angiver, at det første sagssamråd afholdes på samme dag, som sagen er oprettet.

Det fremgår af figuren, at Børnehus Syd adskiller sig betydeligt fra de øvrige børnehuse. I Børnehus Syd afholdes første sagssamråd i en tredjedel af sagerne på samme dag, som sagen er oprettet. Mens dette kun finder sted i ganske få sager i de øvrige børnehuse. Det virker usandsynligt, at det i så mange tilfælde skulle kunne være muligt at samle samtlige relevante myndigheder til sagssamråd samme dag, som sagen blev oprettet, hvorfor forskellen mellem Børnehus Syd og de øvrige børnehuse kunne tænkes at skyldes en forskel i registreringspraksis i dokumentationssystemet.

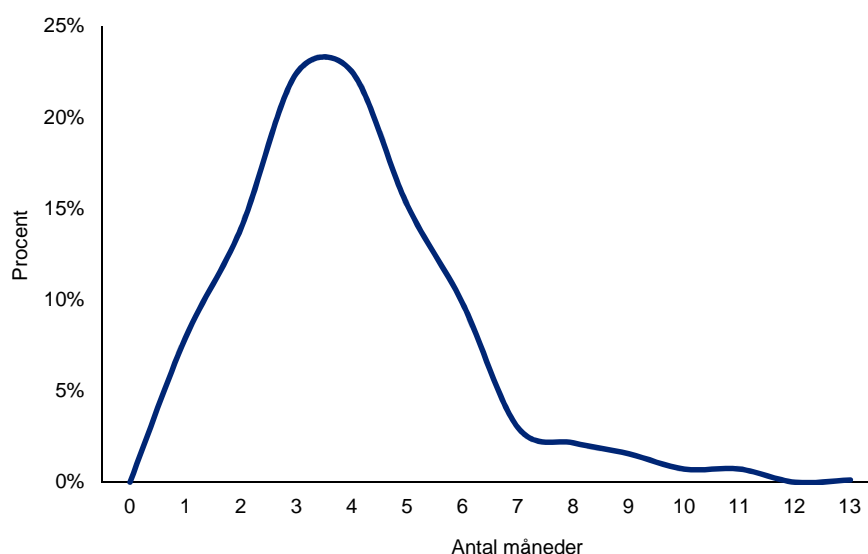
Der er også en vis indbyrdes forskel i opstarten af sagerne mellem de øvrige børnehuse. I Børnehus Nord er 40 procent af sagerne således opstartet indenfor en uge, mens samme andel er 29 procent i Børnehus Sjælland.

For alle børnehusene gælder dog, at mindst 65 procent af sagerne er opstartet indenfor tre uger efter oprettelsen.

Varighed af sagsforløbet

Nedenstående figur viser den registrerede varighed af sagsforløbet ved børnehusene opgjort på baggrund af data fra Børnehus IT.

Figur 43. Antal børnehussager fordelt på registreret varighed af sagsforløbet (procent), 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 835. I denne opgørelse er udelukkende medtaget afsluttede sager. **Note:** En måned er opgjort til 30 dage.

Den gennemsnitlige varighed af sagerne ved børnehusene er 104 dage (svarende til 3,5 måneder), hvis det antages, at en måned varer 30 dage.

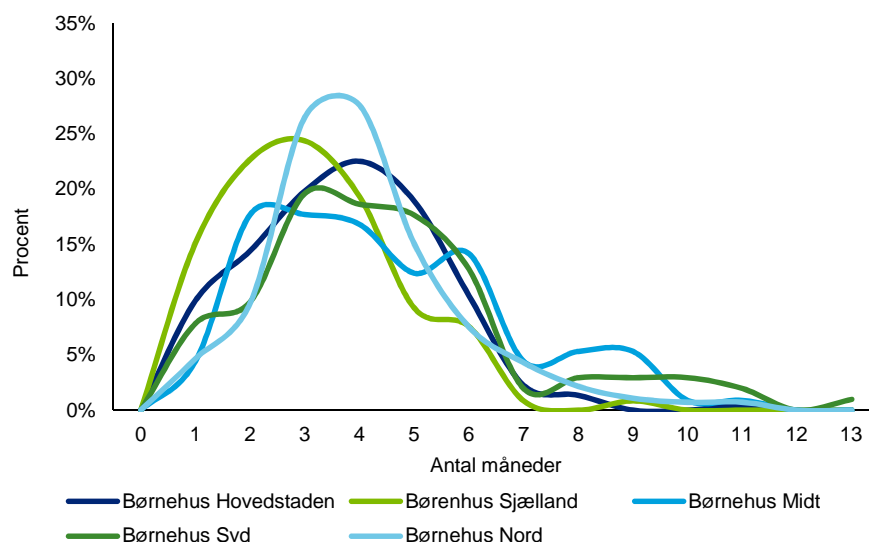
Som ovenstående figur viser, dækker dette dog over en betydelig variation mellem de enkelte sager. 22 procent af sagerne i børnehusene afsluttes således indenfor to måneder, 45 procent varer 3-4 måneder, 25 procent varer 5-6 måneder, og otte procent varer mere end seks måneder.

Der kan naturligvis være mange forklaringer på den observerede variation i varigheden af sager. Komplekse sager må alt andet lige forventes at tage længere tid at behandle end lettere sager, og det kan også tænkes, at en sag kan trække ud, fordi børnehusene afventer aktiviteter eller resultater udført af andre myndigheder. Ydermere kan børnehusene have udfærdiget deres udredning og overleveret denne til kommunen, inden sagen registreres som afsluttet i Børnehus IT.

Det skal dog bemærkes, at enkelte kommunale medarbejdere har udtrykt i de gennemførte interview, at de har oplevet, at nogle børnehussager trækker ud, i forhold til at overholde fristen for færdiggørelsen af § 50-undersøgelsen.

I bilag G er vedlagt en oversigt over varigheden af børnehussagerne for henholdsvis sager om seksuelle og voldelige overgreb mod børn og unge, jf. figur 73. Heraf fremgår det, at der ikke umiddelbart er forskel på varigheden af de to typer af sager figur 44 viser forskellen i varigheden af sagerne mellem de fem børnehuse.

Figur 44. Antal børnehussager fordelt på registreret varighed af sagsforløbet og børnehuse (procent), 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 835. I denne opgørelse er udelukkende medtaget afsluttede sager. **Note:** En måned er opgjort til 30 dage.

Som figuren viser, er der en del forskelle på den registrerede varighed af sagerne mellem de fem børnehuse.

I Børnehus Hovedstaden og Børnehus Sjælland registreres henholdsvis 10 og 15 procent af sagerne som afsluttet indenfor en måned, mens samme andel udgør omkring fem procent i de øvrige børnehuse.

I Børnehus Sjælland registreres 82 procent af sagerne som afsluttet indenfor fire måneder, mens det samme gælder for 56-68 procent af sagerne i de øvrige børnehuse.

Igen skal det bemærkes, at der kan være mange mulige forklaringer på forskellene i varigheden af sagerne i de fem børnehuse. Det kan tænkes, at de observerede forskelle skyldes forskelle i sammensætningen af sager mellem børnehuse. Nogle børnehuse har muligvis flere mere komplekse sager end andre. Ydermere kan de observerede forskelle også skyldes forskelle i registreringspraksis på tværs af børnehuse.

I bilag G er vedlagt en figur, der viser sammenhængen mellem antallet af indsatser per sag og varigheden af sagsforløbet, jf. figur 74. Heraf fremgår det, at der kan ses en vis tendens til, at varigheden af sagsforløbet stiger i takt med, at antallet af indsatser per sag stiger. Det skal dog bemærkes, at antallet af sager, hvor der er blevet leveret mange indsatser er ganske lavt, hvorfor ovenstående observation skal betragtes med en vis forsigtighed.

5.3. Overlevering og myndighedsansvar

Ansvarsfordelingen mellem kommuner og børnehuse er fastlagt i bekendtgørelsen for børnehuse, der angiver, at børnehuse skal *”bidrage til den børnefaglige undersøgelse”* i sager indenfor målgruppen¹⁵.

Når børnehuse har koordineret og bidraget til undersøgelsen i en sag, skal resultaterne således overleveres til kommunen som bidrag til myndighedens børnefaglige undersøgelse. Dette sker typisk gennem en kombination af et afsluttende sagssamråd, hvor børhuses samlede vurdering fremlægges og drøftes, og en skriftlig afrapportering af resultaterne af undersøgelsesforløbet.

Samtidig fremgår det af bekendtgørelsen, at det er *”barnets eller den unges handlekommune, der har myndighedsansvaret under hele forløbet.”*¹⁶ Både kommuner og børnehuse oplever generelt denne ansvarsfordeling som relativt klar, og de fleste ledere og medarbejdere i kommunerne oplever, at børnehuse er bevidste om skillelinjen mellem børhuses undersøgelsesansvar og kommunernes myndighedsansvar, og det er ligeledes oplevelsen, at børnehuse i vidt omfang lever op til deres ansvar for at bidrage til kommunernes børnefaglige undersøgelse med den viden, de selv får gennem det undersøgelsesforløb, der finder sted i børnehuse.

Netop i forbindelse med afrundingen af børnehusforløbet og den overlevering af viden, der finder sted i denne del af processen, kan der dog i nogle tilfælde opstå udfordringer.

Både i spørgeskemabesvarelserne fra kommunerne og i de opfølgende kvalitative interview har enkelte medarbejdere fra kommunerne peget på, at de til tider oplever, at børnehuse træder ind på myndighedens område ved at pege på konkrete indsatser eller foranstaltninger, som de mener bør igangsættes for børnene/de unge. Kommunerne oplever det især som et problem, hvis børnehuse deler disse anbefalinger med barnet/den unge og familien, der i så fald kan få stillet noget i udsigt, som kommunen ikke nødvendigvis kan bevilge.

Den kvalitative erfaringsopsamling indikerer samtidig, at der er meget stor forskel på kommunernes såvel som de individuelle medarbejders holdning til afgrænsningen af børhuses ansvar i forhold til myndigheden.

Nogle foretrækker, at børnehuse alene afdækker og beskriver barnets/den unges udækkede behov og dermed overlader det til myndighedssagsbehandleren, der har kendskab til familiens samlede situation og kommunens tilbudsvifte, at anbefale indsatser.

”Jeg kunne ønske, at man [børnehuset] ikke tilbød børn ting, som vi ikke nødvendigvis kan bevilge.”

Medarbejder i en kommune

¹⁵ Bekendtgørelse om børnehuse § 1, stk. 1. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

¹⁶ Bekendtgørelse om børnehuse § 1, stk. 1. Kilde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

”Det er rart, at børnehuset kommer med anbefalinger til indsatser. Nogle gange kender de familien bedst, hvis det er en helt ny sag. Det er jo myndigheden, der bestemmer i sidste ende.”

Medarbejder i en kommune

”Finansieringen af eventuelle køb af relaterede ydelser sker ved særskilt afregning mellem driftskommunen og køber. Køber skal betale de faktiske omkostninger forbundet med ydelserne.”

Bekendtgørelse om børnehuse § 5, stk. 6

Andre ønsker, at børnehuse går væsentlig længere ved at anbefale konkrete indsatstyper eller i nogle tilfælde specifikke tilbud. Disse medarbejdere anfører typisk, at børnehuses rapport kun udgør et af flere input til den samlede undersøgelse, og at myndighedsrådgiveren ud fra sin helhedsorienterede viden om familien godt kan anbefale tildeling af andre indsatser end børnehuset. Flere af disse medarbejdere oplever dog, at de typisk er helt enige i børnehuses anbefalinger, der i et vist omfang baserer sig på den forudgående dialog på samrådene, hvilket kan være en medvirkende årsag til, at de ikke oplever børnehuses konkrete anbefalinger som problematiske.

Erfaringsopsamlingen indikerer derfor også, at det vigtigste for mange kommuner er, at der foretages en forventningsafstemning med børnehuse om, hvad der bør være indeholdt i deres endelige afrapportering på forløbet, hvilket de fleste steder også har fundet sted.

Flere steder har man valgt en løsning, hvor børnehuses medarbejdere i den mundtlige dialog med myndighedsrådgiveren kan give anbefalinger til relevante indsatstyper, mens selve den skriftlige vurdering alene beskriver barnets/den unges situation og behov i forhold til overgrebsproblematikken.

5.4. Tilkøbsydelser

Bekendtgørelsen for børnehuse og kvalitetstandarderne giver mulighed for, at driftskommunerne i regi af børnehuse kan udbyde tilkøbsydelser, der ligger udover den indsats, der ydes i forbindelse med børnehussager¹⁷. Disse ydelser kan bestå af både yderligere undersøgelsesaktiviteter som for eksempel forældreresourceundersøgelser, der omfatter psykologiske undersøgelser, og længerevarende egentlige behandlingsforløb for børn/unge og forældre.

Driftskommunerne gør i begrænset omfang brug af muligheden for at tilbyde tilkøbsydelser i forbindelse med børnehusforløb. I flere af børnehuse forventes det, at der igangsættes undersøgelser af mulighederne for at udbyde udvalgte tilkøbsydelser, når arbejdet med udviklingen af børnehuses kerneydelser er endeligt på plads, og kommunernes efterspørgsel efter denne type ydelser er afsøgt nærmere.

Det begrænsede udbud af tilkøbsydelser afspejles i interviewene med ledere og medarbejdere i kommunerne. Kommunerne er generelt ikke bevidste om muligheden for at tilkøbe ydelser i børnehuset og efterspørger typisk heller ikke aktivt disse ydelser. I en del interview anføres det samtidig, at det kunne være hensigtsmæssigt, om børnehuset kunne varetage samtaleforløb udover de 6-8 samtaler, der normalt indgår i krisestøtteforløbene. På denne måde

¹⁷ Socialstyrelsen: Kvalitetsstandarder for børnehuse i Danmark, september 2013 og Bekendtgørelsen om børnehuse § 5, stk. 6. Kilder: <http://www.socialstyrelsen.dk/born-og-unge/overgreb/boernehuse/kvalitetsstandarder> og <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

kunne det undgås, at børn eller unge, der har behov for et længere forløb, skal skifte behandler, når børnehussagen afsluttes.

En stor del af de interviewede medarbejdere vurderer dog, at der skal være tale om ganske særlige forhold i sagen, for at kommunen vil anvende børnehuset som leverandør af disse ydelser, idet mange kommuner arbejder efter et princip om, at de psykologer, der er tilknyttet kommunen, i udgangspunktet skal anvendes til denne type behandlingsforløb.

Der fremhæves to årsager til, at kommunerne i enkelte tilfælde kunne have behov for at bruge børnehuset fremfor deres egen leverandør. For det første kunne det være tilfældet, hvis der var behov for en hurtig igangsættelse af behandlingen, og den kommunale leverandør ikke kunne imødekomme dette. For det andet kunne der være tale om en sag, hvor der var behov for nogle helt særlige kompetencer. Generelt er oplevelsen i kommunerne dog, at deres egne psykologer er kvalificeret til at tage sig af sagerne.

Børnehusenes ledere forholder sig generelt positivt til muligheden for at driftskommunerne tilbyder tilkøbsydelser i børnehusene. Én børnehusleder anfører, at det måske vil kunne bidrage til medarbejderfastholdelsen, hvis psykologerne i børnehusene får mulighed for også at gennemføre egentlige behandlingsforløb.

5.5. Konklusion – Sagsforløbet i børnehusene

Kapitlet afdækker kommunernes oplevelser af samarbejdet med børnehusene som led i §50-undersøgelsen, jf. opdraget. Faserne i sagsforløbet er beskrevet i kvalitetsstandarderne for børnehusene, og den gennemførte analyse er struktureret i forhold til disse.

Samlet set tegner der sig et billede af, at langt de fleste involverede aktører oplever børnehusforløbene som velfungerende, og at børnehusene varetager deres opgaver i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge på en hensigtsmæssig måde. Erfaringsopsamlingen identificerer samtidig en række udfordringer i processen, der har betydning for samarbejdet og håndteringen af sager om overgreb mod børn og unge.

For det første opleves det blandt nogle medarbejdere i børnehusene og i sundhedsvæsenet, at ikke alle sager i målgruppen rent faktisk ender i et børnehusforløb, og nogle medarbejdere i kommunerne oplever ligeledes, at målgruppekriterierne giver plads til gråzoner, når de skal anvendes i praksis.

For det andet opleves der til tider en lang sagshåndteringstid enkelte steder i processen, der kan vanskeliggøre blandt andet overholdelsen af tidsfrister.

For det tredje er der i nogle tilfælde uklarhed om, hvor langt børnehusene skal gå i deres vurdering af sagerne i forbindelse med deres afrunding af sagen med kommuner og familier.

6. Det tværsektorielle samarbejde

Det tværsektorielle samarbejde udgør en væsentlig del af formålet med etableringen af børnehusene. I dette kapitel analyseres derfor oplevelsen af det tværsektorielle samarbejde i børnehusene blandt de involverede aktører.

En vigtig del af formålet med oprettelsen af børnehusene er at inddrage de relevante myndigheder og fagpersoner i sager om overgreb mod børn og unge, så der kan udveksles oplysninger mellem myndighederne. Hensigten er blandt andet at sikre, at der skabes et fælles videngrundlag i sagerne og dermed kan ydes en koordineret indsats, der sikrer et skånsomt forløb for barnet/den unge.

Det fremgår eksplicit af opdraget for erfaringsopsamlingen, at der skal sættes særligt fokus på at belyse aktørernes erfaringer med det tværsektorielle samarbejde i børnehusene.

I dette kapitel analyseres derfor erfaringerne med samarbejdet mellem kommune, politi og sundhedsvæsenet i børnehusene. Kapitlet er baseret på en kombination af data fra de kvalitative interview, spørgeskemaundersøgelserne, fokusgrupperne samt Børnehus IT.

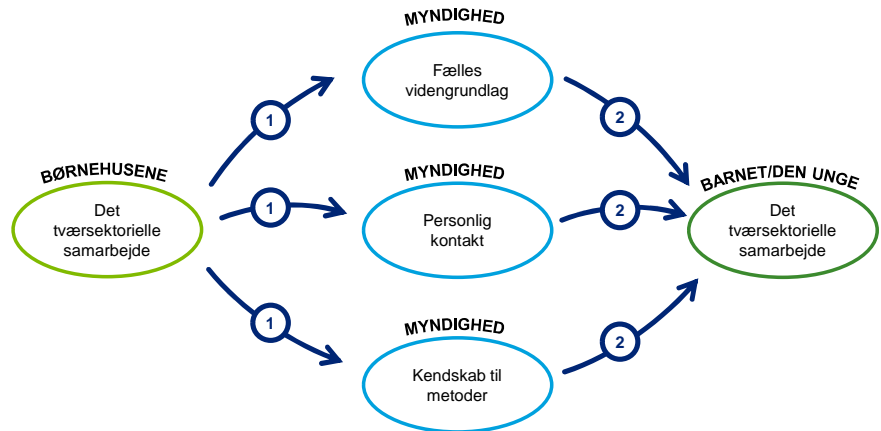
Det tværsektorielle samarbejde mellem kommune, politi og sundhedsvæsenet er hovedsagelig centreret omkring sagssamrådene, hvor konkrete sager om overgreb mod børn og unge behandles. Derudover foregår samarbejdet mellem de forskellige sektorer i og omkring børnehusene i forbindelse med børnehussamråd, temadage og øvrige mødeaktiviteter afholdt af børnehusene samt gennem uformel sparring og dialog.

Børnehussamrådene samler lige som sagssamrådene de relevante fagpersoner, som er involveret i børnehussamarbejdet. På børnehussamrådene drøftes opmærksomhedspunkter i det løbende tværsektorielle samarbejde i børnehusene. På børnehusenes temadage deltager kontaktpersonerne fra kommunernes myndigheder, og temadagene skal således sikre videns- og erfaringsudveksling mellem kommunerne og børnehuset.

Det er generelt oplevelsen blandt de adspurgte myndigheder og fagpersoner, der deltager i det tværsektorielle samarbejde, at samarbejdet er velfungerende, og at det skaber stor værdi for både de involverede myndigheder og de implicerede børn.

På baggrund af erfaringerne fra de gennemførte interview og fokusgrupper kan der tegnes følgende værdikæde for det tværsektorielle samarbejde i børnehuse.

Figur 45. Værdikæde for det tværsektorielle samarbejde

Det tværsektorielle samarbejde i børnehuse skaber således værdi i to trin. Som konsekvens af at samtlige relevante myndigheder og fagpersoner mødes og udveksler oplysninger i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge, skabes der potentielt tre gevinster hos de involverede myndigheder:

- For det første opbygges der et fælles videngrundlag mellem myndigheder i den konkrete sag.
- For det andet opnår de involverede parter en personlig kontakt, der styrker og letter samarbejdet.
- For det tredje opnår de medarbejdere, der deltager i det tværsektorielle samarbejde, øget kendskab til de metoder og problemstillinger, der er væsentlige for de øvrige sektorer.

Disse tre potentielle gevinster for de involverede myndigheder fører tilsammen til, at det enkelte barn/den enkelte unge oplever en mere skånsom indsats i den konkrete sag.

Det skal bemærkes, at ovenstående er en beskrivelse af, *hvordan* de personer, der har deltaget i erfaringsopsamlingen, beskriver værdiskabelsen ved det tværsektorielle samarbejde, og er ikke nødvendigvis et udtryk for, at dette finder sted i *samtlig* sager i børnehuse.

I den efterfølgende analyse af det tværsektorielle samarbejde fokuseres først på de involverede myndigheders og fagpersoners oplevelse af sagssamrådene. Herefter analyseres de involverede personers oplevelse af de øvrige aktiviteter, der foregår i og omkring børnehuse.

6.1. Sagssamråd

Sagssamrådene er centrale for, at børnehuse kan varetage den koordinerende indsats mellem de forskellige relevante aktører i sager om overgreb

mod børn og unge. I sagssamrådene skal de involverede myndigheder og fagpersoner således bringes sammen, og relevante oplysninger skal udveksles mellem myndighederne. Formålet er, at der kan ydes en koordineret og skånsom indsats, der belaster barnet/den unge mindst muligt.

I det efterfølgende afsnit analyseres derfor, om sagssamrådene medvirker til at skabe øget personlig kontakt mellem de involverede myndigheder og fagpersoner.

Herefter analyseres, om sagssamrådene bevirker, at der opbygges et større fælles videngrundlag i de enkelte sager gennem en større grad af udveksling af oplysninger på tværs af de involverede myndigheder.

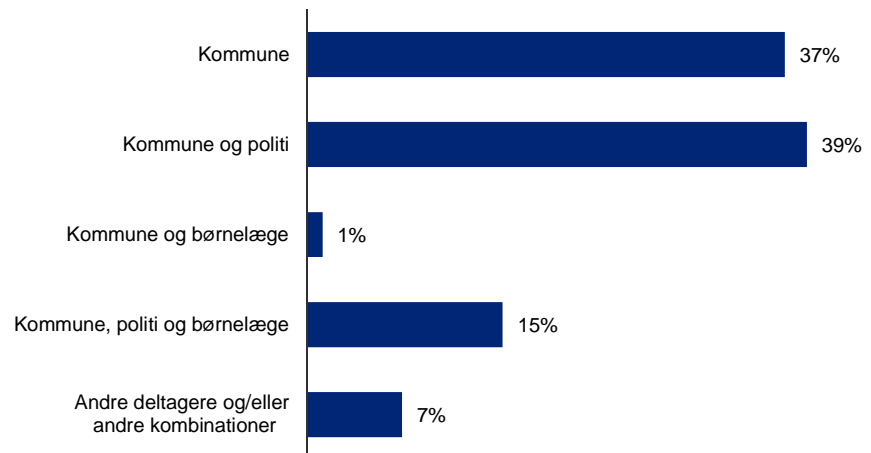
Dernæst analyseres aktørernes oplevelse af, om sagssamrådene giver dem et større tværsektorielt kendskab, og til sidst beskrives, om sagssamrådene samlet set bidrager til en bedre og mere skånsom indsats overfor det enkelte barn/den enkelte unge.

Øget personlig kontakt

Der er gennemført næsten 1.100 sagssamråd i børnehusene i kalenderåret 2014. På baggrund af Børnehus IT er det muligt at opgøre den konkrete inddragelse af medarbejdere fra henholdsvis kommuner, politi og sundhedsvæsenet i de afholdte sagssamråd.

Figur 46 viser således antallet af sagssamråd med deltagelse af repræsentanter fra henholdsvis kommuner, politi og sundhedssektor.

Figur 46. Antal sagssamråd fordelt på deltagende myndigheder, 2014

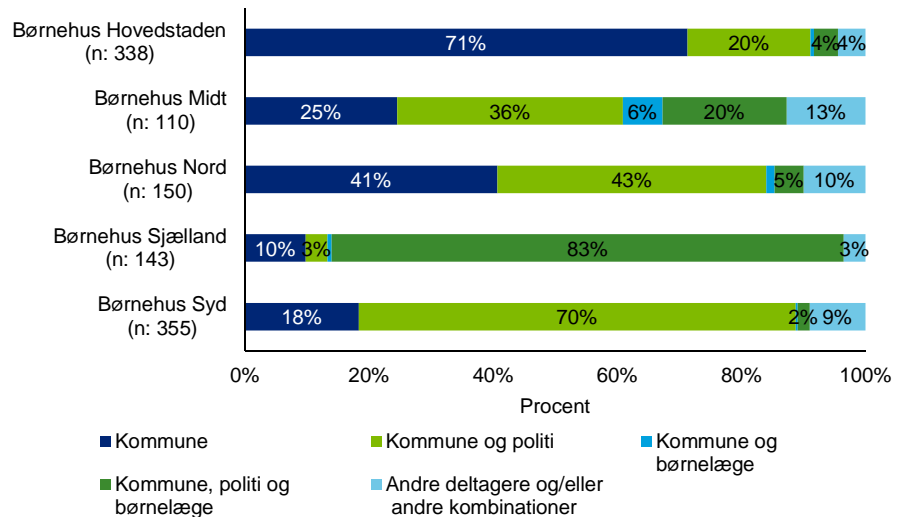
Kilde: Børnehus IT. **N:** 1.096. **Note:** Andre deltagere kan for eksempel være barnet/den unge, pårørende og personale fra bo- eller opholdssteder. Grundet afrundinger af decimalerne summer de angivne procenter ikke til 100.

Som det fremgår af figuren, bliver 39 procent af sagssamrådene afholdt med deltagelse af repræsentanter fra kommune og politi. Et mindre antal (1 procent) afholdes mellem kommune og børnelæge, og børnehusene har samlet

set afholdt 235 sagssamråd (svarende til 15 procent), hvor alle tre myndigheder har været repræsenteret.

Som nedenstående figur viser, dækker dette dog over ganske tydelige forskelle i sammensætningen af sagssamrådene på tværs af børnehusene.

Figur 47. Antal sagssamråd fordelt på deltagende myndigheder og børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. **Note:** Andre deltagere kan for eksempel være barnet/den unge, pårørende og personale fra bo- eller opholdssteder.

Der forekommer umiddelbart ikke at være noget gennemgående mønster i, hvilke aktører der deltager i sagssamrådene på tværs af børnehusene.

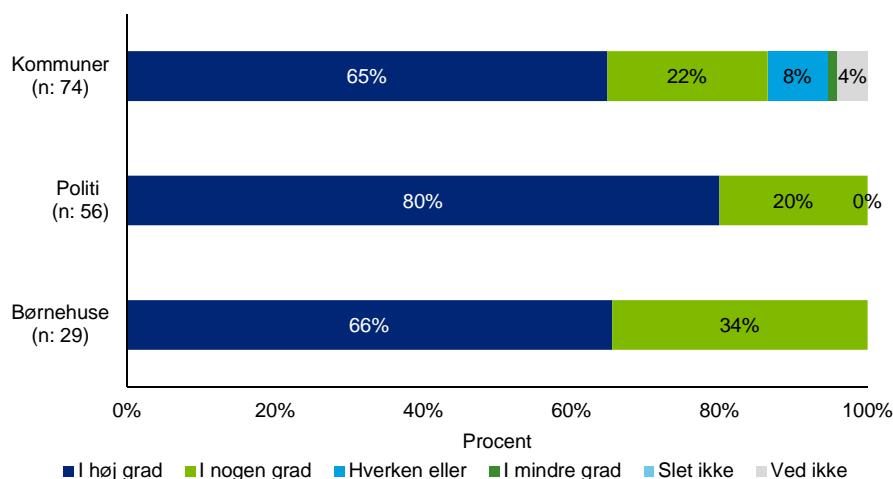
I Børnehus Hovedstaden deltager i overvejende grad (71 procent) alene medarbejdere fra kommunerne i sagssamrådene. I Børnehus Midt og Børnehus Nord er der en relativt ligelig fordeling af sagssamråd afholdt med medarbejdere fra kommunerne alene og sagssamråd afholdt med medarbejdere fra kommuner og politi. På 83 procent af sagssamrådene i Børnehus Sjælland deltager både kommune, politi og børnelæge, og også i Børnehus Syd deltager kommune og politi i hovedparten af sagerne (70 procent).

De observerede forskelle kan enten skyldes forskelle i registreringspraksis mellem børnehusene, eller de kan afspejle, at børnehusene i stærkt varierende grad inddrager de forskellige aktører i det tværsektorielle samarbejde.

I det efterfølgende undersøges oplevelsen blandt de deltagende personer af, om de relevante myndigheder deltager i sagssamrådene.

Nedenstående figur viser således de adspurgte medarbejders vurdering af, om børnehusene sikrer, at samtlige relevante myndigheder og fagpersoner deltager i sagssamrådene. Der er udelukkende medtaget besvarelser fra medarbejdere, der har angivet, at de har deltaget i mindst ét sagssamråd.

Figur 48. Deltager samtlige relevante myndigheder i sagssamrådene?

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner, politikredse og børnehuse. **Note:** I opgørelsen indgår udelukkende personer, der har angivet, at de har deltaget i et eller flere sagssamråd i børnehuse.

Både blandt kommunerne, politiet og børnehuse selv er der en klar oplevelse af, at relevante myndigheder og fagpersoner deltager i sagssamrådene. Således angiver mellem 65 og 80 procent af de deltagende personer, at dette i høj grad er tilfældet, og ingen angiver, at dette slet ikke er tilfældet.

På baggrund af de gennemførte interview og fokusgrupper med disse aktører er det ligeledes konklusionen, at børnehuse formår at samle de relevante myndigheder omkring det tværsektorielle samarbejde.

Også blandt medarbejderne i sundhedsvæsenet er oplevelsen, at samrådene generelt samler de relevante myndigheder.

Der er dog flere børnelæger, der fremhæver, at de godt kunne tænke sig, at børnelægerne og i et vist omfang også retsmedicinerne i højere grad blev inddraget i flere sager og også gerne i sager, hvor der ikke er blevet foretaget en lægelig undersøgelse af barnet/den unge. Det pointeres, at det sundhedsfaglige personale vil kunne bidrage med generelle perspektiver på sundhed og trivsel, der kan være relevante i udredningen af sager om overgreb mod børn og unge.

Der fremhæves dog også en række barrierer for øget inddragelse af sundhedsvæsenet i børnehuse. Blandt retsmedicinerne nævnes det som en barriere for øget inddragelse, at de udelukkende kan blive rekvireret af politiet og ikke direkte af kommunen, og blandt børnelægerne opleves det som en udfordring, at de ikke selv kan henvise sager til børnehuse, men i stedet skal afvente, at kommunen starter en sag.

Fælles for både børnelæger og retsmedicinere er, at transporttiden og planlægningen af samarbejdet med børnehuse opleves som en udfordring. Det

opleves således som vanskeligt at afsætte yderligere tid til samarbejdet. Herudover oplever de, at regionerne ikke har fået tilstrækkelige ressourcer til at prioritere samarbejdet i børnehusene.

Som tidligere nævnt er der enkelte steder blevet etableret faste mødedage for medarbejderne i sundhedsvæsenet i børnehusene. Dette opleves generelt som en god løsning på praktikken omkring inddragelsen.

”Det er nyttigt, når man har haft øjenkontakt. Det giver en bedre forståelse.”

Børnelæge

Blandt alle tre sektorer, der indgår i det tværsektorielle samarbejde i børnehusene, går det igen, at den personlige kontakt og relation, der skabes mellem repræsentanterne fra de forskellige myndigheder i det tværsektorielle samarbejde, opleves som særdeles positiv og givende.

En retsmediciner fremhæver for eksempel, at det tværsektorielle samarbejde forkorter kommunikationsvejene til de andre sektorer, i kraft af at der bliver etableret personlige kontakter mellem myndighederne, og at den personlige kontakt bevirker, at småproblemer kan ryddes af vejen med det samme.

Erfaringsopsamlingen viser således, at der er en oplevelse blandt aktørerne af, at de relevante myndigheder og fagpersoner generelt deltager i sagssamrådene, og at dette medfører en øget personlig kontakt mellem aktørerne, der opleves som særdeles værdifuld. Sundhedsvæsenet inddrages mindst i det tværsektorielle samarbejde og vurderer selv, at der er et potentiale ved en større inddragelse. Det er dog også identificeret en række barrierer for yderligere inddragelse af sundhedsvæsenet i børnehusene.

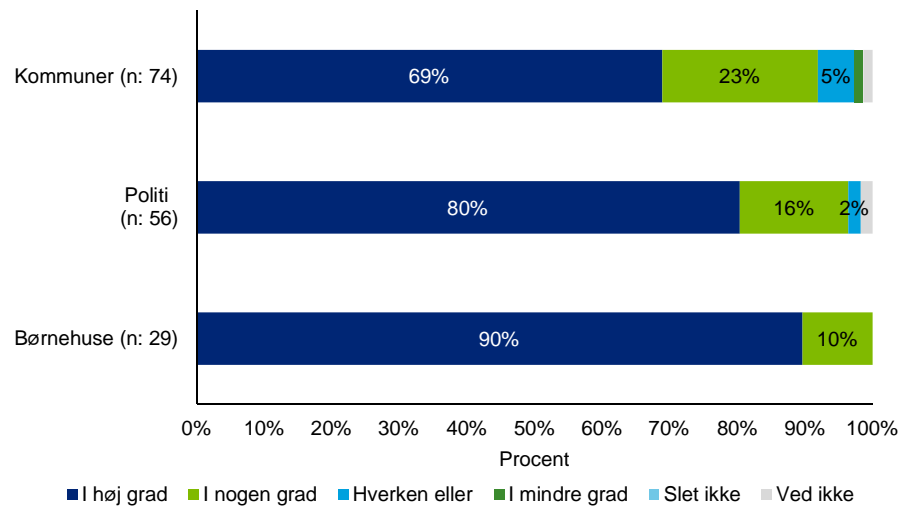
Større fælles videngrundlag

Som beskrevet i kvalitetsstandarderne for børnehusene er en væsentlig del af formålet med det tværsektorielle samarbejde i børnehusene, at der kan foregå en udveksling af oplysninger på tværs af de involverede myndigheder, der ikke tidligere har været muligt, og at der dermed kan skabes et større fælles videngrundlag i de konkrete sager.

Det er en udbredt oplevelse blandt de adspurgte medarbejdere i både kommuner, politi og børnehuse, der har deltaget i mindst ét sagssamråd, at der

udveksles relevante oplysninger mellem myndighederne i sagssamrådene, jf. nedenstående figur.

Figur 49. Udveksles der relevante oplysninger i sagssamrådene?

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner, politikredse og børnehuse. **Note:** I opgørelsen indgår udelukkende personer, der har angivet, at de har deltaget i et eller flere sagssamråd i børnehuse.

Mellem 69 og 90 procent af medarbejderne fra henholdsvis kommuner, politi og børnehuse angiver således, at der i høj grad udveksles oplysninger om den pågældende sag mellem myndigheder og fagpersoner i sagssamrådene.

På baggrund af de gennemførte interview og fokusgrupper kan det ligeledes konstateres, at det generelt er opfattelsen blandt de involverede myndigheder og fagpersoner, at sagssamrådene bidrager til en udveksling af oplysninger, der ikke tidligere har været mulig.

”Børnehuse kan sikre, at der sker en oversættelse af, hvad der bliver sagt fra de forskellige involverede [myndigheder], og de forstår, hvad det betyder for det fremadrettede arbejde.”

Børnehusleder

I denne forbindelse har børnehuse også en vigtig koordinerende rolle i forhold til at indkalde til møder, udarbejde dagsordner, agere mødeleder osv., så den fælles viden, der opbygges i sagssamrådene, også bliver dokumenteret og videreformidlet, så den kan anvendes i den videre behandling af den pågældende sag.

Børnehuslederne påpeger selv, at de oplever, at det tværsektorielle samarbejde i børnehuse bidrager til, at der bliver tilvejebragt konkret viden i sagerne, som de enkelte myndigheder og fagpersoner ellers ikke ville have fået adgang til.

Samtidig kan børnehuse fungere, som en oversætter af de budskaber og den viden, der bliver genereret hos de forskellige myndigheder.

”Nogle kommunale sagsbehandlere ved ikke, at vi må udveksle oplysninger. [...] Det skyldes måske, at de fleste kommuner ikke har faste sagsbehandlere af disse sager.”

Medarbejder i politiet

Endelig fremhæves det, at der tidligere kunne gå information tabt mellem sektorerne i sager om overgreb mod børn og unge, men at børnehusene er med til at sikre, at dette ikke længere sker.

Der er dog enkelte medarbejdere i politiet, der angiver, at ikke alle medarbejdere i kommunerne er bekendt med mulighederne for at udveksle oplysninger i sager om overgreb om børn og unge, jf. citatet til venstre.

Bedre tværsektorielt kendskab

Især blandt medarbejderne i sundhedsvæsenet er det blevet fremhævet, at det tværsektorielle samarbejde er med til at give den enkelte deltager et nyttigt kendskab til de metoder, problemstillinger og perspektiver, der anvendes og gør sig gældende i de øvrige sektorer.

Det påpeges for eksempel, at kendskabet til, hvordan politiet planlægger og gennemfører efterforskningen, og hvilke informationer der i den forbindelse er vigtige for dem, er nyttig viden for en børnelæge, når vedkommende skal viderefremme resultaterne af en gennemført sundhedsfaglig udredning.

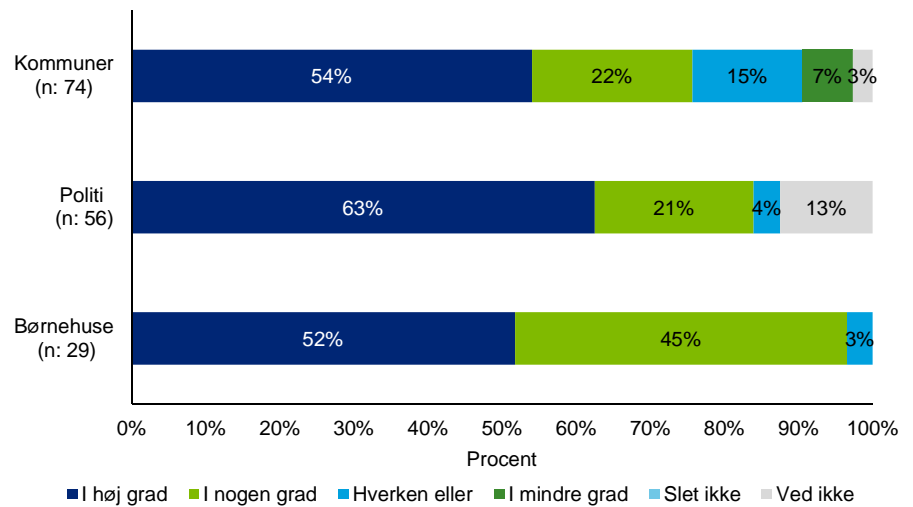
Det øgede kendskab til de øvrige sektorer muliggør således et øget fokus på de aspekter, der er vigtige for de øvrige sektorer, og som letter formidlingen på tværs af sektorer.

Under drøftelsen af det tværsektorielle samarbejde i de kvalitative interview har medarbejderne fra politiet og kommunerne ikke i samme grad fremhævet denne gevinst ved det tværsektorielle samarbejde. Det skyldes dog formentlig, at disse medarbejdere ikke har været opmærksomme på denne gevinst, der forventelig vil være til stede for alle aktører.

En bedre og mere skånsom indsats

Nedenstående figur viser således aktørernes vurdering af, om sagssamrådene er koordineret, så der ydes en skånsom indsats overfor barnet/den unge. Der er udelukkende medtaget besvarelser fra medarbejdere, der har angivet, at de har deltaget i mindst ét sagssamråd.

Figur 50. Koordineres forløbet i sagssamrådene, så der ydes en skånsom indsats?

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner, politikredse og børnehuse. **Note:** I opgørelsen indgår udelukkende personer, der har angivet, at de har deltaget i et eller flere sagssamråd i børnehuse.

Som det fremgår af figuren, er det den generelle oplevelse blandt de adspurgte medarbejdere i både kommunerne, politiet og børnehuse, at sagssamrådene medfører, at der ydes en skånsom indsats. Lidt over halvdelen af respondenterne indenfor hver målgruppe angiver således, at dette i høj grad er tilfældet.

Der er dog også nogle medarbejdere – særligt fra kommunerne – der udtrykker en større grad af skepsis. 15 procent af medarbejderne fra kommunerne besvarer således spørgsmålet med hverken eller, og syv procent svarer i mindre grad.

Denne observation underbygges af de gennemførte interview, hvor enkelte medarbejdere i kommunerne angiver, at oprettelsen af børnehuse ikke som ønsket har medført, at børnene kun skal fortælle deres historie én gang, og at sagssamrådene dermed ikke har medvirket til en mere skånsom indsats.

Det skal dog bemærkes, at ovenstående er udtryk for vurderingen blandt et mindre antal medarbejdere, og at sagssamrådene i overvejende grad opleves som skånsomme for barnet/den unge.

Centralt for oplevelsen af værdien af det tværsektorielle samarbejde for barnet/den unge er, at vedkommende skal opleve et samlet forløb forankret i børnehuset, hvor de forskellige myndigheder møder barnet/den unge i de samme omgivelser, fremfor flere forskellige forløb hos forskellige myndigheder.

Særligt børnehuslederne fremhæver, at det er deres oplevelse, at den fælles tilgang til barnet/den unge leder til mindre frustration hos børnene/de unge. Ydermere påpeges det, at børnene/de unge bliver mere rolige og trygge af at

”Ét barn = én sag fremfor fire sager.”

Børnehusleder

”Børnehusets involvering virker i overvejende grad overflødig, da den koordinerende sagsbehandler allerede er vant til at samle trådene og involvere alle relevante parter i sager om overgreb.”

Medarbejder i en kommune

opleve, at de voksne, der indgår i forløbet omkring sagen, kender hinanden og arbejder sammen. Den koordinerende indsats i børnehusene kan også være med til at forkorte det samlede sagsforløb for det enkelte barn/den enkelte unge, så barnet/den unge for eksempel ikke skal vente på at blive afhørt eller modtage en krisesamtale.

Der er dog også enkelte medarbejdere fra kommunerne, der nævner negative oplevelser omkring det tværsektorielle samarbejde, for eksempel at børnehusenes medarbejdere ikke har afklaret dagsordenen indbyrdes inden et sagssamråd, eller at børnehusenes medarbejdere ikke opleves at have udvist tilstrækkelig interesse for at få frembragt samtlige relevante oplysninger i en given sag.

Samlet set kan det dog konstateres, at det tværsektorielle samarbejde generelt opleves som velfungerende. Og kun ganske få af de interviewede medarbejdere giver udtryk for, at børnehusene ikke samlet set leverer værdi for børn/unge eller myndigheder.

6.2. Øvrige tværsektorielle aktiviteter

Der foregår også en række andre aktiviteter i børnehusene med henblik på at styrke og understøtte det tværsektorielle samarbejde: hovedsagelig børnehussamrådene og de temadage, der afholdes af børnehusene.

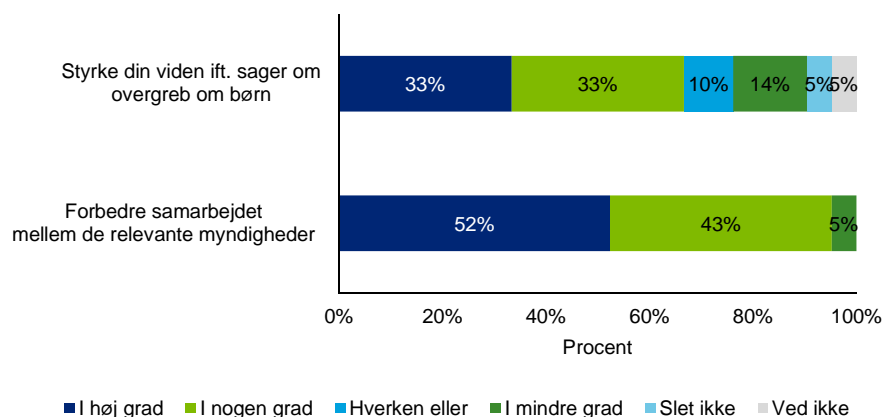
Børnehussamråd

Børnehusene afholder faste børnehussamråd med de involverede fagpersoner. Det er hensigten med disse møder at udvikle og fastholde den tværsektorielle ekspertise i sager om overgreb mod børn og unge. I børnehussamrådene deltager repræsentanter fra politiet og sundhedsvæsenet (børnelæger og retsmedicinere). Formålet med møderne er at dele erfaringer og opmærksomhedspunkter i forhold til både verserende sager og afsluttede sager. Til forskel fra sagssamrådene er fokus således ikke på én konkret sag i børnehuset.¹⁸

Figur 51 viser vurderingen af udbyttet af børnehussamrådene blandt de adspurgte medarbejdere i politiet, der har deltaget i mindst ét børnehussamråd.

¹⁸ Socialstyrelsen: Kvalitetsstandarder for børnehusene i Danmark, september 2013.

Figur 51. Medvirker børnehussamrådene til at:

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. N: 21.

De adspurgte medarbejdere i politiet, der har deltaget i børnehussamråd, vurderer generelt disse som udbytterige. En tredjedel af medarbejderne mener således, at børnehussamrådene i høj grad styrker deres viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge, mens en tredjedel mener, at børnehussamrådene i nogen grad styrker deres viden.

Over halvdelen af de adspurgte medarbejdere i politiet angiver, at børnehussamrådene i høj grad forbedrer samarbejdet mellem myndighederne og 43 procent mener, at dette i nogen grad er tilfældet.

Der er i de gennemførte interview med børnelæger og retsmedicinere ikke peget på konkrete udviklingspunkter til børnehussamrådene.

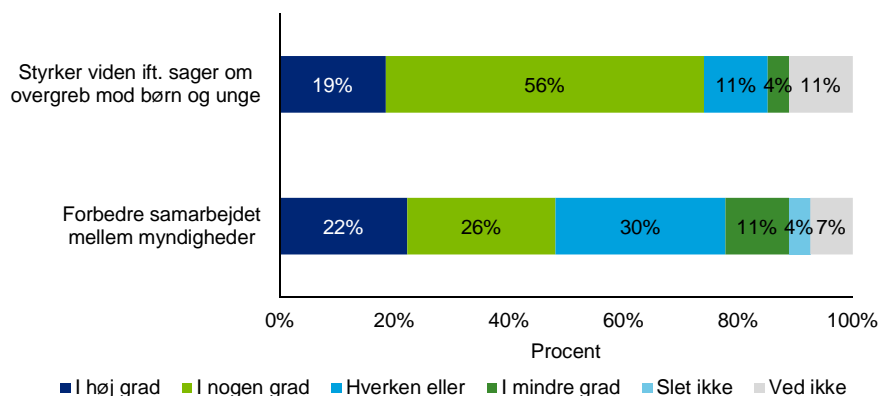
Temadage afholdt af børnehusene

Af kvalitetsstandarderne for børnehusene fremgår det, at børnehusene skal afholde to temadage om året med deltagelse af kontaktpersoner fra de kommuner, der benytter børnehusene. Formålet med temadagene er at sikre viden- og erfaringsudveksling om arbejdet med sager om overgreb mod børn og unge generelt.¹⁹

Nedenstående figur viser vurderingen af udbyttet af temadagene blandt de 27 adspurgte kommunale medarbejdere, der har deltaget i børnehusenes temadage.

¹⁹ Socialstyrelsen: Kvalitetsstandarder for børnehusene i Danmark, september 2013.

Figur 52. Medvirker de temadage, som børnehusene har afholdt, til at:

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner. N: 27.

Som det fremgår, er medarbejderne i kommunerne generelt positive i forhold til vurderingen af udbyttet af temadagene. 19 procent (svarende til fire medarbejdere) mener således, at temadagene i høj grad har styrket deres viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge, og 56 procent (svarende til ni medarbejdere) mener, at deres viden i nogen grad er blevet styrket. Der er dog også en mindre andel (4 procent), der har angivet, at temadagene i mindre grad har styrket deres viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge.

De kommunale medarbejdere er ligeledes generelt positive i forhold til vurderingen, om temadagene har medvirket til at forbedre samarbejdet mellem myndighederne, omend der her er lidt flere (15 procent), der angiver, at temadagene i mindre grad eller slet ikke medvirker til at forbedre samarbejdet.

I de kvalitative interview har flere medarbejdere fra kommunerne eksplicit efterspurgt flere tværkommunale arrangementer med fokus på videndeling om arbejdet med sager om overgreb mod børn og unge. Dette kunne tyde på, at der er potentiale for en udvidelse af børnehusenes temadage eller behov for synliggørelse af de nuværende aktiviteter overfor medarbejderne i kommunerne.

Samlet set oplever de involverede myndigheder de øvrige tværsektorielle aktiviteter i børnehusene som udbytterige i forhold til at styrke viden og forbedre samarbejdet mellem myndighederne.

Der er en tendens til, at børnehussamrådene i højere grad medvirker til at forbedre samarbejdet mellem myndighederne, mens temadagene i højere grad medvirker til at styrke de kommunale medarbejders viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge.

6.3. Konklusion – Det tværsektorielle samarbejde

Aktørernes erfaringer med det tværsektorielle samarbejde i børnehusene indgår som en væsentlig del af opgøret for erfaringsopsamlingen. Samarbejdet mellem kommune, politi og sundhedsvæsenet i børnehusene er derfor blevet belyst i dette kapitel ud fra de involverede aktørers erfaringer.

Samlet set viser erfaringsopsamlingen, at det tværsektorielle samarbejde i børnehusene generelt er velfungerende, og det opleves, at der skabes værdi for både myndigheder og barnet/den unge.

Analysen af sagssamrådene har vist, at disse i vid udstrækning opleves at involvere samtlige relevante myndigheder, at der foregår en høj grad af udveksling af oplysninger i sagssamrådene, og at sagssamrådene generelt medvirker til, at der ydes en skånsom indsats overfor barnet/den unge.

Analysen har dog også vist, at der er betydelige forskelle på, i hvilket omfang børnehusene inddrager de forskellige myndigheder i sagssamrådene. Ydermere peger analysen på et potentiale ved en øget inddragelse af børnelæger og retsmedicinere i børnehussamarbejdet.

De øvrige tværsektorielle aktiviteter i børnehusene opleves også generelt som udbytterige i forhold til at styrke viden og forbedre samarbejdet mellem myndighederne. Særligt oplever de adspurgte medarbejdere hos politiet, at børnehussamrådene bidrager til at forbedre samarbejdet mellem de involverede myndigheder.

På baggrund af de indsamlede oplysninger i forbindelse med erfaringsopsamlingen kan det beskrives, hvordan det tværsektorielle samarbejde skaber værdi gennem to trin. I første omgang kan samarbejdet medvirke til at skabe værdi for de involverede myndigheder ved at skabe et fælles videngrundlag i de konkrete sager, danne grundlag for øget personlig kontakt mellem myndighederne og give de deltagende medarbejdere større kendskab til de øvrige sektors metoder og problemstillinger. Herefter omsættes værdien for de involverede myndigheder til værdi for det implicerede barn/den implicerede unge ved at medvirke til, at disse oplever sagen som ét samlet og koordineret forløb.

De involverede aktørers erfaringer indikerer samlet set, at det tværsektorielle samarbejde i børnehusene opleves som velfungerende.

7. Organisatorisk forankring

Kapitlet beskriver organiseringen af børnehusene i fem driftskommuner og afdækker oplevelser og konsekvenser af denne organisering med hensyn til driftsansvar, geografisk tilgængelighed og tværgående forankring.

Aktørernes erfaringer med den organisatoriske forankring af børnehusene indgår som et væsentligt fokus for erfaringsopsamlingen, jf. projektets opdrag.

Den organisatoriske forankring af børnehusene knytter sig overordnet til kommunernes varetagelse af driftsansvaret, børnehusenes geografiske placering og den tværgående forankring af børnehusene.

Analysen af kommunernes varetagelse af driftsansvaret og den geografiske placering af børnehusene tager udgangspunkt i udvalgte spørgsmål fra spørgeskemaundersøgelserne, der nuanceres og uddybes med svar fra de kvalitative interview. Den tværgående forankring af børnehusene analyseres hovedsageligt ud fra data fra fokusgrupperne med henholdsvis børnehuslederne og Socialstyrelsen, suppleret med svar fra de kvalitative interview.

For at sikre børnehusenes fysiske tilgængelighed for alle kommuner i landet er der oprettet fem børnehuse (ét i hver region). Tre børnehuse har herudover etableret afdelinger i andre kommuner i regionen:

- Hillerød (Børnehus Hovedstaden)
- Esbjerg (Børnehus Syd)
- Herning (Børnehus Midt).

Børnehusenes placering er vist på kortet nedenfor.

Figur 53. Børnehusenes geografiske placering

Ansvar for børnehusenes drift varetages af de fem kommuner, børnehusene ligger i. Driftskommunerne er Aalborg, Aarhus, Odense, Næstved og København. Driftskommunerne står for børnehusenes etablering, fastlæggelse af driftsbudgetter og finansiering.

I dette kapitel undersøges den organisatoriske forankring af børnehusene. Konkret beskrives oplevelsen af samarbejdet og ansvarsfordelingen mellem børnehuse og driftskommuner, betydningen af børnehusenes geografiske placering for de aktører, der er involveret i samarbejdet, og den tværgående fælles forankring af de fem børnehuse.

7.1. Kommunernes varetagelse af driftsansvar

”Stk. 1: Driftskommunen for hvert børnehus fastsætter det samlede driftsbudget herfor. Stk. 2. Kommunerne i hver region betaler for driften af regionens børnehus samt eventuelt tilhørende satellit. Betalingen sker både via objektiv finansiering, jf. stk. 3, og via et fast beløb for hvert barn eller hver ung fra kommunen, som gennemgår et forløb i børnehuset, jf. stk. 4.”

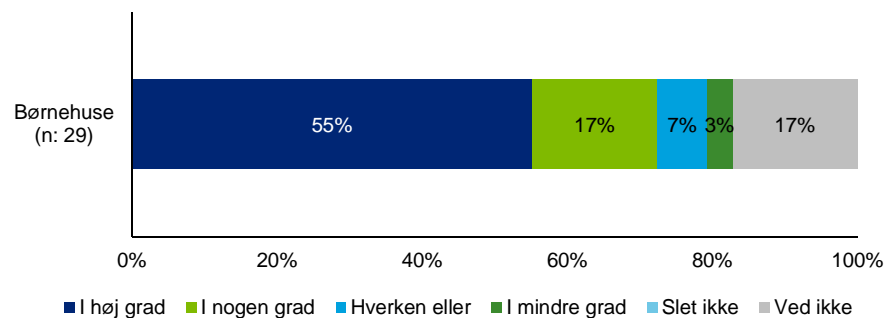
Bekendtgørelse om børnehuse § 5

Driftskommunerne er som beskrevet ansvarlige for at fastlægge børnehuses driftsbudget. Børnehuse finansieres af kommunerne i regionen gennem en blanding af et fast tilskud og betaling per børnehusforløb. Driftskommunerne fastlægger således de overordnede budget- og styringsmæssige rammer for arbejdet i de enkelte børnehuse.

Ansvarsfordeling

I børnehuse oplever mere end halvdelen af de adspurgte ledere og medarbejdere, at der i høj grad er en klar arbejdsfordeling mellem børnehuset og driftskommunen, jf. figur 54 nedenfor.

Figur 54. Vurdering af, om ansvarsfordelingen mellem driftskommuner og børnehuse er klar

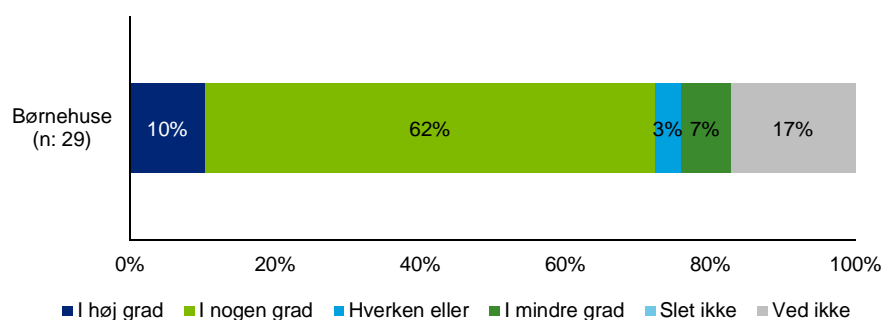
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse.

Ni ledere fra driftskommunerne har også vurderet klarheden af ansvarsfordelingen. En tredjedel af disse angiver, at de ikke kan svare på spørgsmålet, hvilket formodentlig skyldes, at disse ledere ikke selv indgår direkte i driften af børnehuse. Halvdelen af de resterende seks angiver, at de i høj grad oplever, at ansvarsfordelingen mellem børnehuse og driftskommuner er klar.

Finansiering

I børnehuse er der måske ikke overraskende i lidt mindre grad en oplevelse af, at de budgetter, driftskommunerne har fastlagt for børnehuse, i høj grad er store nok til at sikre et højt fagligt niveau. Børnehuses vurdering af finansieringen ses i figur 55.

Figur 55. Vurdering af, om finansieringen af børnehuset er tilstrækkelig til at sikre et højt fagligt niveau

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse.

62 procent af de adspurgte ledere og medarbejdere i børnehuse oplever dog i nogen grad, at finansieringen er tilstrækkelig til at sikre et højt fagligt niveau, mens syv procent i mindre grad oplever, at dette er tilfældet.

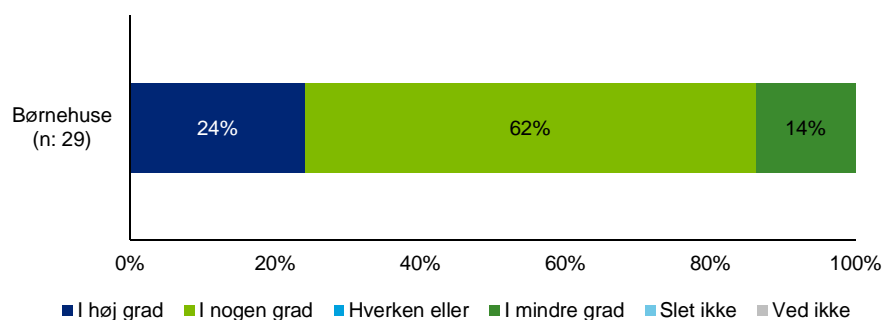
Af medarbejdernes kommentarer i spørgeskemaet fremgår det blandt andet, at nogle oplever, at der mangler ressourcer til at tilbyde mere opfølgning på sagerne i kommunerne. Blandt lederne anføres det, at det kan være vanskeligt at få den nuværende finansiering til at rumme udviklings- og opkvalificeringsaktiviteter.

Lederne i driftskommunerne er i begrænset omfang i stand til at vurdere børnehuses finansiering. Seks ud af ni besvarer således spørgsmålet med "Ved ikke". De resterende tre fordeler sig over både den positive og den negative del af skalaen. At lederne i driftskommunerne ikke selv føler sig i stand til at vurdere, om finansieringen af børnehuse er tilstrækkelig, kan skyldes, at de pågældende ledere ikke selv har deltaget i budgetlægningen for børnehuse.

Bemanding

Medarbejdere og ledere i børnehuse er endvidere blevet spurgt om deres vurdering af, om børnehuses bemanding er tilstrækkelig, jf. figur 56.

Figur 56. Vurdering af, om børnehuse er bemandede med tilstrækkeligt fast personale til at varetage opgaverne på en tilfredsstillende måde

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse.

Figuren viser, at næsten en fjerdedel af de adspurgte medarbejdere oplever, at børnehusenes bemanning er tilstrækkelig til at sikre en tilfredsstillende varetagelse af opgaverne i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge. Derudover svarer 62 procent, at bemanningen i nogen grad er tilstrækkelig. Der er dog samtidig 14 procent, der kun i mindre grad oplever bemanningen som tilstrækkelig.

Analysen viser, at børnehusene generelt er rimelig tilfredse med de rammer, som driftskommunerne udstikker for deres arbejde. Ansvarsfordelingen opleves overvejende som klar, og selvom vurderingen er lidt mere tilbageholdende med hensyn til finansiering og bemanning, er børnehusenes medarbejdere og ledere også her overvejende positive.

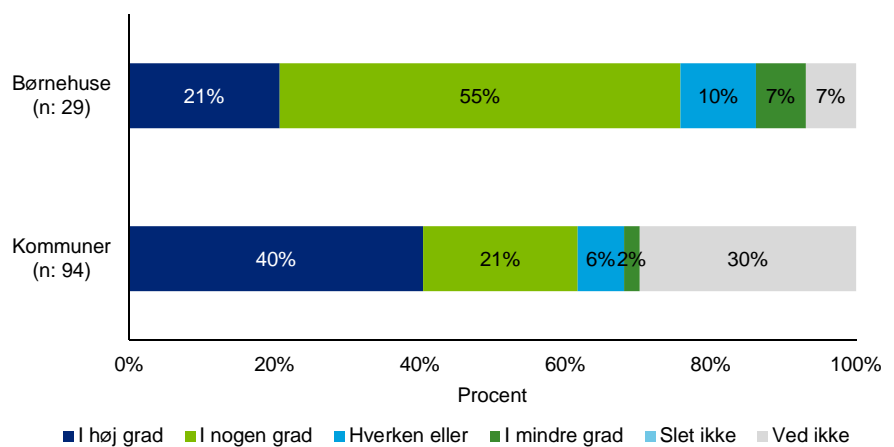
7.2. Børnehusenes geografiske placering

Organiseringen af børnehusene i fem driftskommuner (én i hver region) betyder, at børnehusene fordeler sig over det meste af landet. Samlingen af kompetencer på relativt få enheder medfører dog samtidig, at der for nogle aktører fortsat er relativt store afstande til det nærmeste børnehus eller den nærmeste afdeling.

I dette afsnit analyseres det, hvilke konsekvenser den geografiske organisering har for samarbejdet, og hvordan den geografisk organisering opleves hos de aktører, der indgår i børnehussamarbejdet.

Figur 57 viser oplevelsen i kommuner og børnehuse af, om den geografiske placering af børnehusene sikrer tilstrækkelig tilgængelighed. For de kommunale medarbejdere er der udelukkende medtaget besvarelser fra personer, der har angivet, at de har haft kontakt med børnehusene i forbindelse med en børnehussag.

Figur 57. Vurdering af, om placeringen af børnehusene sikrer tilstrækkelig geografisk tilgængelighed

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse.

Figuren viser, at mens 21 procent af lederne og medarbejderne i børnehuse i høj grad oplever, at der sikres tilstrækkelig tilgængelighed ved den geografiske placering af børnehuse, så er dette tilfældet for hele 40 procent af lederne og medarbejderne i kommunerne.

Samtidig mener 55 procent af børnehusmedarbejderne og 21 procent af medarbejderne i kommunerne, at placeringen i nogen grad sikrer tilstrækkelig tilgængelighed. Der er altså overordnet set relativt stor tilfredshed med den geografiske placering af børnehuse, selvom henholdsvis syv og to procent oplever, at tilgængeligheden i mindre grad sikres af børnehuses placering.

Det skal dog bemærkes, at 30 procent af de adspurgte medarbejdere i kommunerne har angivet, at de ikke er stand til at vurdere den geografiske placering af børnehuse.

”Det er vanskeligt for kriseramte familier at skulle transporteres langt. Det er min vurdering, at det ville være langt mere borgervenligt, såfremt børnehusets personale kunne komme til familien.”

Medarbejder i en kommune

Ikke desto mindre er geografien et af de temaer, der går igen flere steder i den kvalitative del af erfaringsopsamlingen blandt de involverede aktører. Dette er især tilfældet blandt medarbejdere i kommuner og politikredse, der ligger længere væk fra børnehuse. En del af børnehusmedarbejderne beskriver også, at de jævnligt hører fra både familierne, politiet og kommunerne, at afstanden er en udfordring.

I politiet opfattes den geografiske afstand også af nogle som en udfordring. I forbindelse med videoafhøringer skal en del forskellige mennesker være til stede, hvilket kan medføre logistiske vanskeligheder, og det er ligeledes tidskrævende for politiets medarbejdere selv. Nogle medarbejdere i politiet oplever, at den primære udfordring ikke er afstanden, men at der ikke altid er biler til rådighed.

En del medarbejdere og ledere i kommunerne angiver ligeledes geografien som en udfordring i samarbejdet med børnehuset. Der er flere forskellige årsager til dette. Primært nævnes det, at det er mindre skånsomt for børnene/de unge, der skal rejse langt, hver gang de skal i børnehuset.

Derudover angives det, at det kan være vanskeligt, omkostningsfuldt og tidskrævende for barnets/den unges omsorgspersoner. Endelig kan det i de sager, hvor det er kommunens rådgiver, der følger med barnet/den unge, være omkostningsfuldt for kommunerne selv med hensyn til medarbejdernes både tidsforbrug og befordringsudgifter.

Vurderingen af konsekvenserne af den geografiske afstand varierer ganske meget. Nogle oplever, at afstanden ingen forskel gør for anvendelsen af børnehuse, mens andre oplever, at afstanden kan gøre kommunerne mindre tilbøjelige til at anvende børnehuse. Betydningen af den geografiske afstand til børnehuse undersøges nærmere nedenfor.

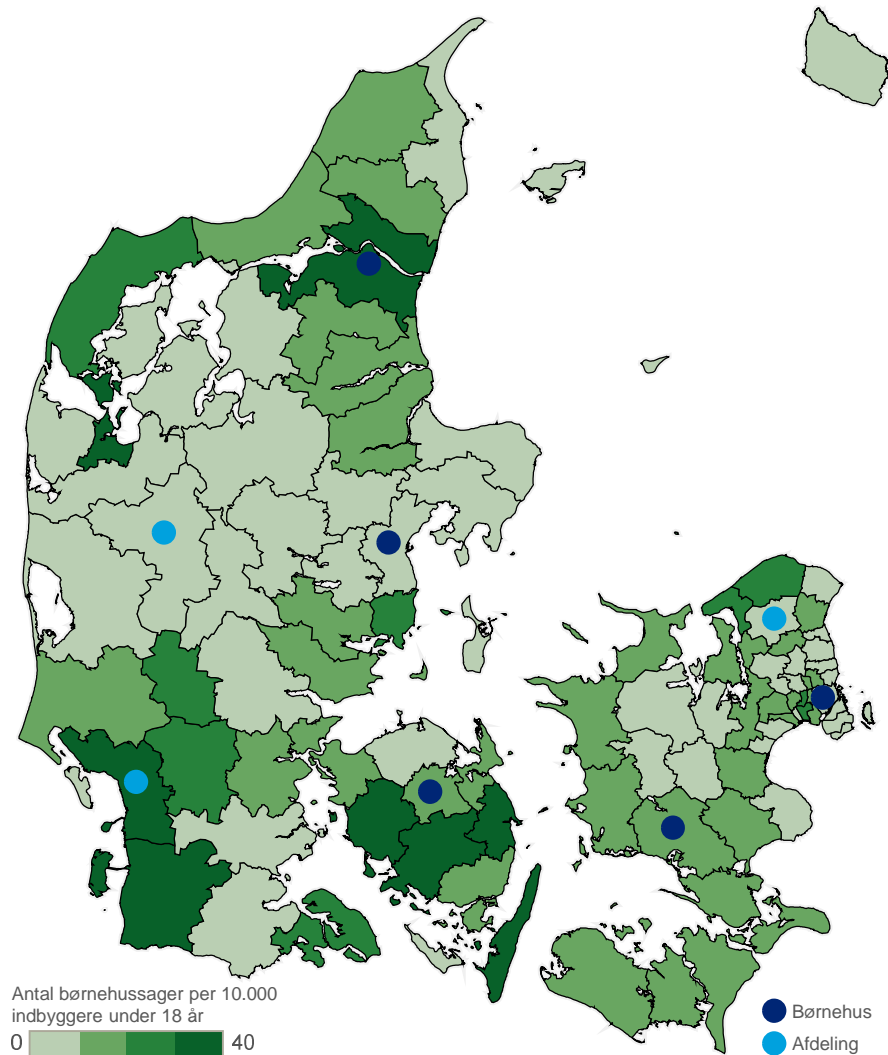
En børnehusmedarbejder anfører herudover, at forskellene i afstand i praksis kan betyde, at kommuner og politikredse modtager forskellige ydelser fra børnehuset, fordi børnehuse i nogle tilfælde mødes oftere med de kommuner og politikredse, der ligger tæt på.

”Det er en stor politikreds, hvilket giver lang transporttid for børn og pårørende. Derfor ville det være en stor fordel for vores brugere, at der kom en satellit mere.”

Medarbejder i politiet

I figur 58 undersøges det, om omfanget af kommunernes brug af børnehuse hænger sammen med den geografiske afstand.

Figur 58. Antal børnehussager per 10.000 indbyggere under 18 år i kommunerne

Kilde: Børnehusenes nationale dokumentationssystem. **Note:** Angivelsen af børnehuse og afdelinger er foretaget på baggrund af midtpunktet af driftskommunen og ikke den faktiske placering af de fysiske lokaliteter.

Kortet indikerer ikke, at der skulle være tendens til, at kommuner, der ligger tæt på et børnehus eller en afdeling, har flere børnehussager end kommuner, der ligger længere væk.

Mens kommunerne omkring Esbjerg, Aalborg og Odense har mange børnehussager, er dette i mindre grad tilfældet for kommunerne i nærheden af Aarhus, Herning og København.

Samlet set indikerer erfaringsopsamlingen altså ikke, at den geografiske organisering af børnehuse er en betydelig barriere for anvendelsen af eller samarbejdet med børnehuse. Flertallet af de adspurgte medarbejdere både i kommuner og i børnehuse selv oplever, at placeringen i høj eller

nogen grad bidrager til en tilfredsstillende tilgængelighed, og der er ikke tegn på, at længere afstande mindsker antallet af børnehussager.

Der er dog samtidig medarbejdere i både kommuner, politi og børnehuse, der opfatter afstanden som en udfordring. Blandt kommuner og politi efterspørges blandt andet flere afdelinger og muligheden for i nogle tilfælde at afholde sagssamråd via videokonference fremfor ved fysisk fremmøde. Afholdelse af sagssamråd via videokonference kunne muligvis også afhjælpe den oplevede pladmangel i børnehuse, som beskrevet i kapitel 4.

Der er herudover en række medarbejdere i kommunerne, der ønsker, at børnehuse i højere grad kan komme til børnene/de unge og gennemføre samtaler med dem i deres daglige miljø.

7.3. Den tværgående forankring af børnehuse

Organiseringen af børnehuse med individuel forankring i fem driftskommuner medfører, at beslutningskompetencen med hensyn til driften af børnehuse ligger hos de ansvarlige ledere i de enkelte driftskommuner.

Socialstyrelsen har forestået arbejdet med at udvikle den danske børnehusmodel og understøtter børnehuses etablering gennem det nationale børnehusnetværk og specialiseret faglig støtte. Socialstyrelsens involvering i børnehuses etablering og udvikling er dog tidsbegrænset, idet denne involvering i hovedsagen er baseret på projektmidler.

Afsnit 7.1 viste, at der overordnet er tilfredshed med driftskommunernes varetagelse af deres ansvar overfor børnehuse. Børnehuslederne oplever dog til tider at savne en fælles organisatorisk forankring på tværs af børnehuse. Dette kommer særligt til udtryk i forhold til tre punkter: finansieringen af børnehuse, ensartetheden af børnehuse og den fremadrettede udvikling af børnehuse.

Ensartethed på tværs af børnehuse

I forlængelse af ovenstående er der også en oplevelse – blandt både ledere og medarbejdere i børnehuse – af, at den nuværende organisatoriske forankring af børnehuse fører til, at der allerede i løbet af det første år i drift er opstået en række forskelle mellem børnehuse.

Det går igen blandt de adspurgte ledere og medarbejdere i børnehuse, at det er vigtigt, at der er plads til regional forskellighed mellem børnehuse, så man for eksempel kan tilrettelægge det tværsektorielle samarbejde, så det passer bedst muligt til de forskellige lokale samarbejdspartnere.

Men på en række punkter efterspørges også større ensartethed på tværs af børnehuse. Det kunne for eksempel være udarbejdelse af fælles skabeloner eller struktur for børnehuses afsluttede vurderinger eller vejledninger til

”Det er min erfaring, at børnehuse primært præges af de regionale forskelligheder, og at vi hver for sig opfinder mange dybe tallerkener.”

Børnehusmedarbejder

videoafhøringer eller helt konkrete praktiske tiltag som fælles brevpapir, pjecer eller hjemmesider.

I relation til sidstnævnte har Socialstyrelsen bemærket, at der på nuværende tidspunkt allerede pågår et arbejde med udvikling af fælles pjecer for børnehusene og en løbende udvikling af hjemmesiderne.

Enkelte medarbejdere i børnehusene efterspørger specifikt, at Socialstyrelsen tager en mere aktiv og koordinerende rolle i forhold til at sikre passende ensartethed mellem børnehusene.

Socialstyrelsens medarbejdere har i forbindelse med det gennemførte fokusgruppeinterview ligeledes givet udtryk for, at der kan være en risiko for, at børnehusene udvikler sig forskelligt over tid. I det opstartsfasen er ved at være slut, vil der derfor fremover være behov for mere kommunikation og formidling, som kan bidrage til at sikre en tilfredsstillende grad af ensartethed på tværs, dog fortsat med plads til regionale forskelle.

Det blev dog samtidig fremhævet, at det ikke vil være formålstjenstligt, at Socialstyrelsen påtager sig for aktiv en rolle i den lokale organisering og planlægning af arbejdet.

Finansieringen af børnehusene

Under den gennemførte fokusgruppe med børnehuslederne blev det fremhævet, at der er betydelig forskel på prisen på et forløb i børnehuset på tværs af de fem børnehuse. Dette skyldes, at det er driftskommunerne, der har ansvaret for at fastlægge budgettet for børnehusene individuelt.

Blandt børnehuslederne fremføres den varierende pris som en bekymring, da det dels kan medvirke til, at der vil opstå geografiske forskelle i kommunernes tilbøjelighed til at anvende børnehusene, dels kan føre til, at der ikke tilbydes et ensartet forløb til børn/unge og pårørende, alt efter hvor de bor i landet.

I denne forbindelse efterspørger nogle børnehusledere eksplicit mere samlet styring af de økonomiske rammer på tværs af de fem børnehuse.

”Det er vel væsentligt, at børn og unge modtager nogenlunde samme ydelse, hvad enten de udsættes for vold eller overgreb i Frederikshavn, Tønder, Kolding, Næstved eller Hillerød.”

Børnehusmedarbejder

”Jeg mener, at Socialstyrelsen skal være med omkring børnehusene i en lang periode for at sikre, at børnehusene kan arbejde ensartet og understøtte udviklingen [...]”

Børnehusmedarbejder

Udvikling af børnehusene

Under fokusgruppen med børnehuslederne blev det påpeget, at det med den nuværende organisatoriske forankring var vanskeligt for børnehusene at se, hvordan de skulle udvikle sig fremadrettet, og hvem der skulle sikre en fælles og fokuseret udvikling af dem, for eksempel i forbindelse med en eventuel udvikling af målgruppen for børnehusene eller udarbejdelse af nye indsatser.

Det var generelt oplevelsen, at denne opgave ikke blev løftet af driftskommunerne, og der blev heller ikke efterspurgt en større involvering af disse. Der var nogen uenighed – blandt børnehuslederne – om børnehusene selv kunne løfte opgaven med den fremadrettede udvikling af børnehusene, og hvor stor en rolle det ønskes, at Socialstyrelsen indtager.

Ydermere blev det fremhævet, at der på nuværende tidspunkt ikke er udviklet en egentlig vision for børnehusene, og at det var uklart for børnehuslederne, om der skulle udarbejdes en sådan, og i så fald hvem der skulle igangsætte og varetage arbejdet med visionen.

Medarbejderne i Socialstyrelsen, som deltog i det afholdte fokusgruppeinterview, oplever ligeledes, at det er uklart, hvem der har mandat til at udvikle en samlet vision for børnehusene. Det foreslås, at der eksempelvis kan arbejdes på at udvikle en vision på et tværministerielt plan – med involvering af de ressourceministerier, som har indgået i arbejdet med at udvikle børnehusmodellen.

7.4. Delkonklusion – Organisatorisk forankring

I dette kapitel er aktørernes erfaringer med den organisatoriske forankring af børnehusene blevet afdækket, jf. projektets opdrag. Analysen har særligt omhandlet kommunernes varetagelse af driftsansvaret, børnehusenes geografiske placering og den tværgående forankring af børnehusene.

Erfaringsopsamlingen viser samlet set, at den organisatoriske forankring af børnehusene i fem driftskommuner med tre tilhørende afdelinger opleves som hensigtsmæssig i forhold til opfyldelsen af formålet med børnehusene.

Kommunernes varetagelse af driftsansvaret opleves generelt som positivt, og selvom der blandt de adspurgte medarbejdere fremhæves udfordringer i forbindelse med den geografiske placering af børnehusene, kan der ikke findes belæg for, at den geografiske afstand skulle udgøre en egentlig barriere for kommunernes anvendelse af børnehusene.

Erfaringsopsamlingen har dog peget på en række opmærksomhedspunkter i relation til en tværgående forankring af børnehusene. Særligt fra børnehusenes side peges der på, at der mangler en samlet organisatorisk styring i den nuværende organisatoriske forankring, særligt i forhold til at sikre en passende ensartethed af børnehusene og varetage den fremadrettede udvikling af børnehusene.

8. Samarbejdet med Socialstyrelsen

Samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen er centreret om den faglige understøttelse af børnehusene, der varetages af Socialstyrelsen, og driften af Børnehus IT. Dette kapitel afdækker, hvordan samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen fungerer.

Med satspuljeforhandlingerne i 2013 fik Socialstyrelsen til opgave at understøtte de fem driftskommuners udvikling og drift af børnehusene med henblik på at sikre en ensartet indsats i de fem børnehuse.²⁰

Socialstyrelsens opgave består i at yde konsulentbistand til børnehusene og varetage Børnehus IT. Konsulentstøtten løber i perioden 2013-2016 og har en samlet økonomisk ramme på 12 mio. kr.²¹ og yderligere 1 mio. kr. om året i varige midler til varetagelse af dokumentationssystemet. Konsulentstøtten er sat til at ophøre i 2017.

Af erfaringsopsamlingens opdrag fremgår det, at der skal sættes fokus på børnehusenes erfaringer med samarbejdsrelationen til Socialstyrelsen, samt på Socialstyrelsens erfaringer med samarbejdet med børnehusene.

I det efterfølgende afsnit analyseres derfor oplevelsen af samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen. Først analyseres oplevelsen af Socialstyrelsens konsulentbistand til børnehusene, og herefter analyseres oplevelsen af Børnehus IT.

Analysen er hovedsageligt baseret på informationer indsamlet på fokusgrupperne med børnehuslederne og Socialstyrelsen, suppleret med udvalgte spørgsmål fra spørgeskemaundersøgelsen blandt børnehusene samt de kvalitative interview.

8.1. Socialstyrelsens konsulentbistand

Formålet med Socialstyrelsens konsulentbistand er at understøtte etableringen, udviklingen og driften af børnehusene og sikre, at der bliver udviklet en

²⁰ Notat om udmøntningsplan for satspuljeaftalen for 2013 – social- og integrationsområdet.

²¹ En mio. kr. i 2013, fire mio. kr. i 2014, fem mio. kr. i 2015 og en mio. kr. i 2016.

ensartet håndtering af sager om overgreb mod børn og unge på tværs af børnehuse. Konsulentbistanden består konkret af følgende elementer:

- **Rådgivning og vejledning:** Vedrørende faglige spørgsmål i relation til sager om overgreb mod børn og unge, det tværsektorielle samarbejde, administrative spørgsmål i relation til puljemidler, finansiering og projektansvar samt bistå til afklaring af juridiske spørgsmål.
- **Processtøtte:** I form af børnehusnetværket og en række arbejdsgrupper, som Socialstyrelsen har nedsat, herunder børnehusledermøderne.
- **Implementeringsstøtte:** Socialstyrelsen yder implementeringsstøtte til børnehuse.

Børnehusledermøderne

Socialstyrelsen afholder faste kvartalsvise møder med børnehuslederne. Formålet med disse møder er at styrke videndeling og erfaringsudveksling mellem børnehuse.

I den gennemførte spørgeskemaundersøgelse blandt børnehusenes ledere og medarbejdere er lederne blevet bedt om at vurdere udbyttet af børnehusledermøderne.

De seks børnehusledere²² er i langt overvejende grad tilfredse med børnehusledermøderne. Fire ud af de seks ledere angiver således, at møderne i høj grad understøtter børnehusenes arbejde, og de resterende to angiver, at møderne i nogen grad understøtter arbejdet.

Under den afholdte fokusgruppe med børnehuslederne blev møderne ligeledes fremhævet som givtige. Der blev således flere gange henvist til emner, der er blevet eller forventes at blive diskuteret og afklaret på børnehusledermøderne. Dette underbygger, at møderne medvirker til at styrke videndeling og erfaringsudveksling mellem børnehuse.

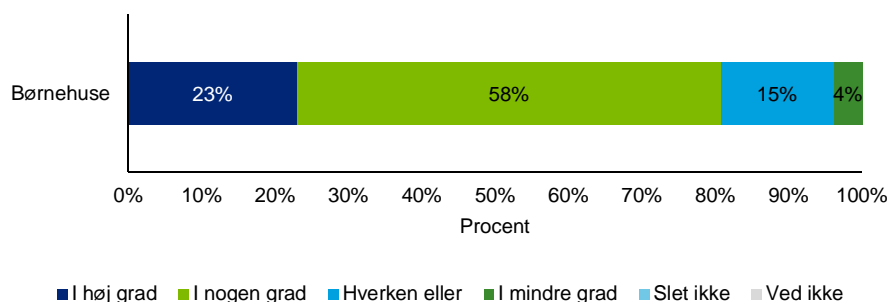
Børnehusnetværksmøder

Børnehusnetværksmøderne er halvårige møder for medarbejdere i børnehuse, medarbejdere i politiet, retsmedicinere, børnelæger, repræsentanter fra KL samt repræsentanter fra departementet afholdt af Socialstyrelsen. Formålet med møderne er at udvikle det tværsektorielle samarbejde mellem fagpersonerne omkring børnehuse.

Stort set alle de adspurgte medarbejdere i børnehuse (26 ud af 29) har deltaget i et eller flere børnehusnetværksmøder. Nedenstående figur viser disse medarbejders oplevelse af værdien af møderne.

²² En leder fra hvert børnehus, inklusive en barselsvikar i Børnehus Hovedstaden.

Figur 59. Børnehusnetværksmøderne understøtter børnehusets arbejde

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse. N: 26.

Som det fremgår af figuren, angiver børnehusmedarbejderne, at børnehusnetværksmøderne generelt understøtter børnehusenes arbejde. Knap en fjerdedel svarer i høj grad, mens over halvdelen angiver, at møderne i nogen grad understøtter børnehusenes arbejde.

I forbindelse med drøftelserne om det tværsektorielle samarbejde og samarbejdet med socialstyrelsen har de interviewede personer dog ikke eksplicit fremhævet børnehusnetværket.

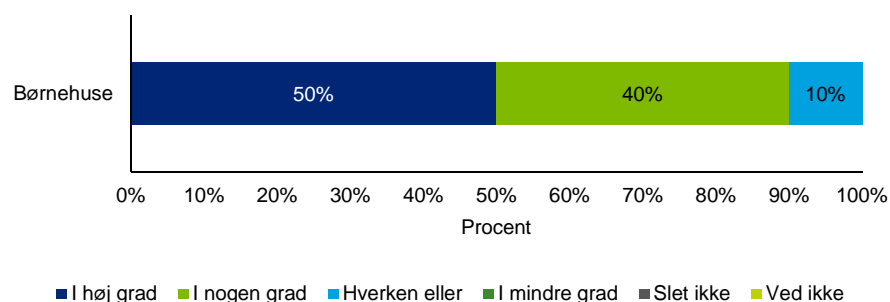
Rådgivning og vejledning

Børnehusene har mulighed for at henvende sig til Socialstyrelsen med henblik på at få vejledning og faglig sparring, for eksempel om faglige spørgsmål i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge, spørgsmål vedrørende det tværsektorielle samarbejde, spørgsmål om finansieringen af børnehusene og juridiske spørgsmål.

Alle medarbejderne i børnehusene har i udgangspunktet mulighed for at benytte sig af Socialstyrelsens konsulentbistand. I spørgeskemaundersøgelsen har 10 ud af de 29 adspurgte medarbejdere i børnehusene angivet, at de har gjort brug af dette tilbud.

Figur 60 viser deres oplevelse af udbyttet af denne ydelse.

Figur 60. Socialstyrelsens konsulentbistand understøtter børnehusets arbejde

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse. N: 10.

”Jeg kunne godt tænke mig, at Socialstyrelsen hjælper børnehusene med at håndtere de sager, hvor kommunerne ikke ønsker at samarbejde med børnehuset, og hvor børnehusene er bekymret for, om børnenes behov er håndteret tilstrækkeligt.”

Børnehusmedarbejder

Børnehusmedarbejderne er særdeles positive overfor værdien af Socialstyrelsens konsulentbistand. Som figuren viser, angiver halvdelen af de adspurgte medarbejdere, at den modtagne vejledning i høj grad understøtter børnehusenes arbejde, og 40 procent angiver, at dette i nogen grad er tilfældet.

I de gennemførte interview og under fokusgruppen med børnehuslederne bliver der udtrykt en vis uklarhed om Socialstyrelsens rolle i samarbejdet med børnehusene. For eksempel fremhæves det, at det er uklart, om Socialstyrelsen har beføjelser til at træffe beslutninger om børnehusenes arbejde, eller om styrelsen udelukkende har en rådgivende funktion.

I forbindelse med fokusgruppen med Socialstyrelsen bliver der peget på, at Socialstyrelsens rolle i forhold til børnehusene er afgrænset. Medarbejderne fra Socialstyrelsen påpeger, at deres rolle primært er at stille viden og kompetencer til rådighed for børnehusene, samt at understøtte, at det fælles it-system er værdiskabende for børnehusene.

Fra Socialstyrelsens side er der således fokus på at understøtte børnehusene gennem udviklingen af den faglige opgaveløsning, samt varetage en koordinerende rolle, eksempelvis i forbindelse med børnehusnetværket.

Det bemærkes endvidere, at der på møderne mellem børnehusene og Socialstyrelsen er blevet diskuteret en række forhold, der kræver afklaring, men at børnehusene ikke altid modtager den forventede afklaring fra styrelsen.

Ydermere fremhæver nogle medarbejdere, at de godt kunne tænke sig, at Socialstyrelsen havde en mere aktiv rolle i forbindelse med samarbejdet mellem børnehusene og kommunerne særligt med henblik på at afklare, om en sag er indenfor børnehusenes målgruppe, jf. citatet til venstre.

Samlet set er børnehusene således godt tilfredse med Socialstyrelsens konsulentbistand, omend der også peges på nogle udviklingsmuligheder.

8.2. Børnehus IT

Af kvalitetsstandarderne for børnehusene fremgår det, at børnehusene ”løbende [skal] registrere oplysninger om de børn og unge, der gennemgår forløb i børnehusene.”²³ Disse oplysninger indsamles og opbevares af Socialstyrelsen på vegne af driftskommunerne og udgør tilsammen Børnehus IT. Styrelsen yder herudover løbende it-support til børnehusene.

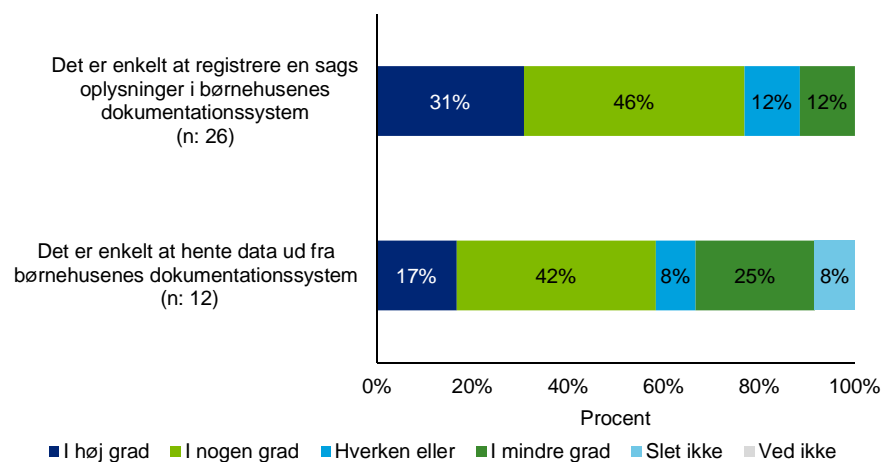
Børnehusene skal således registrere oplysninger om de behandlede sager i dokumentationssystemet. For eksempel registreres oplysninger om den enkelte sag såsom starttidspunkt og de forskellige aktiviteter, der er gennemført i forbindelse med sagen. Derudover registreres oplysninger om det barn/den

²³ Socialstyrelsen: Kvalitetsstandarder for børnehusene i Danmark, september 2013.

unge, der har været udsat for et overgreb, for eksempel køn, alder og boforhold samt oplysninger om det/de formodede overgreb og den formodede krænker/de formodede krænkere. Børnehusene har efterfølgende mulighed for at hente relevante data om deres børnehussager ud af systemet.

Nedenstående figur viser de adspurgte medarbejderes oplevelse af dokumentationssystemet. Det er udelukkende de medarbejdere, der har angivet, at de har erfaringer med at registrere oplysninger i systemet, der er blevet bedt om at forholde sig til, hvordan dette opleves. Ligeledes er det udelukkende de medarbejdere, der har angivet, at de har haft erfaring med at trække data fra systemet, der er blevet bedt om at forholde sig til denne funktion.

Figur 61. Børnehusenes vurdering af Børnehus IT

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse. **Note:** Antallet af besvarelser varierer, som følge af at ikke alle adspurgte medarbejdere har haft erfaring med at registrere eller hente oplysninger i dokumentationssystemet.

Børnehusmedarbejderne oplever generelt dokumentationssystemet som relativt let at anvende til registrering af sager. En tredjedel angiver således, at det i høj grad er let at registrere oplysninger i systemet, og næsten halvdelen angiver, at dette i nogen grad er tilfældet.

Under fokusgruppen med Socialstyrelsens medarbejdere, herunder de medarbejdere, som varetager driften af Børnehus IT, blev det påpeget, at der er forskelle i registreringspraksis på tværs af børnehusene. Eksempelvis opleves det, at der er forskel på, i hvilket omfang de enkelte børnehuse registrer konsultative henvendelser, som senere bliver til egentlige børnehussager. Socialstyrelsen oplyser endvidere, at der på nuværende tidspunkt foregår en revidering af Børnehus IT i dialog med børnehusene.

”Der er behov for at gøre det lettere tilgængeligt at kunne trække specifikke oplysninger. Jeg synes det er indviklet.”

Børnehusmedarbejder

Blandt de medarbejdere, der har haft erfaring med at trække data ud af systemet, er oplevelsen af brugervenligheden en smule mindre positiv. Henholdsvis 17 og 42 procent angiver således, at det i høj grad eller i nogen grad er let at trække data fra systemet, og henholdsvis 25 og otte procent angiver, at dette i mindre grad eller slet ikke er enkelt. Nogle af de adspurgte medarbejdere i børnehusene har eksplicit peget på udviklingsmuligheder i forhold til systemet. For eksempel fremhæver nogle, at det opleves som besværligt at trække specifikke oplysninger fra systemet, jf. citatet til venstre.

I forbindelse med fokusgruppen med Socialstyrelsens medarbejdere, blev vanskelighederne med at udtrække anvendelige data også beskrevet. Samtidig blev det fremhævet, at Socialstyrelsen arbejder på at etablere muligheder for at udtrække datarapporter, som vil være værdifulde for medarbejderne i børnehusene, blandt andet i samarbejdet med de andre aktører.

Det går igen blandt de modtagne kommentarer, at medarbejderne i børnehusene ser positivt på mulighederne i systemet og ser frem til at kunne anvende de data, der bliver registreret i deres eget arbejde.

Blandt de interviewede børnelæger har flere fremhævet, at de også godt kunne tænke sig flere oplysninger om sagerne i børnehusene. De påpeger, at det kunne være nyttigt for dem at få oplysninger om, hvor mange af de sager, de har været involveret i, der senere er blevet til sager i børnehusene, og hvad det videre forløb er blevet af de sager, de har medvirket i.

8.3. Konklusion – Samarbejdet med Socialstyrelsen

Erfaringerne med samarbejdsrelationen mellem børnehusene og Socialstyrelsen udgør et særligt fokus for erfaringsopsamlingen, jf. projektets opdrag. I dette kapitel er henholdsvis børnehusenes og Socialstyrelsens erfaringer med Socialstyrelsen konsultative bistand og varetagelsen af Børnehus IT derfor blevet afdækket.

Samlet set tegner erfaringsopsamlingen et billede af, at samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen generelt er velfungerende. De afholdte møder og øvrige aktiviteter fremstår generelt som værdiskabende for børnehusene, og særligt den konsultative bistand opleves som en vigtig del af understøttelsen af børnehusenes arbejde.

Børnehusene virker generelt positivt indstillet overfor anvendelsen af dokumentationssystemet, omend der peges på en række udviklingsmuligheder særligt omkring udtræk af data og anvendeligheden af data for børnehusene.

Endelig udtrykkes der en smule uklarhed om rammerne for Socialstyrelsens rolle i relation til børnehusene, for eksempel i forhold til styrelsens rolle i afklaringen af tvivlsspørgsmål mellem børnehusene, og hvor aktiv en rolle styrelsen kan og skal spille i samarbejdet mellem børnehusene og kommunerne.

9. Konklusion

Erfaringsopsamlingen viser, at aktørerne, der indgår i børnehussamarbejdet, i vidt omfang oplever, at det tværsektorielle samarbejde bidrager til at sikre en kvalificeret og skånsom indsats i sager om overgreb mod børn og unge, og at elementerne i samarbejdsmodellen langt hen ad vejen understøtter dette på en hensigtsmæssig måde. Erfaringsopsamlingen indikerer dog samtidig en række udviklingspunkter for det fremadrettede børnehussamarbejde.

Børnehusene har været i drift i lidt over et år, og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har derfor igangsat en erfaringsopsamling. Gennemførelsen af erfaringsopsamlingen er varetaget af Deloitte og er pågået i perioden januar til marts 2015.

Erfaringsopsamlingen har afdækket de foreløbige erfaringer med børnehusenes virke fra det første år i drift. Erfaringsopsamlingen har således belyst de forskellige aktørers erfaringer i forhold til den indsats, der ydes af børnehusene, det tværsektorielle samarbejde i børnehusene og børnehusenes erfaringer med samarbejdsrelationen til Socialstyrelsen.

Det overordnede analysespørgsmål for erfaringsopsamlingen har været:

Hvilke erfaringer har de forskellige interessenter i og omkring børnehusene gjort sig i forhold til den tværsektorielle samarbejdsmodel?

Overordnet set har de involverede aktører en positiv oplevelse af børnehusene og det tværsektorielle samarbejde, der foregår i børnehusene. Den etablerede samarbejdsmodel opleves generelt som hensigtsmæssig i forhold til at sikre en højt kvalificeret indsats i sager om overgreb mod børn og unge.

Erfaringsopsamlingen har ikke identificeret væsentlige elementer i børnehussmodellen, som aktørerne oplever som betydelige barrierer for varetagelsen af opgaven i børnehusene.

Det overordnede analysespørgsmål for erfaringsopsamlingen er blevet undersøgt gennem analyser af syv temaer. Erfaringerne er overvejende positive indenfor alle de afdækkede temaer:

- **Aktiviteten i og anvendelsen af børnehusene (tema 1 og 2):** Under disse to temaer er det belyst, hvilke aktiviteter der gennemføres i børnehusene, og omfanget af myndighedernes anvendelse af børnehusene. Analysen viser, at børnehusene generelt behandler den samme type sager, eksempelvis i forhold til sagstypen (seksuelle og voldelige overgreb)

samt barnets/den unges og krænkers karakteristika. Børnehusene har opnået god udbredelse blandt de relevante myndigheder og fagpersoner i løbet af det første år. Børnehusene bliver anvendt bredt af de involverede sektorer i sager om overgreb mod børn og unge, og børnehusene varetager de opgaver og leverer de indsats, der ligger indenfor deres ansvarsområde. Der er endvidere generelt en oplevelse af, at børnehusene bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge. Der er en vis tendens til, at de medarbejdere i kommuner og hos politiet, der anvender børnehusene meget, generelt er mere tilfredse end medarbejdere, der anvender børnehusene mindre.

- **Kompetencer og ressourcer (tema 3):** Under dette tema er det undersøgt, om børnehusene besidder de rette kompetencer og ressourcer til at varetage den stillede opgave. De kompetencer og fysiske rammer, der er til stede i børnehusene, opleves at udgøre et godt grundlag for børnehusenes opgavevaretagelse. Børnehusenes medarbejdere opleves generelt som fagligt kvalificerede, og børnehusene ses langt hen ad vejen som både trygge og funktionelle rammer for varetagelsen af opgaver i forbindelse med overgrebssager. Der er dog tegn på, at børnehusene er ved at have nået grænsen for den nuværende kapacitet.
- **Sagsforløbet i børnehusene (tema 4):** Her er oplevelsen af forløbet af sagerne i børnehusene analyseret. De fleste involverede aktører oplever processen omkring børnehusforløbene som velfungerende. Kommunerne oplever generelt, at det er klart, hvilke sager der skal i børnehuset, at de har glæde af den konsultative bistand, og at de modtager kvalificerede og brugbare vurderinger af sagerne fra børnehusene.
- **Det tværsektorielle samarbejde (tema 5):** Under dette tema er oplevelsen af det tværsektorielle samarbejde og den værdi, som samarbejdet skaber, analyseret. Det tværsektorielle samarbejde i børnehusene opleves generelt som velfungerende, og det opleves, at der skabes værdi for både myndigheder og barnet/den unge. Sagssamrådene understøtter udvekslingen af relevant viden og en skånsom indsats overfor børnene/de unge. Det opleves ligeledes, at de øvrige tværsektorielle aktiviteter i børnehusene, herunder børnehussamrådene, bidrager til det gensidige kendskab sektorerne imellem og styrker samarbejdet. Analysen peger dog også på et potentiale ved en øget inddragelse af børnelæger og retsmedicinere i børnehussamarbejdet.
- **Organisatorisk forankring (tema 6):** Betydningen af den organisatoriske forankring af børnehusene i fem driftskommuner er undersøgt under dette tema. Den organisatoriske forankring opleves generelt som hensigtsmæssig i forhold til opfyldelsen af formålet med børnehusene. Børnehusene oplever, at kommunernes varetagelse af driftsansvaret er tilstrækkeligt til at sikre en kvalificeret indsats, og aktørerne i børnehussamarbejdet oplever overvejende, at den geografiske placering sikrer den fornødne tilgængelighed.
- **Samarbejdet med Socialstyrelsen (tema 7):** Samarbejdet mellem børnehusene og Socialstyrelsen er analyseret under det syvende tema og opleves langt overvejende som velfungerende. De afholdte møder og øvrige aktiviteter fremstår ligeledes generelt som værdiskabende for børnehusene.

Erfaringsopsamlingen giver samlet set anledning til at konkludere, at interessenterne i børnehussamarbejdet har gjort sig altovervejende positive erfaringer.

ger med den tværsektorielle samarbejdsmodel, og at modellens centrale elementer i vidt omfang lever op til aktørernes forventninger og behov i forbindelse med den tværsektorielle håndtering af sager om overgreb mod børn og unge.

Børnehussamarbejdet samler en række aktører, der har vidt forskellige indgangsvinkler til sagerne såvel som til samarbejdet. De involverede sektorer har for eksempel forskellige roller i sagerne, forskellige relationer til børnehuse, forskellige fagligheder og sprog og arbejder under forskellige rammevilkår. Givet disse forskelle er det særlig bemærkelsesværdigt, at den positive oplevelse af samarbejdet gør sig gældende på tværs af alle aktørerne. Alle de involverede aktører oplever i overvejende grad at få et positivt udbytte af samarbejdet, og at børnehusmodellen bidrager til en kvalificeret og skånsom indsats overfor børn og unge, der har været udsat for overgreb.

Samtidig peger erfaringsopsamlingen dog også på en række udviklingsmuligheder af det fremadrettede børnehussamarbejde. Disse opsummeres under tre overskrifter nedenfor.

9.1. Én indsats på ét sted

Erfaringsopsamlingen indikerer, at børnehuse endnu ikke fuldt ud har realiseret målsætningen om at levere én koordineret indsats på ét sted i alle sager om overgreb mod børn og unge.

Konkret peger analysen på, at der fortsat kan være sager indenfor målgruppen, der ikke bliver til børnehussager. Dette skyldes blandt andet uklarhed om målgruppeafgrænsningen eller begrænset bevidsthed om børnehuses formål og indsatser. Der arbejdes i børnehuse og kommuner fortsat på at fastholde og øge forankringen af børnehussamarbejdet i kommunernes daglige praksis, så andelen af sager i målgruppen, der kommer i børnehuse, kan øges over tid.

Erfaringsopsamlingen viser også, at en del af de undersøgelsesaktiviteter, der gennemføres i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge, fortsat foregår udenfor børnehuse. Dette gælder de retsmedicinske undersøgelser, de lægelige undersøgelser, afhøringer af unge over 12 år og børnesamtaler.

Udviklingen af børnehussamarbejdet på dette punkt afhænger blandt andet af resultaterne af gennemførelse af retsmedicinske undersøgelser i Børnehus Hovedstaden, og den løbende dialog med de involverede sektorer om ønsker og muligheder for at samle flere aktiviteter i børnehuse.

9.2. Et smidigt tværsektorielt samarbejde

Selvom børnehussamarbejdet overvejende opleves som velfungerende blandt de involverede aktører, indikerer erfaringsopsamlingen, at der fortsat er potentiale for et mere smidigt samarbejde på tværs af sektorerne. Der er

således en række konkrete punkter, hvor det daglige samarbejde mellem aktørerne med fordel kan udvikles yderligere.

For enkelte af de involverede aktører opleves den geografiske afstand til børnehuse som en barriere, idet transporten frem og tilbage har omkostninger for både børn/unge, omsorgspersoner og fagpersoner. Nogle oplever således, at den geografiske afstand vanskeliggør udnyttelsen af børnehuses fulde potentiale. Særligt i kommunerne opleves det som mere hensigtsmæssigt og skånsomt, hvis børnehuse kom til børnene fremfor omvendt, og nogle medarbejdere i politiet og i kommunerne foreslår øget anvendelse af videokonferencer til gennemførelse af sagsråd som middel til at mindske betydningen af de geografiske afstande.

Nogle af de involverede aktører oplever ligeledes, at sagsbehandlingen kan tage uhensigtsmæssigt lang tid, hvilket mindsker skånsomheden af indsatsen, og som for kommunerne til tider kan vanskeliggøre overholdelsen af tidsfristerne i forbindelse med § 50-undersøgelsen. Ligeledes indikerer erfaringsopsamlingen, at der mellem nogle kommuner og børnehuse endnu ikke i tilstrækkeligt omfang er foretaget en afgrænsning af, hvor meget børnehuse kan konkludere i deres afsluttende vurdering i forhold til den efterfølgende indsats.

Endelig oplever især medarbejderne i sundhedsvæsenet, at de med fordel kunne knyttes tættere til børnehussamarbejdet og bidrage med deres faglighed i flere sager.

9.3. En ensartet indsats

Erfaringsopsamlingen viser, at der er opstået og over tid er udviklet forskelle i indsatsen på tværs af børnehuse. Disse forskelle ses både i aktørernes oplevelse af det enkelte børnehus og i den faktiske praksis i sagerne i det enkelte børnehus. Der er for eksempel forskel på rammevilkår som medarbejderantal, sagsantal og størrelsen af budgettet på tværs af de fem børnehuse, også når man tager højde for forskellene i deres optagegrundlag. Men der er også forskel på den faglige varetagelse af kerneopgaverne, for eksempel hvilke og hvor mange indsatser der typisk indgår i et forløb, og på håndteringen af mere principielle spørgsmål om eksempelvis inddragelse af krænker i børnehusforløbet.

Analysen indikerer, at en del af baggrunden for disse forskelle er den organisatoriske forankring af børnehuse i fem adskilte kommuner. Denne organisering betyder blandt andet, at rammevilkårene kan variere mellem børnehuse, hvilket kan have betydning for den faglige indsats, der finder sted. Samtidig betyder organiseringen, at der ikke er ét ledelsesniveau på tværs af børnehuse, der træffer faglige og strategiske beslutninger om børnehussamarbejdets indhold og udvikling. Dette kan potentielt medføre, at børnehuse i stigende grad vil udvikle sig forskelligt over tid, og organiseringen er dermed vigtig at overveje, i det omfang der ønskes en ensartet tilgang til arbejdet i børnehuse.

10. Bilag

Bilag A: Metode til udvælgelse af kommuner

Udvælgelsen af 30 kommuner til at indgå i erfaringsopsamlingen om børnehuse er foretaget ved hjælp af en udvælgelsesmatrix, der består af en række kriterier, herunder størrelse, omfang af kommunernes anvendelse af børnehuse og deres geografiske nærhed til børnehuse.

I det følgende beskrives de fem kriterier, som udvælgelsen er foretaget ud fra:

Kommuner: De 30 kommuner udvælges blandt 93 kommuner, idet der er sendt et selvstændigt spørgeskema til de fem driftskommuner.

Regioner: Der udvælges, jf. opdraget, seks kommuner fra hver region uanset antallet af kommuner i regionen for at sikre erfaringsopsamlingens udsigelseskraft i forhold til alle fem børnehuse.

Kommunestørrelse: Der udvælges både store og små kommuner fra hver region. Kommuner med et indbyggertal over gennemsnittet er defineret som store kommuner, mens kommuner med et indbyggertal under gennemsnittet er defineret som små kommuner²⁴. Udvælgelsen er også gennemført med indbyggertallet for børn under 18 år som kriterie. Dette giver anledning til udvælgelse af de samme kommuner.

Nærhed til børnehuse: Der udvælges både kommuner, der ligger tæt på et børnehus, og kommuner, der ligger langt fra et børnehus. Kommuner, der grænser op til en af de fem driftskommuner, er defineret som liggende tæt på, mens de, der ikke grænser op til en driftskommune, er defineret som liggende langt fra. De tre afdelinger indgår ikke i denne klassificering.

Anvendelse af børnehuset: Der udvælges både kommuner, der i høj grad har gjort brug af børnehuse, og kommuner, der i mindre grad har gjort brug af børnehuse. Omfanget af kommunernes brug af børnehuse er beregnet som antallet af børnehus- og konsultationssager per borger under 18 år i

²⁴ Kommunestørrelse er beregnet ud fra kommunernes samlede indbyggertal i sidste kvartal af 2014.

kommunen. Kommuner med flere sager per borger under 18 år end gennemsnittet har stor anvendelse af børnehuset, mens kommuner med færre sager end gennemsnittet har lille anvendelse af børnehuset.

De 93 kommuner er således blevet klassificeret ud fra disse kriterier og indplaceret i følgende udvælgelsesmatrix.

Tabel 7. Udvælgelsesmatrix

	Kommuner, der bruger børnehuset i begrænset omfang		Kommuner, der bruger børnehuset meget	
	Små kommuner	Store kommuner	Små kommuner	Store kommuner
Kommuner, der ligger tæt på børnehuset	Strata 1	Strata 2	Strata 3	Strata 4
Kommuner, der ligger langt fra børnehuset	Strata 5	Strata 6	Strata 7	Strata 8

Indenfor rammerne af udvælgelsesmatrixen er flere forskellige kombinationer af kommuner mulige, idet der i nogle strata indgår mange kommuner. For at sikre den mest hensigtsmæssige kommunesammensætning er udvælgelsen derfor suppleret med følgende mere kvalitative hensyn:

- Kommunerne, der ikke grænser op til driftskommuner, skal så vidt muligt fordele sig jævnt i regionen, så det sikres, at de kommuner, der ligger længst fra børnehusene, er repræsenteret.
- Mindst to af de tre kommuner, der har en børnehussatellit, skal indgå.
- Der skal så vidt muligt være en ligelig fordeling af kommuner på de otte strata i udvælgelsesmatrixen på landsplan.
- Der skal også indenfor den enkelte region tilstræbes en jævn fordeling af kommuner på de otte strata – dog under hensyntagen til de andre kriterier.

Ovenstående kriterier giver anledning til, at følgende 30 kommuner er udvalgt:

Tabel 8. Oversigt over udvalgte kommuner

	Udvalgte kommuner
Region Hovedstaden	Frederiksberg Kommune
	Frederikssund Kommune
	Gentofte Kommune
	Gladsaxe Kommune
	Helsingør Kommune
	Hillerød Kommune
Region Sjælland	Faxe Kommune
	Holbæk Kommune
	Lolland Kommune
	Odsherred Kommune
	Slagelse Kommune
	Vordingborg Kommune
Region Syddanmark	Assens Kommune
	Esbjerg Kommune
	Kolding Kommune
	Nordfyns Kommune
	Sønderborg Kommune
	Varde Kommune
Region Midtjylland	Hedensted Kommune
	Lemvig Kommune
	Skanderborg Kommune
	Struer Kommune
	Syddjurs Kommune
	Viborg Kommune
Region Nordjylland	Brønderslev Kommune
	Frederikshavn Kommune
	Hjørring Kommune
	Mariagerfjord Kommune
	Thisted Kommune
	Vesthimmerlands Kommune

Bilag B: Spørgeskema til børnehuse

Baggrundsoplysninger

1. Angiv dit navn

2. Hvilket børnehus er du ansat i? (angiv kun ét svar)

Børnehus
Hovedstaden

Børnehus
Midt

Børnehus
Nord

Børnehus
Sjælland

Børnehus
Syd

3. Hvad er din stillingsbetegnelse? (angiv kun ét svar)

Leder

Socialrådgiver

Psykolog

Administrativt
personale

Andet (angiv hvad)

4. Hvor længe har du arbejdet på området for udsatte børn og unge? Angiv antal hele år. (angiv kun ét svar)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20+

Børnehusenes faste medarbejdere

Følgende spørgsmål handler om din vurdering af de faglige kompetencer og kvalifikationer blandt børnehusets faste medarbejdere samlet set. Du bedes vurdere, om medarbejderne varetager børnehusenes kerneopgaver på en fagligt tilfredsstillende måde.

5. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes faste medarbejdere? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bistå ved børnesamtaler i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at give krisesamtale til barnet/den unge, pårørende eller forældre i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste psykologfaglige medarbejdere er kvalificeret til at gennemføre psykologiske vurderinger i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af kompetencerne hos de faste medarbejdere i børnehuset, kan du angive det her:

Børnehusenes indretning

Børnehusenes lokaler skal være indrettet, så de både understøtter børnehusenes opgaver og samtidig skaber behagelige og trygge rammer for børn/unge og pårørende. I de følgende spørgsmål bedes du vurdere, i hvor høj grad børnehuset i din region er indrettet i forhold til en række konkrete formål. Med indretning menes de indre fysiske rammer i børnehuset, for eksempel lokalernes placering og størrelse, teknologi og arbejdsredskaber til rådighed for de professionelle samt bekvemmeligheder for borgerne som sofaer, legetøj, kaffe mv.

7. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes indretning? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er børnevenligt indrettet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets venterum er indrettet, så det understøtter, at barnet/den unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning understøtter videoafhøring i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning understøtter krisesøtte i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusets indretning, kan du angive det her:

Det tværsektorielle samarbejde i børnehusene

Børnehusene har til opgave at koordinere indsatserne i sager, hvor flere myndigheder er involveret. Koordineringen og det tværsektorielle samarbejde finder især sted gennem sagssamråd mellem de involverede myndigheder, herunder kommune, politi og sygehusvæsen. Sagssamrådene er møder, hvor repræsentanter fra de involverede myndigheder drøfter en konkret sag og for eksempel koordinerer planlagte eller igangsatte indsatser.

9. Hvor enig er du i følgende udsagn om det tværsektorielle samarbejde i børnehusene? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er med til at sikre, at samtlige relevante fagpersoner fra de involverede myndigheder deltager i sagssamrådene.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sagssamrådene bidrager til, at der udveksles relevante informationer om den pågældende sag mellem myndigheder og/eller fagpersoner.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehuset koordinerer forløbet i sagssamrådene, så der ydes en skånsom indsats, der belaster barnet/den unge mindst muligt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehussamrådene (møder, der ikke er relateret til en konkret sag) medvirker til, at de relevante myndigheder og/eller fagpersoner deler viden i konkrete sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Hvor enig er du i følgende udsagn om det tværsektorielle samarbejde i børnehusene? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Kommunerne anvender børnehuset i alle sager, hvor der er mistanke om overgreb, og hvor flere myndigheder er involveret.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunerne har nytte af de ydelser, som børnehuset tilbyder.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets anbefalinger i forbindelse med konsultative henvendelser bliver taget til efterretning af kommunerne.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af det tværgående samarbejde i børnehusene, kan du angive det her:

Den geografiske placering af børnehusene

Der er oprettet fem børnehuse (ét i hver region). Hvert børnehus drives af den kommune, som børnehuset ligger i. Det vil sige Aalborg, Aarhus, Odense, Næstved og København. Disse fem kommuner er de såkaldte driftskommuner. I det nedenstående bedes du vurdere, om det er en hensigtsmæssig organisering af børnehusene, at der er ét børnehus for hver region, der er placeret i de nævnte kommuner. Bemærk, at tre af børnehusene har oprettet børnehussatellitter. Du bedes besvare spørgsmålene ud fra dit kendskab til både børnehuse og satellitter.

12. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes geografiske placering? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Placeringen af børnehuse i én driftskommune (og eventuelt satellit) i hver region er medvirkende til at understøtte samarbejdet mellem kommunerne i regionen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Placeringen af børnehuse i én driftskommune (og eventuelt satellit) i hver region sikrer en tilfredsstillende geografisk tilgængelighed af børnehuset.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af den geografiske placering af børnehuse, kan du angive det her:

Kommunens varetagelse af driftsansvaret for børnehuset

Børnehuse er placeret i følgende driftsansvarlige kommuner: Aalborg, Aarhus, Odense, Næstved og København. Driftskommunerne fastsætter blandt andet det samlede driftsbudget for børnehuse.

14. Hvor enig er du i følgende udsagn om kommunens varetagelse af driftsansvaret for børnehuse? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er bemanded med tilstrækkeligt fast personale til at varetage opgaverne i forbindelse med sager om overgreb mod børn og unge på en tilfredsstillende måde.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der er en klar ansvarsfordeling mellem børnehuset og driftskommunen i forhold til børnehusets opgaver.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Finansieringen af børnehuset er tilstrækkelig til at sikre et højt fagligt niveau i børnehuse.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunerne i regionen har kendskab til børnehusets ydelser.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbejdet mellem kommunerne i regionen og børnehuset er generelt godt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af kommunens varetagelse af driftsansvaret for børnehuset, kan du angive det her:

Samarbejdet med Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har til opgave at yde faglig understøttelse til børnehusene med henblik på at sikre ensartethed i børnehusenes arbejde på landsplan. På den baggrund faciliterer Socialstyrelsen en række faglige aktiviteter i samarbejde med børnehusene, blandt andet børnehusnetværksmøder, børnehusledermøder og faglige seminarer.

16. Har du deltaget i et eller flere børnehusledermøder afholdt i regi af Socialstyrelsen? (angiv kun ét svar)

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

Børnehusledermøder er kvartalsvise møder med deltagelse af lederne for de fem børnehuse og SISO, der har til formål at styrke videndeling og erfaringsudveksling på tværs af børnehusene.

17. I hvor høj grad understøtter børnehusledermøderne børnehusets arbejde? (angiv kun ét svar)

I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke
☐	☐	☐	☐	☐

18. Har du deltaget i et eller flere børnehusnetværksmøder i regi af Socialstyrelsen? (angiv kun ét svar)

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

Børnehusnetværksmøderne er halvårslige møder for medarbejdere fra børnehusene, medarbejdere i politiet, medarbejdere fra retsmedicinske institutter, medarbejdere fra sygehusafdelinger, der har kontakt til børnehusene, samt repræsentanter fra KL. Formålet med møderne er at udvikle det tværsektorielle netværk blandt fagpersonerne omkring børnehusene.

19. I hvor høj grad understøtter børnehusnetværksmøderne dit arbejde i børnehuset? (angiv kun ét svar)

I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke
☐	☐	☐	☐	☐

20. Har du gjort brug af Socialstyrelsens konsulentbistand? (angiv kun ét svar)

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

**21. I hvor høj grad understøtter Socialstyrelsens konsulentbistand børnehusets arbejde?
(angiv kun ét svar)**

I høj grad I nogen grad Hverken eller I mindre grad Slet ikke

**22. Har du erfaringer med at registrere oplysninger i det nationale dokumentationssystem (Børnehus-it)?
(angiv kun ét svar)**

Ja Nej Ved ikke

**23. I hvor høj grad oplever du det som enkelt at registrere en sags oplysninger i det nationale dokumentationssystem (Børnehus-it)?
(angiv kun ét svar)**

I høj grad I nogen grad Hverken eller I mindre grad Slet ikke

**24. Har du anvendt informationer fra det nationale dokumentationssystem (Børnehus-it)?
(angiv kun ét svar)**

Ja Nej Ved ikke

**25. I hvor høj grad oplever du det som enkelt at hente data om børnehusene ud fra det nationale dokumentationssystem (Børnehus-it)?
(angiv kun ét svar)**

I høj grad I nogen grad Hverken eller I mindre grad Slet ikke

26. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af samarbejdet med Socialstyrelsen, kan du angive det her:

Afslutning

**27. I hvor høj grad vurderer du samlet set, at børnehuset bidrager til at forbedre indsatsen i sager om overgreb mod børn og unge?
(angiv kun ét svar)**

I høj grad I nogen grad Hverken eller I mindre grad Slet ikke Ved ikke

28. Hvis du har yderligere kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusene, kan du angive det her:

29. Må vi kontakte dig efterfølgende i forbindelse med opklarende spørgsmål til din besvarelse?
(angiv kun ét svar)

Ja

Nej

30. Angiv venligst mailadresse

31. Angiv venligst telefonnummer

Tak for din deltagelse

Bilag C: Spørgeskema til driftskommuner

Baggrundsoplysninger

1. Angiv dit navn

2. Hvilken kommune er du ansat i? (angiv kun ét svar)

3. Hvad er din stillingsbetegnelse? (angiv kun ét svar)

Afdelingsleder

Teamleder

Faglig konsulent

Sagsbehandler/
rådgiver

Andet (angiv hvad)

4. Hvor længe har du arbejdet på området for udsatte børn og unge? Angiv antal hele år. (angiv kun ét svar)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20+

5. Hvordan har du været i kontakt med børnehuset? (angiv gerne flere svar)

- I forbindelse med konsultativ bistand
- I forbindelse med en børnehussag
- I forbindelse med temadage afholdt af børnehuset
- I forbindelse med anden mødeaktivitet (børnehusnetværksmøder, børnehusledermøder, faglige seminarer og lignende)
- Har ikke haft kontakt med børnehuset

Andet (beskriv hvordan)

Børnehusene bistår kommunerne på to overordnede måder: gennem konsultativ bistand og i børnehussager. Konsultativ bistand er, når børnehuset yder telefonisk rådgivning til en kommunal myndighedsrådgiver i en sag, hvor der er mistanke eller viden om overgreb mod et barn/en ung. Det kan for eksempel være i tilfælde, hvor myndighedsrådgiveren er i tvivl, om en

sag skal i børnehuset eller ej. Der er tale om en børnehussag, når en kommune benytter børnehuset til at bidrage til den børnefaglige undersøgelse i en sag om overgreb mod et barn/ung eller en mistanke om overgreb.

6. Hvor mange gange har du anvendt børnehuset til konsultativ bistand? (angiv kun ét svar)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Hvor mange sager har du haft i børnehuset? (angiv kun ét svar)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hvad er årsagen til, at du ikke har brugt børnehuset? (angiv gerne flere svar)

- Jeg har ikke haft sager, som jeg vurderede var relevante for børnehuset
- Børnehuset tilbyder ikke ydelser, der kan bidrage til vores sagsbehandling
- Børnehuset yder ikke kvalificeret bistand
- Kommunen har selv den nødvendige ekspertise

Andre årsager (angiv hvad)

Børnehusenes faste medarbejdere

Følgende spørgsmål handler om din vurdering af de faglige kompetencer og kvalifikationer blandt børnehusets faste medarbejdere samlet set. Ud fra din egen erfaring bedes du vurdere, om medarbejderne varetager børnehusenes kerneopgaver på en fagligt tilfredsstillende måde.

9. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes faste medarbejdere? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bistå ved børnesamtaler i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at give krisesamtale til barnet/den unge, pårørende eller forældre i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste psykologfaglige medarbejdere er kvalificeret til at gennemføre psykologiske vurderinger i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af kompetencerne hos de faste medarbejdere i børnehuset, kan du angive det her:

Børnehusenes indretning

Børnehusenes lokaler skal være indrettet, så de både understøtter børnehusenes opgaver og samtidig skaber behagelige og trygge rammer for børn/unge og pårørende. I de følgende spørgsmål bedes du vurdere, i hvor høj grad børnehuset i din region er indrettet i forhold til en række konkrete formål. Med indretning menes de indre fysiske rammer i børnehuset, for eksempel lokalernes placering og størrelse, teknologi og arbejdsredskaber til rådighed for de professionelle samt bekvemmeligheder for borgerne som sofaer, legetøj, kaffe mv. Hvis du aldrig har været i børnehuset, er der mulighed for at svare "Ved ikke".

11. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes indretning? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er børnevenligt indrettet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets venterum er indrettet, så det understøtter, at barnet/den unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning understøtter videoafhøring i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning understøtter krise støtte i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusets indretning, kan du angive det her:

Det tværsektorielle samarbejde i børnehusene

Børnehusene har til opgave at koordinere indsatserne i sager, hvor flere myndigheder er involveret. Koordineringen og det tværsektorielle samarbejde finder især sted gennem sagssamråd mellem de involverede myndigheder, herunder kommune, politi og sygehusvæsen. Sagssamrådene er møder, hvor repræsentanter fra de involverede myndigheder drøfter en konkret sag og for eksempel koordinerer planlagte eller igangsatte indsatser.

13. Har du deltaget i et eller flere sagssamråd i konkrete børnehussager om overgreb mod børn og unge i børnehuset? (angiv kun ét svar)

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

**14. I hvor høj grad oplever du, at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er med til at sikre, at samtlige relevante fagpersoner fra de involverede myndigheder deltager i sagssamrådene?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der udveksles relevante informationer om den pågældende sag mellem myndigheder og/eller fagpersoner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehuset koordinerer forløbet i sagssamrådene, så der ydes en skånsom indsats, der belaster barnet/den unge mindst muligt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sagssamrådene bidrager til det faglige videngrundlag i undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**15. I hvor høj grad har temadagene afholdt af børnehuset medvirket til at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Styrke din viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Styrke samarbejdet med andre myndigheder i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af det tværsektorielle samarbejde i børnehusene, kan du angive det her:

Den konsultative bistand i børnehusene

Børnehuset kan yde telefonisk rådgivning til en kommunal myndighedsrådgiver i en sag, hvor der er mistanke eller viden om overgreb mod et barn/eng. Det kan for eksempel være i tilfælde, hvor myndighedsrådgiveren er i tvivl, om en sag skal i børnehuset.

**17. I hvor høj grad oplever du, at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset har givet tilfredsstillende konsultativ bistand i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den konsultative bistand fra børnehuset har medvirket til at afklare, om der skal påbegyndes et sagsforløb i børnehuset?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**18. Indenfor hvilke områder har du modtaget vejledning gennem den konsultative bistand fra børnehuset?
(angiv gerne flere svar)**

- Faglig viden om overgreb mod børn og unge
- Viden om den pågældende sag
- Viden om relevante procedurer
- Viden om lovgivning
- Vejledning i at tale med barnet/den unge og/eller pårørende

Andet (angiv hvad)

19. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af den konsultative bistand i børnehusene, kan du angive det her:

Den geografiske placering af børnehusene

Der er oprettet fem børnehuse (ét i hver region). Hvert børnehus drives af den kommune, som børnehuset ligger i. Det vil sige Aalborg, Aarhus, Odense, Næstved og København. Disse fem kommuner er de såkaldte driftskommuner. I det nedenstående bedes du vurdere, om det er en hensigtsmæssig organisering af børnehusene, at der er ét børnehus for hver region, der er placeret i de nævnte kommuner. Bemærk, at tre af børnehusene har oprettet børnehussatellitter et andet sted i regionen. Du bedes besvare spørgsmålene ud fra dit kendskab til både børnehuse og satellitter.

**20. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes geografiske placering?
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Placeringen af børnehusene i én driftskommune (og eventuelt satellit) i hver region er medvirkende til at understøtte samarbejdet mellem kommunerne i regionen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Placeringen af børnehusene i én driftskommune (og eventuelt satellit) i hver region sikrer en tilfredsstillende geografisk tilgængelighed af børnehuset.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af den geografiske placering af børnehusene, kan du angive det her:

Kommunens varetagelse af driftsansvaret for børnehuset

Børnehusene er placeret i følgende driftsansvarlige kommuner: Aalborg, Aarhus, Odense, Næstved og København. Driftskommunerne fastsætter blandt andet det samlede driftsbudget for børnehusene.

**22. Hvor enig er du i følgende udsagn om kommunens varetagelse af driftsansvaret for børnehuset?
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Der er en klar ansvarsfordeling mellem børnehuset og (drifts)kommunen i forhold til børnehusets opgaver.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Finansieringen af børnehuset er tilstrækkelig i forhold til at sikre et højt fagligt niveau i børnehusene.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunerne i regionen har kendskab til børnehusets ydelser.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunerne i regionen anvender børnehuset i relevante sager.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbejdet mellem kommunerne i regionen og børnehuset er generelt godt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

23. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af kommunens varetagelse af driftsansvaret for børnehuset, kan du angive det her:

Afslutning

**24. I hvor høj grad vurderer du samlet set, at børnehuset understøtter kommunens indsats i sager om overgreb mod børn og unge?
(angiv kun ét svar)**

I høj grad I nogen grad Hverken eller I mindre grad Slet ikke Ved ikke

25. Hvis du har yderligere kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusene, kan du angive det her:

**26. Må vi kontakte dig efterfølgende i forbindelse med opklarende spørgsmål til din besvarelse?
(angiv kun ét svar)**

- Ja
- Nej

27. Angiv venligst mailadresse

28. Angiv venligst telefonnummer

Tak for din deltagelse

Bilag D: Spørgeskema til udvalgte kommuner

Baggrundsoplysninger

1. Angiv dit navn

2. Hvilken kommune er du ansat i? (angiv kun ét svar)

3. Hvad er din stillingsbetegnelse? (angiv kun ét svar)

Afdelingsleder

Teamleder

Faglig konsulent

Sagsbehandler/
rådgiver

Andet (angiv hvad)

4. Hvor længe har du arbejdet på området for udsatte børn og unge? Angiv antal hele år. (angiv kun ét svar)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20+

5. Hvordan har du været i kontakt med børnehuset? (angiv gerne flere svar)

- I forbindelse med konsultativ bistand
- I forbindelse med en børnehussag
- I forbindelse med temadage afholdt af børnehuset
- I forbindelse med anden mødeaktivitet (børnehusnetværksmøder, børnehusledermøder, faglige seminarer og lignende)
- Har ikke haft kontakt med børnehuset

Andet (beskriv hvordan)

Børnehusene bistår kommunerne på to overordnede måder: gennem konsultativ bistand og i børnehussager. Konsultativ bistand er, når børnehuset yder telefonisk rådgivning til en kommunal myndighedsrådgiver i en sag, hvor der er mistanke eller viden om overgreb mod et barn/en ung. Det kan for eksempel være i tilfælde, hvor myndighedsrådgiveren er i tvivl, om en sag skal i børnehuset eller ej. Der er tale om en børnehussag, når en kommune benytter børnehuset til at bidrage til den børnefaglige undersøgelse i en sag om overgreb mod et barn/en ung eller en mistanke om overgreb.

6. Hvor mange gange har du anvendt børnehuset til konsultativ bistand? (angiv kun ét svar)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Hvor mange børnehussager har du haft? (angiv kun ét svar)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hvad er årsagen til, at du ikke har brugt børnehuset? Gå til spørgsmål 24. (angiv gerne flere svar)

- Jeg har ikke haft sager, som jeg vurderede var relevante for børnehuset
- Børnehuset tilbyder ikke ydelser, der kan bidrage til vores sagsbehandling
- Børnehuset yder ikke kvalificeret bistand
- Kommunen har selv den nødvendige ekspertise

Andre årsager (angiv hvad)

Børnehusenes faste medarbejdere

Følgende spørgsmål handler om din vurdering af de faglige kompetencer og kvalifikationer blandt børnehusets faste medarbejdere samlet set. Ud fra din egen erfaring bedes du vurdere, om medarbejderne varetager børnehusenes kerneopgaver på en fagligt tilfredsstillende måde.

9. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes faste medarbejdere? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bidrage til undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at bistå ved børnesamtaler i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at give krisesamtale til barnet/den unge, pårørende eller forældre i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste psykologfaglige medarbejdere er kvalificeret til at gennemføre psykologiske vurderinger i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af kompetencerne hos de faste medarbejdere i børnehuset, kan du angive det her:

Børnehusenes indretning

Børnehusenes lokaler skal være indrettet, så de både understøtter børnehusenes opgaver og samtidig skaber behagelige og trygge rammer for børn/unge og pårørende. I de følgende spørgsmål bedes du vurdere, i hvor høj grad børnehuset i din region er indrettet i forhold til en række konkrete formål. Med indretning menes de indre fysiske rammer i børnehuset, for eksempel lokalernes placering og størrelse, teknologi og arbejdsredskaber til rådighed for de professionelle samt bekvemmeligheder for borgerne som sofaer, legetøj, kaffe mv. Hvis du aldrig har været i børnehuset, er der mulighed for at svare "Ved ikke".

11. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes indretning? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er børnevenligt indrettet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets venterum er indrettet, så det understøtter, at barnet/den unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning understøtter videoafhøring i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning understøtter krisestøtte i sager om overgreb mod børn og unge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusets indretning, kan du angive det her:

Det tværsektorielle samarbejde i børnehusene

Børnehusene har til opgave at koordinere indsatserne i sager, hvor flere myndigheder er involveret. Koordineringen og det tværsektorielle samarbejde finder især sted gennem sagssamråd mellem de involverede myndigheder, herunder kommune, politi og sygehusvæsen. Sagssamrådene er møder, hvor repræsentanter fra de involverede myndigheder drøfter en konkret sag og for eksempel koordinerer planlagte eller igangsatte indsatser.

13. Har du deltaget i et eller flere sagssamråd i konkrete børnehussager om overgreb mod børn og unge i børnehuset? (angiv kun ét svar)

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

**14. I hvor høj grad oplever du, at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er med til at sikre, at samtlige relevante fagpersoner fra de involverede myndigheder deltager i sagsamrådene?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der udveksles relevante informationer om den pågældende sag mellem myndigheder og/eller fagpersoner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehuset koordinerer forløbet i sagsamrådene, så der ydes en skånsom indsats, der belaster barnet/den unge mindst muligt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sagsamrådene bidrager til det faglige videngrundlag i undersøgelsen i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**15. I hvor høj grad har temadagene afholdt af børnehuset medvirket til, at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Styrke din viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Styrke samarbejdet med andre myndigheder i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af det tværsektorielle samarbejde i børnehusene, kan du angive det her:

Den konsultative bistand i børnehusene

Børnehuset kan yde telefonisk rådgivning til en kommunal myndighedsrådgiver i en sag, hvor der er mistanke eller viden om overgreb mod et barn/en ung. Det kan for eksempel være i tilfælde, hvor myndighedsrådgiveren er i tvivl, om en sag skal i børnehuset eller ej.

**17. I hvor høj grad oplever du, at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset har givet tilfredsstillende konsultativ bistand i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den konsultative bistand fra børnehuset har medvirket til at afklare, om der skal påbegyndes et sagsforløb i børnehuset?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. Indenfor hvilke områder har du modtaget vejledning gennem den konsultative bistand fra børnehuset? (angiv gerne flere svar)

- Faglig viden om overgreb mod børn og unge
 - Viden om den pågældende sag
 - Viden om relevante procedurer
 - Viden om lovgivning
 - Vejledning i at tale med barnet/den unge og/eller pårørende
- Andet (angiv hvad)
-

19. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af den konsultative bistand i børnehusene, kan du angive det her:

Den geografiske placering af børnehusene

Der er oprettet fem børnehuse (ét i hver region). Hvert børnehus drives af den kommune, som børnehuset ligger i. Det vil sige Aalborg, Aarhus, Odense, Næstved og København. Disse fem kommuner er de såkaldte driftskommuner. I det nedenstående bedes du vurdere, om det er en hensigtsmæssig organisering af børnehusene, at der er ét børnehus for hver region, der er placeret i de nævnte kommuner. Bemærk, at tre af børnehusene har oprettet børnehussatellitter et andet sted i regionen. Du bedes besvare spørgsmålene ud fra dit kendskab til både børnehuse og satellitter.

20. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes geografiske placering? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Placeringen af børnehusene i én driftskommune (og eventuelt satellit) i hver region er medvirkende til at understøtte samarbejdet mellem kommunerne i regionen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Placeringen af børnehusene i én driftskommune (og eventuelt satellit) i hver region sikrer en tilfredsstillende geografisk tilgængelighed af børnehuset.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af den geografiske placering af børnehusene, kan du angive det her:

Afslutning

22. I hvor høj grad vurderer du samlet set, at børnehuset understøtter kommunens indsats i sager om overgreb mod børn og unge?
(angiv kun ét svar)

- I høj grad I nogen grad Hverken eller I mindre grad Slet ikke Ved ikke
-

23. Hvis du har yderligere kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusene, kan du angive det her:

24. Må vi kontakte dig efterfølgende i forbindelse med opklarende spørgsmål til din besvarelse?
(angiv kun ét svar)

- Ja
- Nej

25. Angiv venligst mailadresse

26. Angiv venligst telefonnummer

Tak for din deltagelse

Bilag E: Spørgeskema til politikredse

Baggrundsoplysninger

1. Angiv dit navn

2. I hvilken politikreds er du ansat?
(angiv kun ét svar)

3. Hvad er din stillingsbetegnelse?

4. Hvor længe har du været ansat i politiet? Angiv antal hele år.
(angiv kun ét svar)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20+

5. Hvordan har du været i kontakt med børnehuset?
(angiv gerne flere svar)

- Som videoafhører af børn på 12 år eller derunder
- Som afhører af børn i alderen 13-17 år
- Som sagsbehandler med ansvar for sagsforløbet i politiet
- Har ikke haft kontakt med børnehuset

Andet (beskriv hvordan)

6. Beskriv gerne årsagerne til, at du ikke har haft kontakt med børnehuset.
Gå til spørgsmål 21.

7. Hvor mange sager i børnehuset om overgreb mod børn og unge har du deltaget i?
(angiv kun ét svar)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10+

8. Hvad er årsagen til, at du ikke har brugt børnehuset? Gå til spørgsmål 16. (angiv gerne flere svar)

- Jeg har ikke haft sager, som jeg vurderede var relevante for børnehuset
- Børnehuset tilbyder ikke ydelser, der kan bidrage til vores sagsbehandling
- Børnehuset yder ikke kvalificeret bistand
- Kommunen har selv den nødvendige ekspertise

Andre årsager (angiv hvad)

Børnehusenes faste medarbejdere

Følgende spørgsmål handler om din vurdering af de faglige kompetencer og kvalifikationer blandt børnehusets faste medarbejdere samlet set. Ud fra din egen erfaring bedes du vurdere, om medarbejderne varetager børnehusenes kerneopgaver på en fagligt tilfredsstillende måde.

9. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes faste medarbejdere? (angiv kun ét svar per spørgsmål)

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Tilstedeværelsen af børnehusets faste medarbejdere medvirker til, at videoafhøringerne af børn og unge i sager om overgreb foregår med en skånsomhed, der er tilpasset sagens karakter og barnets/den unges alder.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets faste medarbejdere er kvalificeret til at give myndighedsrådgiver vejledning/information om politiets arbejde i forbindelse med videoafhøring af børn og unge i sager om overgreb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af kompetencerne hos de faste medarbejdere i børnehuset, kan du angive det her:

Børnehusenes indretning

Børnehusenes lokaler skal være indrettet, så de både understøtter børnehusenes opgaver og samtidig skaber behagelige og trygge rammer for børn og pårørende. I de følgende spørgsmål bedes du vurdere, i hvor høj grad børnehuset i din region er indrettet i forhold til en række konkrete formål. Med indretning menes de indre fysiske rammer i børnehuset, for eksempel lokalernes placering og størrelse, teknologi og arbejdsredskaber til rådighed for de professionelle samt bekvemmeligheder for borgerne som sofaer, legetøj, kaffe mv. Hvis du aldrig har været i børnehuset, er der mulighed for at svare "Ved ikke".

**11. Hvor enig er du i følgende udsagn om børnehusenes indretning?
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehusets indretning understøtter, at barnet/den unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets afhøringslokale(r) til videoafhøring af børn på 12 år eller derunder er indrettet, så de understøtter videoafhøringen af børn og unge i sager om overgreb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets monitorrum er indrettet, så de understøtter videoafhøringen af børn og unge i sager om overgreb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehusets indretning giver mulighed for afhøring af børn/unge i alderen 13-17 år i sager om overgreb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusets indretning, kan du angive det her:

Det tværsektorielle samarbejde i børnehusene

Børnehusene har til opgave at koordinere indsatserne i sager, hvor flere myndigheder er involveret. Koordineringen og det tværsektorielle samarbejde finder især sted gennem sagsamråd mellem de involverede myndigheder, herunder kommune, politi og sygehusvæsen. Sagsamrådene er møder, hvor repræsentanter fra de involverede myndigheder drøfter en konkret sag og for eksempel koordinerer planlagte eller igangsatte indsatser.

**13. Har du deltaget i et eller flere sagsamråd i konkrete børnehussager om overgreb mod børn og unge i børnehuset?
(angiv kun ét svar)**

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

**14. I hvor høj grad oplever du, at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Børnehuset er med til at sikre, at samtlige relevante fagpersoner fra de involverede myndigheder deltager i sagsamrådene?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der udveksles informationer om den pågældende sag mellem myndigheder og/eller fagpersoner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Børnehuset koordinerer forløbet i sagsamrådene, så der ydes en skånsom indsats, der belaster barnet/den unge mindst muligt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sagsamrådene understøtter tilrettelæggelsen af politiets indsats i sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**15. Har du deltaget i et eller flere børnehussamråd (møder, der ikke er relateret til en konkret sag) afholdt af børnehuset?
(angiv kun ét svar)**

Ja	Nej	Ved ikke
☐	☐	☐

**16. I hvor høj grad har det/de børnehussamråd medvirket til at:
(angiv kun ét svar per spørgsmål)**

	I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
Styrke din viden i forhold til sager om overgreb mod børn og unge?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forbedre samarbejdet mellem de relevante myndigheder og/eller fagpersoner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. Hvis du har kommentarer eller forslag til forbedringer af det tværgående samarbejde i børnehusene, kan du angive det her:

Afslutning

**18. I hvor høj grad vurderer du samlet set, at børnehuset understøtter politiets indsats i sager om overgreb mod børn og unge?
(angiv kun ét svar)**

I høj grad	I nogen grad	Hverken eller	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke
☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Hvis du har yderligere kommentarer eller forslag til forbedringer af børnehusene, kan du angive det her:

**20. Må vi kontakte dig efterfølgende i forbindelse med opklarende spørgsmål til din besvarelse?
(angiv kun ét svar)**

Ja
 Nej

21. Angiv venligst mailadresse

22. Angiv venligst telefonnummer

Tak for din deltagelse

Bilag F: Besvarelser af spørgeskemaundersøgelser

Tabel 9. Antal besvarelser fra ledere og medarbejdere i børnehusene

	Ledere	Medarbejdere	Total
Børnehus Hovedstaden	2	5	7
Børnehus Sjælland	1	4	5
Børnehus Syd	1	8	9
Børnehus Midt	1	2	3
Børnehus Nord	1	4	5
Total	6	22	29

Kilde: Spørgeskema blandt børnehusenes medarbejdere.

Tabel 10. Antal besvarelser fra ledere og medarbejdere i driftskommunerne

	Ledere	Medarbejdere	Total
Københavns Kommune	3	10	13
Næstved Kommune	1	0	1
Odense Kommune	2	19	21
Aarhus Kommune	2	6	8
Aalborg Kommune	1	2	3
Total	9	37	46

Kilde: Spørgeskema blandt driftskommuner.

Tabel 11. Antal besvarelser fra ledere og medarbejdere i udvalgte kommuner

	Ledere	Medarbejdere	Total	Antal kommuner
Børnehus Hovedstaden	3	11	14	4
Børnehus Sjælland	2	12	14	6
Børnehus Syd	6	23	29	5
Børnehus Midt	2	8	10	6
Børnehus Nord	4	15	19	5
Total	17	69	86	26

Kilde: Spørgeskema blandt udvalgte kommuner.

Tabel 12. Antal besvarelser fra medarbejdere i politiet

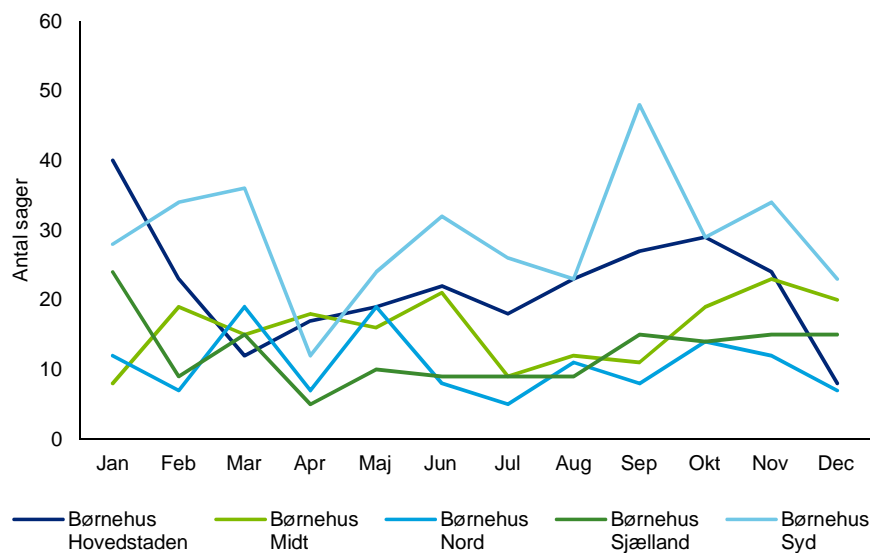
	Medarbejdere
Bornholms politi	3
Fyns Politi	10
Københavns Politi	7
Københavns Vestegns Politi	5
Midt- og Vestjyllands Politi	1
Midt- og Vestsjællands Politi	1
Nordjyllands Politi	11
Nordsjællands Politi	3
Syd- og Sønderjyllands Politi	2
Sydsjælland og Lolland Falsters Politi	6
Syddøstjyllands Politi	15
Østjyllands Politi	4
Total	68

Kilde: Spørgeskema blandt politikredse.

Bilag G: Figurer og tabeller

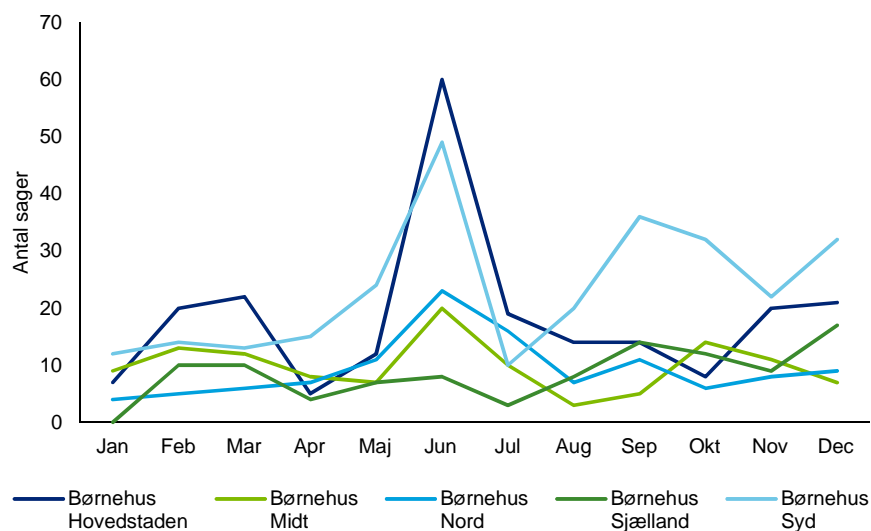
I bilag G er vedlagt de figurer og tabeller, der henvises til i løbet af selve rapporten.

Figur 62. Antal modtagne sager fordelt på børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. Note: Modtagne sager er opgjort på startdato.

Figur 63. Antal afsluttede sager fordelt på børnehuse, 2014

Kilde: Børnehus IT. Note: Afsluttede sager er opgjort på slutdato.

Tabel 13: Antal afsluttede sager om seksuelle overgreb fordelt på typer af overgreb og børnehuse, 2014

	Børnehus Hovedstaden	Børnehus Midt	Børnehus Nord	Børnehus Sjælland	Børnehus Syd	Total
Blufærdigheds-krænkelser	59%	57%	73%	61%	67%	64%
Anden kønslig omgang	41%	39%	41%	19%	41%	37%
Samleje	17%	24%	23%	17%	23%	21%
Foto	17%	11%	11%	8%	7%	10%
It krænkelser	3%	7%	5%	14%	1%	5%
Andet	14%	4%	9%	8%	5%	7%

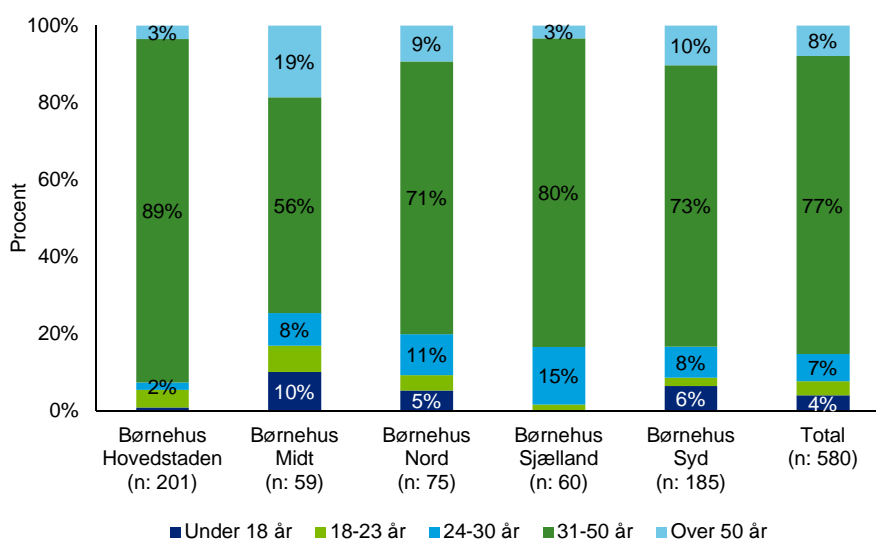
Kilde: Børnehus IT. Note: Afsluttede sager er opgjøret på slutdato.

Tabel 14: Antal afsluttede sager om voldelige overgreb fordelt på typer af overgreb og børnehuse, 2014

	Børnehus Hovedstaden	Børnehus Midt	Børnehus Nord	Børnehus Sjælland	Børnehus Syd	Total
Slag/spark	88%	45%	60%	67%	57%	67%
Lussinger	31%	66%	62%	33%	67%	51%
Slag med genstand	22%	13%	13%	7%	13%	15%
Trusler om vold	7%	21%	20%	13%	7%	11%
Vidne til vold	11%	29%	13%	2%	4%	9%
Rusk	4%	21%	5%	4%	7%	7%
Kvælersag	6%	5%	7%	0%	4%	5%
Truet med våben	1%	0%	4%	0%	2%	2%
Brændemærket	0%	5%	2%	2%	1%	1%
Anden vold	4%	11%	15%	22%	8%	9%

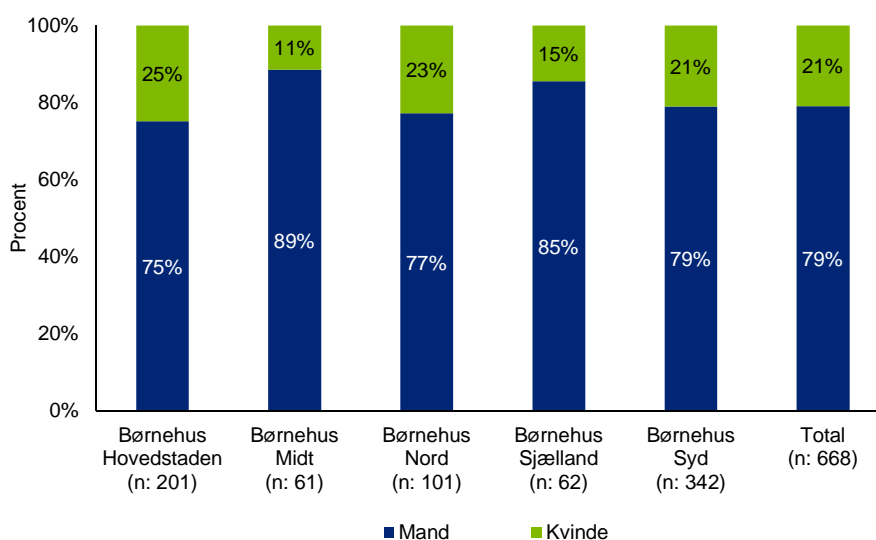
Kilde: Børnehus IT. Note: Afsluttede sager er opgjøret på slutdato.

Figur 64. Krænkerere fordelt på alder og børnehuse, 2014

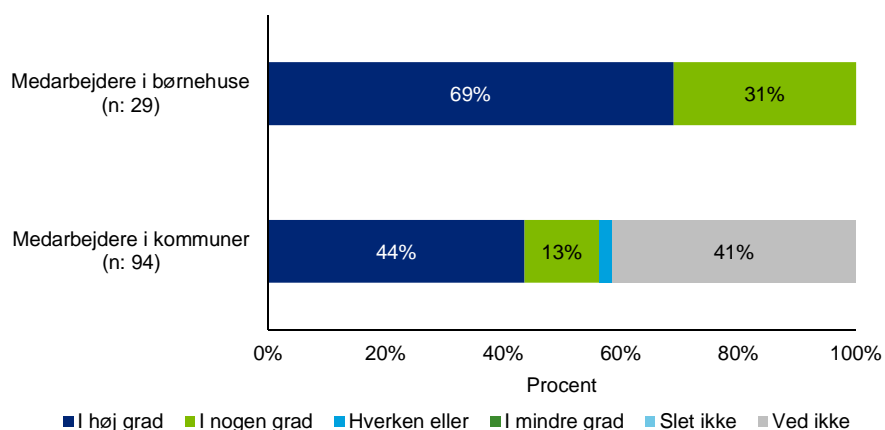
Kilde: Børnehus IT. Note: Afsluttede sager er opgjøret på slutdato.

Figur 65. Krænkerne fordelt på køn og børnehuse, 2014

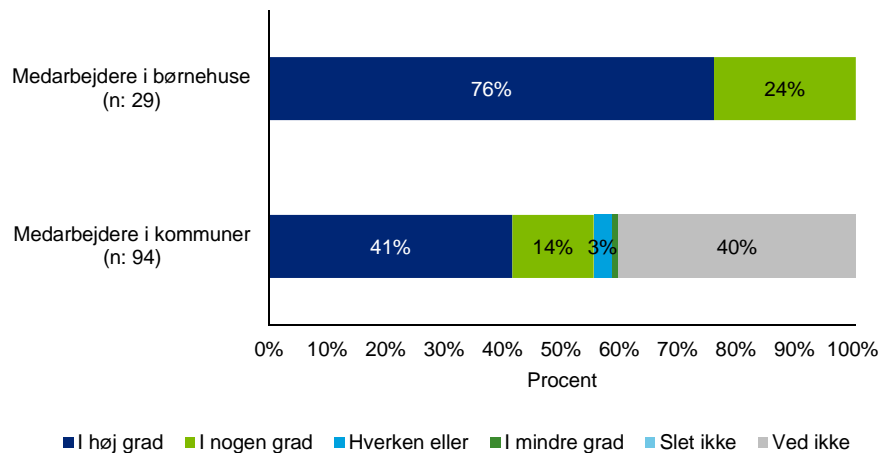
Kilde: Børnehuse IT. Note: Afsluttede sager er opgjort på slutdato.

Figur 66. Børnehusets faste medarbejdere er kvalificerede til at give krisesamtale i sager om overgreb mod børn og unge.

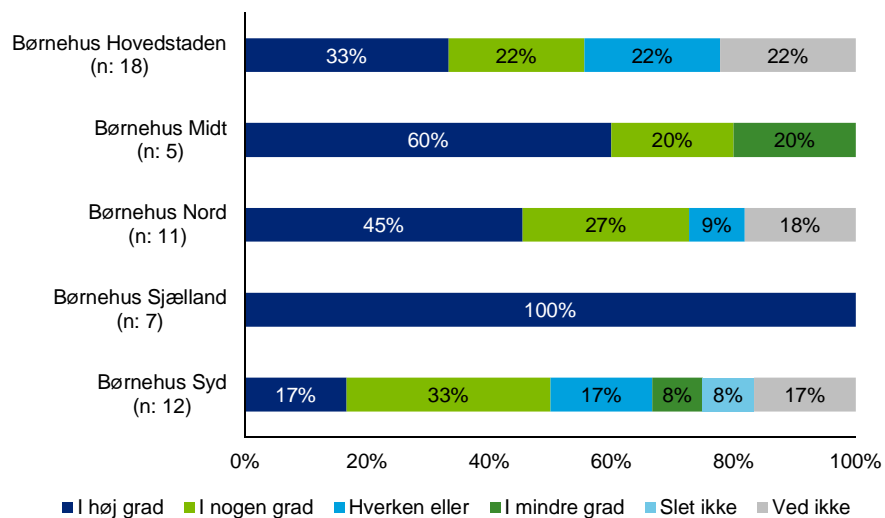
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse og kommuner

Figur 67. Børnehusets faste psykologfaglige medarbejdere er kvalificerede til at gennemføre psykologiske vurderinger i sager om overgreb mod børn og unge.

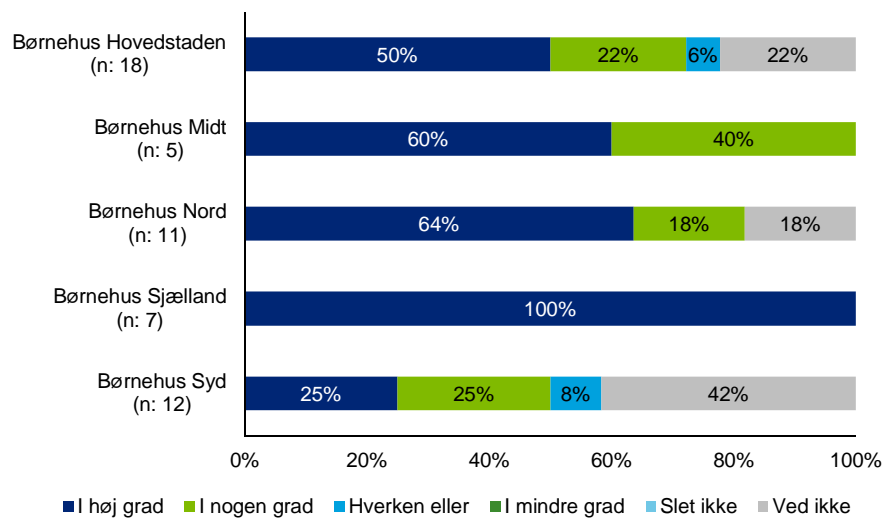
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse og kommuner

Figur 68. Tilstedeværelsen af børnehusets faste medarbejdere medvirker til, at videoafhøringerne af børn og unge i sager om overgreb foregår med en skånsomhed, der er tilpasset sagens karakter og barnets alder.

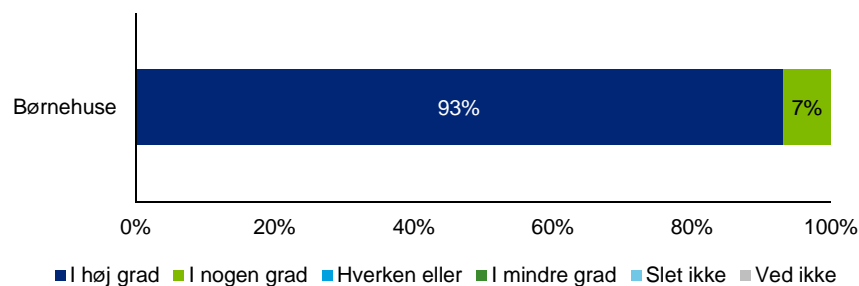
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. **Note:** Medarbejderne i Sydøstjyllands Politikreds anvender både Børnehus Syd og Børnehus Midt afhængig af det pågældende barns bopælskommune. De 15 besvarelser fra denne politikreds er derfor ikke medtaget i denne figur, da de ikke entydigt kan henføres til ét bestemt børnehus.

Figur 69. Børnehusets faste medarbejdere er kvalificerede til at give myndighedsrådgiver vejledning/information om politiets arbejde i forbindelse med videoafhøring af børn og unge i sager om overgreb.

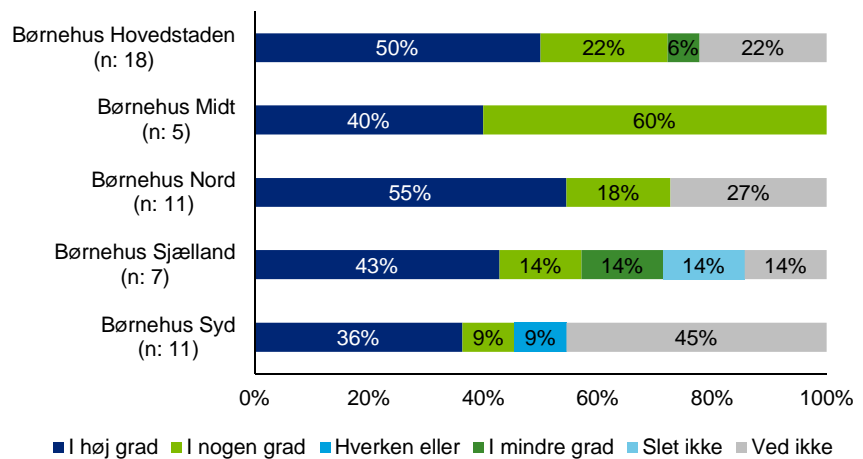
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. **Note:** Medarbejderne i Sydøstjyllands Politikreds anvender både Børnehus Syd og Børnehus Midt afhængig af det pågældende barns bopælskommune. De 15 besvarelser fra denne politikreds er derfor ikke medtaget i denne figur, da de ikke entydigt kan henføres til ét bestemt børnehus.

Figur 70. Børnehuset er børnevenligt indrettet

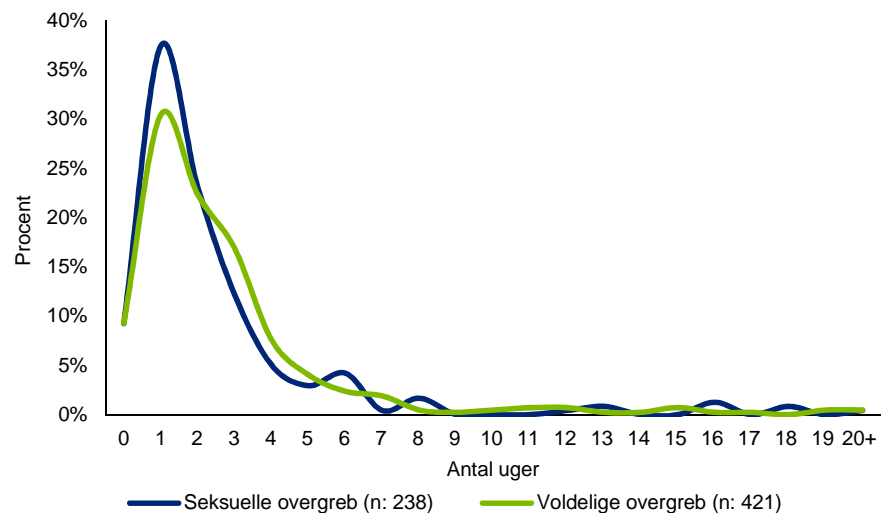
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt børnehuse. **N:** 29

Figur 71. Børnehusets indretning giver mulighed for afhøring af børn i alderen 13-17 år i børnehuset.

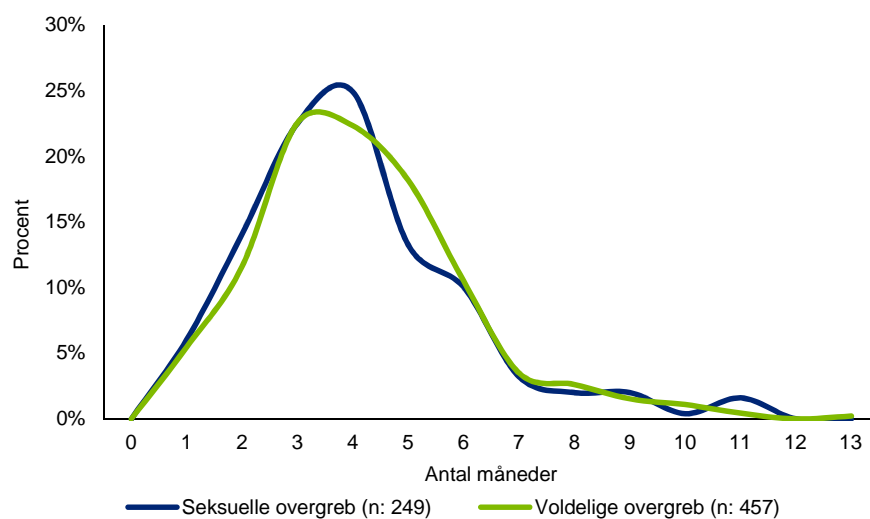
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt politikredse. **Note:** Medarbejderne i Sydøstjyllands Politikreds anvender både Børnehus Syd og Børnehus Midt afhængig af det pågældende barns bopælskommune. De 15 besvarelser fra denne politikreds er derfor ikke medtaget i denne figur, da de ikke entydigt kan henføres til ét bestemt børnehus.

Figur 72. Antal børnehussager fordelt på varighed af opstarten og type af overgreb (procent), 2014

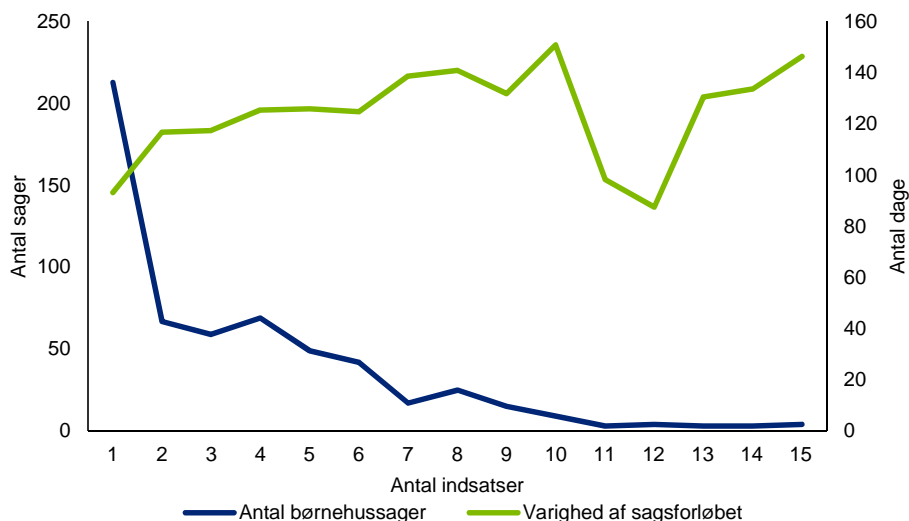
Kilde: Børnehus IT. **Note:** Et mindre antal sager har en dato for første sagssamråd, der ligger før oprettelsesdatoen, hvorfor disse ikke er medtaget i denne opgørelse. I denne opgørelse er medtaget både afsluttede og aktive sager, hvor der er registreret mindst ét sagssamråd. Nul uger angiver, at det første sagssamråd afholdes på samme dag, som sagen er oprettet.

Figur 73. Antal børnehussager fordelt på registreret varighed af sagsforløbet og type af overgreb (procent), 2014

Kilde: Børnehus IT. **Note:** I denne opgørelse er udelukkende medtaget afsluttede sager. En måned er opgjort til 30 dage.

Figur 74. Antal børnehussager og registreret varighed af sagsforløbet fordelt på antal ydelser per sag, 2014

Kilde: Børnehus IT. **N:** 582. **Note:** I denne opgørelse er udelukkende medtaget afsluttede sager.

Bilag H: Operationalisering

I dette bilag beskrives den anvendte operationalisering af erfaringsopsamlingen af børnehusene. Formålet med operationaliseringen er at konstruere konkrete mål og måleteknikker, der sikrer, at problemstillingen belyses på den ønskede måde.²⁵

Erfaringsopsamlingen gennemføres som et *sequential mixed methods design*, hvilket betyder, at erfaringsopsamlingen først belyses kvantitativt gennem spørgeskemaer, hvorefter resultaterne udbygges og nuanceres gennem en kvalitativ dataindsamling i form af telefoninterview og fokusgrupper.

Både den kvantitative og den kvalitative dataindsamling tager udgangspunkt i en operationalisering af erfaringsopsamlingens overordnede analysespørgsmål:

Hvilke erfaringer har de forskellige interessenter i og omkring børnehusene gjort sig i forhold til den tværsektorielle samarbejdsmodel?

Denne overordnede problemstilling operationaliseres på to måder:

- 1) Operationalisering af de samarbejdsrelationer, der er relevante for afdækningen af den overordnede problemstilling. Det vil sige, hvilke interessenter dataindsamlingen skal omfatte.
- 2) Operationalisering af disse aktørers oplevelse af samarbejdet om sagerne gennem nedbrydning af samarbejdet i to koncepter med en række undertemaer.

Tilsammen danner disse to operationaliseringer et detaljeret grundlag for udarbejdelsen af spørgeskemaerne og den øvrige dataindsamling. I det følgende beskrives de to operationaliseringer.

Operationalisering af samarbejdsrelationer

Børnehusenes samarbejdsrelationer fremgår af bekendtgørelsen og indbefatter således følgende aktører:

- Børnehusene
- Driftskommunerne
- De resterende kommuner (repræsenteret ved de 30 udvalgte kommuner)
- Politiet
- Sundhedsvæsenet, det vil sige børnelæger og retsmedicinere
- Socialstyrelsen.

²⁵ Bryman (2004): *Social Research Methods* og Bøgh Andersen, Møller Hansen og Klemmensen (2010): *Metoder i statskundskab*.

Det er således disse aktørers oplevelse af børnehussamarbejdet, der skal af-dækkes i besvarelsen af det overordnede analysespørgsmål.

Der gennemføres spørgeskemaundersøgelser med de interessentgrupper, der har tilstrækkelig stor volumen, til at kvantificering af deres oplevelse af børnehuse er meningsfuld. Det vil sige ledere og medarbejdere i børnehuse, i driftskommunerne, i de 30 udvalgte kommuner og i politiet. Spørgeskemaundersøgelserne suppleres med efterfølgende telefoninterview med nogle af deltagerne for at udbygge og nuancere konklusionerne.

Børnelægers, retsmedicinernes og Socialstyrelsens oplevelser af børnehussamarbejdet indsamles gennem den kvalitative del af erfaringsopsamlingen.

I nedenstående tabel ses det samlede overblik over, hvordan interessenter-nes erfaringer opsamles.

Tabel 15. Erfaringsopsamling blandt interessenterne

Interessenter	Erfaringsopsamling
Børnehuse	<ul style="list-style-type: none">• Spørgeskema blandt ledere og medarbejdere• Fokusgruppe med børnehusledere
Driftskommuner	<ul style="list-style-type: none">• Spørgeskema blandt ledere og medarbejdere• Uddybende telefoninterview
30 kommuner	<ul style="list-style-type: none">• Spørgeskema blandt ledere og medarbejdere• Uddybende telefoninterview
Politiet	<ul style="list-style-type: none">• Spørgeskema blandt ledere og medarbejdere• Uddybende telefoninterview
Børnelæger og retsmedicinere	<ul style="list-style-type: none">• Telefoninterview
Socialstyrelsen	<ul style="list-style-type: none">• Fokusgruppe

Opsamlingen af interessenternes erfaringer bygger uanset indsamlingsmetode på en operationalisering af børnehussamarbejdets elementer. Denne operationalisering beskrives i det følgende afsnit.

Operationalisering af børnehussamarbejdet

Det overordnede analysespørgsmål retter sig mod interessenternes erfaringer med den tværsektorielle samarbejdsmodel i børnehuse. For at af-dække dette kræves en operationalisering af, hvilke aspekter af denne samarbejdsmodel der undersøges.

Som det fremgår af udbudsmaterialet, ønskes aktørernes erfaringer med børnehuse belyst med fokus på to punkter: børnehusenes organisatoriske forankring og rammebetingelserne for det tværsektorielle samarbejde.

Der skal således være både en passende organisatorisk forankring af børnehuse og tilstrækkelige rammebetingelser for det tværsektorielle samarbejde, for at det kan konkluderes, at samarbejdet mellem aktørerne i regi af børnehuse er velfungerende.

Disse to koncepter er dog i sig selv for overordnede til at udgøre en endelig operationalisering af problemstillingen. Hvert koncept nedbrydes derfor yderligere i temaer for at muliggøre afdækningen af de relevante aspekter af aktørernes oplevelse af samarbejdet i børnehusene.

Nedbrydningen i temaer er illustreret i nedenstående figur, og hvert af de syv temaer motiveres nedenfor.

Figur 75. Nedbrydning af koncepter i temaer

Temaer til afdækning af erfaringerne med den organisatoriske forankring

Børnehusenes organisatoriske forankring i fem driftskommuner har konsekvenser for, hvordan det tværsektorielle samarbejde opleves blandt de deltagende aktører. Den organisatoriske forankring har tre primære konsekvenser, der afdækkes i de tre temaer under dette koncept:

- **Varetagelse af driftsansvar:** Som konsekvens af den organisatoriske forankring drives børnehusene individuelt af de fem driftskommuner. Indenfor dette tema analyseres således oplevelsen af driftskommunernes varetagelse af driftsansvaret i forhold til at understøtte formålene med børnehusene.
- **Geografisk placering:** En anden konsekvens af den organisatoriske forankring er den geografiske placering af børnehusene. For at den organisatoriske forankring af børnehusene kan siges at være passende, skal placeringen i fem geografisk forskellige kommuner understøtte formålene med børnehusene. Indenfor dette tema analyseres således aktørernes oplevelse af, om den geografiske placering understøtter disse formål.
- **Samarbejdet med Socialstyrelsen:** Børnehusenes forankring i de fem driftskommuner suppleres med en tværgående forankring i Socialstyrelsen, der understøtter børnehusenes tværgående faglige udvikling og deres nationale dokumentationssystem. Indenfor dette tema analyseres derfor børnehusenes oplevelse af samarbejdet med Socialstyrelsen.

Temaer til afdækning af erfaringerne med rammebetingelserne for det tværsektorielle samarbejde

Rammerne for det tværsektorielle samarbejde udgøres af både de ressourcer og kompetencer, der er til stede i børnehusene, og de samarbejdsformer, hvori aktørerne indgår i regi af børnehusene. Dette afdækkes gennem de fire nedenstående temaer:

- **Børnehusenes kompetencer:** Hvis børnehusene skal kunne opfylde det overordnede formål, skal de faste medarbejdere opleves som tilstrækkelig kompetente af både børnehuset selv og de øvrige aktører.
- **Børnehusenes indretning:** Børnehusenes indretning og tilgængelighed er en vigtig del af rammebetingelserne for det tværsektorielle samarbejde. Børnehusene skal være indrettet, så de understøtter formålet.
- **Det tværgående samarbejde:** Selve de aktiviteter, der gennemføres som del af det tværgående samarbejde, skal vurderes i forhold til det overordnede formål.
- **Den konsultative bistand:** Kvaliteten af den konsultative bistand, som børnehusene yder kommunerne, skal vurderes i forhold til det overordnede formål.

Disse fire temaer er således indikatorer på, at de eksisterende rammebetingelser i børnehusene er hensigtsmæssige i forhold til det overordnede formål, og vurderes tilsammen at kunne belyse aktørernes erfaringer med rammebetingelserne for og indholdet af det tværsektorielle samarbejde i børnehusene.

De to operationaliseringer af analysespørgsmålet i forhold til henholdsvis aktører og temaer anvendes sammen til at systematisere dataindsamlingen. Nogle temaer er relevante i forhold til alle involverede aktører i børnehus-samarbejdet (for eksempel børnehusenes indretning), mens andre kun er relevante for nogle aktører. For eksempel er oplevelsen af den konsultative bistand udelukkende relevant for kommunerne.

Figuren nedenfor giver et samlet overblik over, hvordan operationaliseringen af problemstillingen danner ramme for erfaringsopsamlingen, og hvilke datakilder der er anvendt til at belyse aktørernes erfaringer indenfor de enkelte temaer.

Figur 76. Samlet overblik over erfaringsopsamlingen ud fra operationalisering af aktører og temaer

	Børnehuse	Driftskommuner	30 kommuner	Politiet	Børnelæger og retsmedicinere	Socialstyrelsen
Varetagelse af driftsansvar	☒☑	☒				☑
Børnehusenes geografiske placering	☒☑	☒☑	☒☑	☒☑		☑
Samarbejdet med Socialstyrelsen	☒☑					☑
Kompetencer blandt faste medarbejdere	☒☑	☒☑	☒☑	☒☑	☑	☑
Børnehusenes indretning	☒☑	☒☑	☒☑	☒☑	☑	
Det tværsektorielle samarbejde	☒☑	☒☑	☒☑	☒☑	☑	☑
Oplevelsen af den konsultative bistand	☑	☒☑	☒☑			

Signaturforklaring: ☒ Spørgeskema ☑ Telefoninterview ☑ Fokusgruppe

Den kvantitative dataindsamling

Den kvantitative indsamling udgør den første del af det sekventielle undersøgelsesdesign og består af spørgeskemaundersøgelser blandt fire af de involverede aktører:

1. Spørgeskema blandt ledere og medarbejdere i 30 kommuner, der direkte eller indirekte har med børnehussager at gøre.
2. Spørgeskema blandt ledere og medarbejdere i de fem driftskommuner, der direkte eller indirekte har med børnehussager at gøre.
3. Spørgeskema blandt medarbejdere i landets 12 politikredse, der direkte eller indirekte har med børnehussager at gøre.
4. Spørgeskema til børnehusenes personale, herunder ledere og medarbejdere.

De syv temaer udgør rammen for alle de fire spørgeskemaer, selvom alle temaer ikke er relevante for alle aktører. Formuleringen af de enkelte spørgsmål er tilpasset den enkelte målgruppe, men spørgsmålenes ordlyd gentages i videst muligt omfang på tværs af spørgeskemaundersøgelser for at muliggøre en sammenligning af svarene på tværs af de fire aktører.

Den kvalitative dataindsamling

Den kvalitative dataindsamling består af telefoninterview med kommuner, driftskommuner og politi samt fokusgrupper med henholdsvis børnehusederne og relevante medarbejdere Socialstyrelsen.

Den kvalitative dataindsamling bygger på den viden, der er indsamlet gennem den kvantitative del af dataindsamlingen. Det vil sige, at der i udarbejdelsen af den semistrukturerede spørgeramme for telefoninterview og fokusgrupper er taget udgangspunkt i de syv temaer beskrevet ovenfor, men at disse temaer samtidig er blevet udvalgt og suppleret med nye elementer på basis af de erfaringer med børnehusederne, der blev indsamlet i den kvantitative erfaringsopsamling.

Den kvalitative dataindsamling har således i højere grad fokuseret på de elementer af samarbejdet, der er særlig vigtige for de involverede aktører, end på de foruddefinerede temaer. Således har der været fokus på nye delelementer af børnehussamarbejdet, herunder blandt andet anvendelse af målgruppekriterierne for børnehuse og ansvarsfordelingen mellem kommuner og børnehuse.

Som et resultat af denne iterative dataindsamling er temaerne således udviklet, slået sammen eller adskilt, efterhånden som aktørernes erfaringer har vist nye sammenhænge og oplevelser.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.